

AGENDA

Vergadering : Algemeen Bestuur
Datum : 13 juli 2023
Tijd : 13.00 uur
Locatie : Kantoor ODRN zaal 1.15

1. **Opening en vaststellen agenda**
2. **Mededelingen**
3. **Verslag en besluitenlijst:**
 - **Concept-verslag vergadering Algemeen Bestuur d.d. 1 juni 2023**
 - **Concept-besluitenlijst vergadering Algemeen Bestuur d.d. 1 juni 2023****Voorstel:** vaststellen conform concepten
4. **Verkiezingen voorzitter en lid DB**
Zie bijgevoegd voorstel
Voorstel: besluiten conform voorstel
5. **Informatienota Wgr wijziging**
Zie bijgevoegd voorstel
Voorstel: besluiten conform voorstel
6. **Weerstandscapaciteit ODRN**
Zie bijgevoegd voorstel
Voorstel: besluiten conform voorstel
7. **Jaarstukken ODRN 2022**
Zie bijgevoegd voorstel
Voorstel: besluiten conform voorstel
8. **Kaders ontvlechting BRIKS taken gemeente Nijmegen**
Zie bijgevoegd voorstel
Voorstel: besluiten conform voorstel
9. **Begroting 2023 wijziging I en Begroting 2024 inclusief meerjarenraming 2025 – 2027**
Geen voorstel. Wordt mondeling toegelicht
10. **Update IBP - SPUK**
Geen voorstel. Wordt mondeling toegelicht

11. Rondvraag

12. Sluiting

2023 06 01 ALGEMEEN BESTUUR					
Agendapunt	Onderwerp voorstel	Besluit over voorstel	Opmerking/toelichting	Nummer	Openbaar
20230601.4	<i>Bestuursrapportage Q1</i> <i>In te stemmen met de bestuursrapportage Q1 2023</i>	Conform		AB 2023.04	ja
20230601.5	<i>Gunning accountant</i> <i>In te in te stemmen met het gunnen van de accountantsdiensten aan WHS Registeraccountants voor de controle van de ODRN jaarstukken 2023 tot en met 2025 (3 jaar) met een optie tot verlenging met nog 2 maal 2 jaar (2026 tot en met 2027 en 2028 tot en met 2029).</i>	Conform	Door de controller van de ODRN wordt uitgezocht wat de maximale termijn is dat een accountant diensten mag leveren aan de ODRN. Een terugkoppeling volgt in het volgend AB.	AB 2023.05	ja
20230601.6	<i>Conceptreactie OR</i> <i>Kennis te nemen van de brief van de ondernemingsraad (OR) van de ODRN d.d. 15 maart en in te stemmen met verzending van de bijgevoegde conceptreactie aan de OR en een kopie aan de projectleider resp. de kwartiermaker van de ODRN en Nijmegen.</i>	Conform		AB 2023.06	ja

Aldus besloten in vergadering van het Algemeen Bestuur ODRN d.d. 01 juni 2023,

Nijmegen, 01 juni 2023

De voorzitter,

De secretaris,

VERSLAG

<i>Vergadering</i>	: Algemeen Bestuur ODRN
<i>Datum</i>	: 01 juni 2023
<i>Aanwezig</i>	: Dhren. Van der Meer (voorzitter), van Bronkhorst, van Elferen, Thoonen, Versluijs, ten Westeneind, dhr. Kuils (sec) en dhr. Kraan (plv. sec.)
<i>Verhindert</i>	: Dhr. Arts, Janssen (namens de Kring van gemeentesecretarissen), Schulkes en dhr. Vergunst
<i>Overig</i>	: Dhr. Jacobs (notulist), mw. Tiemens (controller), dhr. Looijen (projectleider BRIKS ontvlechting)
<i>Toeschouwers</i>	: Monique Meesters (lid Ondernemingsraad ODRN)

1. **Opening**

De voorzitter opent de vergadering, heet iedereen welkom. Bij de vaststelling van de agenda stelt **de voorzitter** voor bij de behandeling van agendapunt 9 te bepalen of deze vertrouwelijk wordt behandeld. Daar wordt mee ingestemd.

2. **Mededelingen**

De voorzitter stelt de vraag of er mededelingen zijn. **De secretaris** heeft een drietal opmerkingen. Allereerst wordt er verwezen naar de brief van Nijmegen die is gestuurd met betrekking tot de ontvlechting van de BRIKS taken. Kort gezegd stelt Nijmegen voor om inzicht te geven in de te verwachte kosten van de ontvlechting.

Verder gaat de secretaris in op een brief die is ontvangen vanuit het ministerie van IenW waarin het bestuur geïnformeerd wordt over het tweejaarlijks onderzoek dat dit jaar weer gestart wordt naar het stelsel van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving. Waar nodig zal de ODRN een bijdrage leveren aan het onderzoek.

Tot slot wijst de secretaris op de uitnodigingen die zijn binnengekomen vanuit de VNG - over een bestuurlijke netwerkbijeenkomst over het VTH stelsel - en vanuit de ODNL - over de dag van de omgevingsdiensten.

3. **Verslag en besluitenlijst:**

- **Concept-verslag vergadering Algemeen Bestuur d.d. 15 mei 2023**
- **Concept-besluitenlijst vergadering Algemeen Bestuur d.d. 15 mei 2023**

Dhr. van Elferen stelt voor om de aanwezige leden van de adviesfunctie gemeenschappelijke regelingen (AGR) als toeschouwers op te nemen in het verslag.

Het Algemeen Bestuur stemt in met de besluitenlijst en het verslag, met de aanvulling dat de aanwezige leden van de AGR als toeschouwers aanwezig zijn.

4. Bestuursrapportage Q1

De voorzitter stelt **de secretaris** in de gelegenheid om de bestuursrapportage toe te lichten. De bestuursrapportage wordt door **de secretaris** toegelicht waarbij, als gevolg van vragen van **de voorzitter** en **dhr. van Elferen**, extra ingegaan wordt op de opgemerkte groei in het personeelsbestand en dat deze groei voornamelijk bestaat uit jongeren. Een ontwikkeling die wordt toegejuicht. Verder wordt er ook ingegaan op de dip die in maart werd waargenomen in het ziekteverzuim. Inmiddels is er weer een toename van kortdurend ziekteverzuim waar te nemen. **Dhr. Versluijs** stelt voor om in het vervolg ook na te gaan hoe het ziekteverzuim wordt beïnvloed door seizoensinvloeden. **De secretaris** neemt deze suggestie mee.

Tot slot wordt door **de secretaris** medegedeeld dat de ODRN scherper aan de wind gaat varen wat betekent dat de termijnen van een vergunningprocedure strakker worden gehandhaafd. Aanvragers van vergunningen kunnen dat mogelijk als minder prettig ervaren. De ODRN streeft hierbij naar goede communicatie aan de voorkant zodat aanvragers niet overvallen worden. **De voorzitter** en **dhr. Versluijs** uiten hun zorgen over de hoeveelheid stukken die door aanvragers dienen te worden aangeleverd. **Dhr. van Elferen** stelt samen met **de secretaris** dat het niet een keuze is maar dat wettelijk bepaald is wat er moet worden aangeleverd.

Verder wordt gesproken, ingeleid door **dhr. van Elferen**, dat de verwachte prognose vooralsnog positief is als gevolg van achterblijvende kosten. Tegelijkertijd blijft de omzet ook achter. **De voorzitter** constateert dat deze signalering ook terugkomt in de zienswijzen op de begroting van 2024. **De secretaris** en **dhr. van Elferen** wijzen er daarbij wel op dat het hier nu gaat om de realisatie van het eerste kwartaal van 2023.

Tot slot wijst **de voorzitter** op de wens om in de volgende bestuursrapportage stil te staan bij de omgevingswet en de wet kwaliteitsborging. **De secretaris** en **de controller** nemen deze wens mee terug. Niets meer aan de orde zijnde stemt het algemeen bestuur in met de bestuursrapportage Q1 2023.

Het Algemeen Bestuur stemt in met de bestuursrapportage Q1 2023 en besluit conform.

5. Gunning accountant

De voorzitter geeft de secretaris het woord. **De secretaris** geeft een korte toelichting. **Dhr. Versluijs** stelt de vraag in hoeverre er een maximale termijn is dat een accountant diensten mag leveren aan de ODRN. De accountant in het voorstel biedt namelijk zijn diensten al aan de ODRN aan. Daar zouden dan nog eens 7 jaar bijkomen. In de discussie die daarop volgt geeft **de controller** aan dat de termijn waarschijnlijk 9 jaar is en volgens **dhr. Thoonen** is de termijn 8 jaar. Dat zou betekenen volgens **dhr. van Bronkhorst** en **dhr. Versluijs** dat de termijn in het voorstel niet kan. Omdat er, volgens **dhr. van Elferen** en **de secretaris**, sprake is van een optie tot verlenging kan in de loop van het traject nog worden bepaald of verlenging wettelijk is toegestaan. Er wordt door **de controller** in elk geval navraag gedaan naar de wettelijke termijn. In de volgende vergadering van het algemeen bestuur wordt hierop teruggekomen. Met dat in acht nemend wordt er door het algemeen bestuur ingestemd met het voorstel om de accountantsdiensten aan WHS Registeraccountants te gunnen tot en met 2025 met een optie tot verlenging.

Het Algemeen Bestuur stemt in met het gunnen van de accountantsdiensten aan WHS Registeraccountants voor de controle van de ODRN jaarstukken 2023 tot en met 2025 (3 jaar) met een optie tot verlenging met nog 2 maal 2 jaar (2026 tot en met 2027 en 2028 tot en met 2029) en besluit conform.

6. Conceptreactie OR

De voorzitter geeft de secretaris het woord. **De secretaris** ligt kort het voorstel toe. Het bestuur stemt in met het voorstel.

Het Algemeen Bestuur neemt kennis van de brief van de ondernemingsraad (OR) van de ODRN d.d. 15 maart en stemt in met verzending van de bijgevoegde conceptreactie aan de OR en een kopie aan de projectleider resp. de kwartiermaker van de ODRN en Nijmegen conform.

7. Update jaarstukken en begroting

De voorzitter geeft de secretaris het woord. **De secretaris** reflecteert kort op de presentatie. **Dhr. Versluijs** stelt dat de vraag in hoeverre de afnemers van de werkplannen ingestemd hebben met de werkplannen. Zowel vanuit Nijmegen als vanuit de provincie is een sterk voorbehoud gemaakt over de omvang van de af te nemen diensten en of dat correct is. **De controller** geeft aan dat het gaat om een begroting gebaseerd op de advieslijsten die de ODRN heeft opgesteld. Gesprekken over de werkplannen lopen nog. Begin volgend jaar wordt de begroting 2024 geactualiseerd op basis van de vastgestelde werkplannen. **Dhr. Versluijs** vat samen dat het hier dus gaat om een concept waar aan de voorkant niet alle afnemers mee hebben ingestemd. Dat wordt methodisch als vreemd ervaren. **Dhr. van Elferen** verheldert door te stellen dat het methodisch onvermijdelijk is. Stap 1 is om naar experts te stappen ten einde na te gaan wat de verwachtingen zijn. Vervolgens worden deze verwachtingen in de begroting opgenomen zoals ook andere zaken in de begroting worden opgenomen. De verwachtingen zijn de enige logische grondslag om mee verder te gaan. Daarna komen de zienswijzen en uiteindelijk volgt er een eventuele aanpassing van de begroting. **Dhr. Versluijs** reageert erop door aan te geven dat de kosten stijgen op basis van inschattingen. Daar zijn bedenkingen bij. **De secretaris** gaat daar op in door te stellen dat er twee rollen zijn. De rol als wethouder en de rol als eigenaar. Tussen die rollen kunnen belangen verschillend zijn. Aan deze tafel zit je in de eigenaarsrol.

Er wordt door **dhr. van Elferen** aangegeven dat de experts goed werk leveren en het proces goed wordt doorlopen. Dat neemt niet weg dat er natuurlijk wel verschillend gedacht kan worden over de verwachtingen van experts. Zo zijn de meningen bijvoorbeeld verdeeld over de meerkosten die volgen uit de invoering van de Omgevingswet (OW) en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). De commitment die op dit moment gevraagd wordt van het algemeen bestuur kan **dhr. van Elferen** nog niet geven. Wel wordt benadrukt dat er vertrouwen is in de experts, dat het werk van de ODRN belangrijk is en dat de invoering van de OW en de WKB kosten met zich mee gaat brengen. Daarbij wel de vraag, die volgt uit de zienswijze van Nijmegen, of het verwachte werk ook daadwerkelijk realiseerbaar is mede gezien de personele krapte. **Dhr. van Bronkhorst** beaamt de argumentatie van dhr. van Elferen en stelt dat de voorkeur is om de meerkosten te monitoren en achteraf in rekening te brengen. **De secretaris** reageert daarop door te stellen dat de voorkeur van dhr. van Bronkhorst als gevolg heeft dat personeel niet voorhanden is op het moment er meer inzet nodig is als gevolg van bijvoorbeeld de OW en de Wkb. Dan zal er personeel ingehuurd moeten worden wat weer meerkosten met zich meebrengt. Voor aanvullende informatie wordt naar de presentatie verwezen. Op het moment dat de verwachtingen van de experts niet worden overgenomen kan het beeld worden geschetst dat er geen vertrouwen is in de experts. **Dhr. ten Westeneind** beaamt wat de secretaris zegt en stelt ook te zien dat de invoering van de OW en de Wkb meerkosten met zich mee gaat brengen. Voorkeur heeft om aan het eind van het jaar een meevaller te hebben dan een tegenvaller.

De voorzitter geeft aan dat de provincie op dit moment akkoord gaat met de financiële stukken met de kanttkening dat het werkprogramma nog verder vormgegeven wordt en meegenomen wordt in een gewijzigde begroting in april van 2024. **Dhr. van Elferen** stelt voor om de zienswijzen af te wachten. **De secretaris** constateert samen met **de voorzitter** dat, op basis van de discussie, er vooralsnog geen aanpassing komt van de begroting en dat de zienswijzen worden afgewacht. Met die constatering concludeert **de voorzitter** dat het agendapunt afgesloten kan worden.

8. Ontwikkeling samenwerking ODRA

De voorzitter geeft de secretaris het woord. **De secretaris** geeft een korte update aanvullend de gegeven update in het algemeen bestuur van 15 mei. Er volgt een korte discussie . De discussie focust zich op de constatering van **dhr. van Elferen** en **dhr. Versluijs** dat de provincie in het proces meer de lead zou moet pakken. Volgens **dhr. van Elferen** en **dhr. Versluijs** is het mooi dat er twee directeuren zijn (de directeur van de ODRN en de directeur van de ODRA) die dit initiatief omarmen, maar de provincie Gelderland zou hier actiever een rol in mogen pakken. **Dhr. van Elferen** stelt bijvoorbeeld de vraag hoe er gedacht wordt over de toekomst van de Omgevingsdienst Rivierenland (ODR). Dit wordt ook door **dhr. van Bronkhorst** gevraagd. **De voorzitter** stelt dat de provincie Gelderland het initiatief van de ODRN en de ODRA als een positieve ontwikkeling ziet en dat deze ontwikkeling ook binnen de provincie aanzet om actiever na te gaan denken over de toekomst van het Gelders stelsel (verandertraject). Het traject dat nu door de ODRA en de ODRN wordt doorlopen wordt in elk geval aangemoedigd. In volgende bestuursvergaderingen worden verdere updates gegeven.

9. Strategie BRIKS ontvlechting

Het algemeen bestuur besluit het agendapunt af te voeren.

10. Rondvraag

De voorzitter stelt de vraag of er nog vragen zijn in het bestuur. Dat is niet het geval.

11. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit **de voorzitter** de vergadering.

AGENDAPUNT

Aan : Het Algemeen Bestuur ODRN
Van : De secretaris
Onderwerp : Verkiezingen voorzitter en lid DB
Nummer : 4
Datum : 13 juli 2023

Samenvatting / concept besluit

Besluiten tot het aanwijzen van een lid van het Dagelijks bestuur en een voorzitter van het Dagelijks en Algemeen bestuur.

Inleiding

Door de verkiezingen voor de Provinciale Staten is een vacature ontstaan in het Dagelijks Bestuur en is tevens het voorzitterschap vacant.

Aanwijzen bestuursleden

Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling ODRN bestaat uit leden van Gedeputeerde Staten van Gelderland en leden van de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de deelnemende gemeenten uit de regio Nijmegen. Op basis van artikel 19 van de tekst van de gemeenschappelijke regeling ODRN wordt de Voorzitter door en uit het Algemeen Bestuur verkozen. Hij is zowel Voorzitter van het Algemeen Bestuur als het Dagelijks Bestuur.

Het Algemeen Bestuur van de ODRN kent 7 stemhebbende leden, voor elke deelnemer één. De verdeling van de stemmen is als volgt:

Beuningen	3
Druten	2
Berg en Dal	5
Heumen	2
Nijmegen	8
Wijchen	2
Prov Gelderland	4
Totaal	26

Procedure

Stemmingen over benoemingen geschieden schriftelijk ingevolge de bepalingen van het reglement van orde voor het Algemeen Bestuur. Uit het Algemeen Bestuur worden drie stemopnemers benoemd. Stembriefjes worden uitgereikt aan de leden van het Algemeen Bestuur. Ieder lid krijgt een aantal stembriefjes gelijk aan het aantal stemmen dat is toebedeeld aan zijn gemeente/provincie. In totaal zijn er dus 26 stembriefjes uit te delen indien alle leden aanwezig zijn. Men dient in persoon of diens plaatsvervanger aanwezig te zijn om aan een stemming te kunnen deelnemen. Stemmen bij volmacht is niet mogelijk.

Alle stemhebbende leden brengen hun stem uit door op het stembriefje de naam van hun voorkeur voor een kandidaat te schrijven en te overhandigen aan de stemopnemers. De stemopnemers tellen de totaal uitgebrachte stemmen en delen de uitslag aan de fungerend voorzitter mee. Indien het aantal uitgebrachte stemmen niet spoort met het aantal uitgedeelde stembriefjes dient opnieuw te worden gestemd.

Verkozen is hij/zij die de volstrekte meerderheid van de stemmen heeft verkregen. Is dat niet het geval dan volgt een tweede stemronde. Deze stemronde is vrij en ieder kan opnieuw gekandideerd worden.

Indien na de tweede vrije ronde niemand de volstrekte meerderheid heeft verkregen, volgt een derde stemming die beperkt is tot de twee personen die bij de tweede stemming de meeste stemmen hebben verkregen.

Indien bij een tweede stemming de meeste stemmen over meer dan twee personen zijn verdeeld vindt er een tussenstemming plaats wie aan de derde stemming mag deelnemen; indien bij een tussenstemming de stemmen staken beslist het lot.

Indien bij de derde stemming of de tussenstemming de stemmen staken, beslist het lot.

Indien er slechts één kandidaat wordt gesteld kan deze altijd door het Algemeen Bestuur bij acclamatie worden gekozen tenzij een of meer leden om een schriftelijke stemming verzoeken.

a. Aanwijzen lid Dagelijks Bestuur

In de tekst van de gemeenschappelijke regeling ODRN (artikel 16 lid 2) staat vermeld dat de provincie Gelderland en de gemeente Nijmegen een kwaliteitszetel hebben in het Dagelijks Bestuur. Gelet op het feit dat alleen de positie van de vertegenwoordiger van de provincie Gelderland vacant is en zij een kwaliteitszetel heeft in het Dagelijks Bestuur is het niet mogelijk andere kandidaten voor te dragen maar dient het Algemeen Bestuur formeel wel tot benoeming over te gaan.

b. Aanwijzing voorzitter

Op basis van artikel 19 van de tekst van de gemeenschappelijke regeling ODRN wordt de Voorzitter door en uit het Algemeen Bestuur verkozen. Hij is zowel Voorzitter van het Algemeen Bestuur als het Dagelijks Bestuur. Gelet op het feit dat het Dagelijks Bestuur bestaat uit 4 leden inclusief de voorzitter en deze na benoeming van het lid namens de Provincie Gelderland weer voltallig is, kan de voorzitter alleen worden gekozen uit de leden van het Dagelijks Bestuur.

Takenpakket voorzitter

De voorzitter heeft als taak de algehele vertegenwoordiging van de ODRN. Daarnaast is hij ook de vertegenwoordiger in het Georganiseerd overleg ODRN (GO). Binnen het stelsel bestaat er ook een Centraal georganiseerd overleg (CGO). In dat overleg was ook de voormalige voorzitter van de ODRN vertegenwoordigd. De delegatie namens het stelsel wordt evenwel door alle omgevingsdiensten benoemd en niet alleen door de ODRN zelf. Om dit te bereiken zal een voorstel daartoe door de ODRN aan de andere omgevingsdiensten moeten worden voorgelegd.

Voorstel

Besluiten tot het aanwijzen van een lid van het Dagelijks bestuur en een voorzitter van het Dagelijks en Algemeen bestuur.

Nijmegen, 19 juni 2023

Steve Kuils

Aan het Dagelijks Bestuur van de ODRN

Nijmegen, 17 mei 2023

Geacht bestuur,

Met ingang van 1 juli 2022 is de Wet van 15 december 2021 tot wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen en enige andere wetten (hierna : de Wijzigingswet) in werking getreden. De Wijzigingswet is erop gericht om de democratische legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen te versterken.

Zoals u inmiddels weet wordt de implementatie van de Wijzigingswet in het Rijk van Nijmegen (RvN) gezamenlijk opgepakt. Onder leiding van de Kring van Griffiers en de Kring van Gemeentesecretarissen in het Rijk van Nijmegen is er een projectplan opgesteld. Het project wordt geleid door een ambtelijke stuurgroep met daarin vertegenwoordigers van de Kring van griffiers en de Kring van gemeentesecretarissen. De uitvoering wordt gecoördineerd door een projectgroep.

In het projectplan zijn in grote lijnen drie fases te onderscheiden:

1. Inzichtelijke maken van de keuzes;
2. Wensen ophalen bij stakeholders;
3. Wijzigingen van de gemeenschappelijke regelingen.

De eerste fase is inmiddels uitgevoerd. De projectgroep heeft, deels onder leiding van PROOF Adviseurs, in samenspraak met een of meerdere vakinhoudelijke beleidsadviseurs van de deelnemende gemeenten en de bestuursadviseur van de gemeenschappelijke regeling, een eerste verkenning gedaan van de mogelijkheden die de Wijzigingswet biedt. Dit heeft geresulteerd in een gespreksnotitie. Deze treft u aan als bijlage 1.

In fase twee hebben wij als Rijk van Nijmegen het accent gelegd bij de gemeenteraden. Het doel van de Wijzigingswet is immers gericht op het vergroten van de democratische legitimiteit. Op 27 maart 2023 hebben wij een werkbijeenkomst georganiseerd met raadsleden en een vertegenwoordiger van de colleges. Tijdens die werkbijeenkomst zijn per instrument die de Wijzigingswet biedt én waarbij er te kiezen valt, varianten voorgelegd. In groepen per gemeenschappelijke regeling is over deze varianten gediscussieerd. Voor de meeste instrumenten heeft dit geresulteerd in een voorkeursvariant. Deze voorkeursvarianten zijn opgenomen in een Uitgangspuntennotitie. Deze treft u aan in bijlage 2.

Deze Uitgangspuntennotitie ziet op de vijf gemeenschappelijke regelingen waarvan elk jaar de Kadernotitie, begroting en jaarrekening gezamenlijk door de raden in het Rijk van Nijmegen worden voorbereid. Dit zijn de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR), de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ), de Gemeenschappelijke Gemeentelijke Gezondheidsdienst Gelderland-Zuid (GGD), de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR), en de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN).

Verzoek aan de GMR, VRGZ, GGD, MGR en ODRN

Deze uitgangspuntennotitie is de opbrengst van de werkbijeenkomst van 27 maart. Het doel van de werkbijeenkomst was om een basis te leggen voor gelijklopende raadsvoorstellen over de gevolgen van de Wijzigingswet voor de betreffende regeling. Het betrof een procesmatige, dus geen politieke bijeenkomst. Wij verzoeken u deze uitgangspunten mee te nemen bij het opstellen van de ontwerp-regeling. Daar waar wordt afgeweken van de uitgangspunten vragen wij u dit te motiveren. Op deze wijze kunnen de colleges de raden adviseren bij hun besluit om wel of geen zienswijzen in te dienen.

Overige gemeenschappelijke regelingen / centrumregelingen

Naast de hiervoor genoemde vijf gemeenschappelijke regelingen zijn er meer regelingen in het Rijk van Nijmegen die op grond van de Wijzigingswet moeten worden aangepast. Dit betreffen de gemeenschappelijke regelingen BVO DRAN (doelgroepenvervoer), Milieusamenwerking Regio Nijmegen (MARN) en Park Lingezegen. Ook dienen in de centrumregelingen bepalingen te worden opgenomen over de instrumenten evaluatie en uittreding. Dit betreffen de centrumregelingen: Centrumregeling bescherm wonen en maatschappelijke opvang regio Nijmegen en Rivierenland, Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen (TVAN (voorheen RBT KAN), Munitax en Instituut Bijzonder Onderzoek (IBO). Deze regelingen zijn in beeld bij de projectgroep. De besturen van deze regelingen krijgen ook deze brief zodat zij worden geïnformeerd over de planning. Ambtelijk is afstemming tussen de projectgroep en deze regelingen.

Vervolgplanning

De vervolgstap is dat wij stadium 3 van het projectplan in gaan. Deze fase houdt in het ontwerpen van een concepttekst per regeling en de formele besluitvormingsprocedure. Dit proces vraagt enige afstemming en coördinatie. Het resultaat moet namelijk één tekstvoorstel worden dat door alle deelnemende colleges en raden wordt vastgesteld. In het Rijk van Nijmegen willen we deze gewijzigde regelingen tegelijk aan de colleges en raden aanbieden.

Onze planning is als volgt:

April/mei 2023	Uitgangspuntennotitie en planning naar colleges, raden en GR-en
Mei- sept 2023	Schrijven ontwerpregelingen (GR i.s.m. de projectgroep)
Okt-nov 2023	Bestuurlijke afstemming ontwerpregelingen in de colleges en AB's
6 dec 2023	Colleges bieden de ontwerpregelingen aan voor zienswijze raden (8 weken termijn: 2 februari 2024)
23 april 2024	Colleges stellen ontwerpregeling vast en vragen de raden om toestemming
Juni 2024	Besluitvorming raden
Juni 2024	Vaststellen colleges regeling (na toestemming raden)
1 juli 2024	Uiterste datum bekendmaking regeling

Hoe nu verder?

Wij hopen dat deze planning past binnen uw planning. Wij vragen u aan de hand van de input zoals verwoord in de uitgangspuntennotitie aan de slag te gaan met een ontwerp regeling. Mocht dit toch problemen opleveren dan kunt u contact opnemen met Suzanne Vloet (s1.vloet@nijmegen.nl) of Judith Hendriks (j.hendriks@drutenwijchen.nl). Met vragen kunt u ook terecht bij de bij uw bekende accounthouder uit de Kring van Gemeentesecretarissen uit het Rijk van Nijmegen.

Met vriendelijke groet,
Namens de ambtelijke stuurgroep Wijzigingswet Wgr,

Sandra Ruta, griffier gemeente Nijmegen
Linda Berendsen, griffier gemeente Wijchen
Boy Janssen, gemeentesecretaris gemeente Druten
Ward Mariman, gemeentesecretaris gemeente Mook en Middelaar

Bijlagen:

1. Gespreksnotitie
2. Uitgangspuntennotitie 27 maart 2023

PRO

Gespreksnotitie raadsavond Rijk van Nijmegen

Implementatie Wet gemeenschappelijke
regelingen

20 maart 2023

DOEF

Inhoud

1.	Inleiding	4
2.	Doel van de wetswijziging van de Wgr	4
3.	Instrumenten met een keuze	5
3.1.	Zienswijze over specifieke besluiten van het bestuur	5
3.2.	Participatie van inwoners en belanghebbenden	6
3.3.	Actieve informatieplicht door het bestuur	6
3.4.	Gemeenschappelijke adviescommissie	6
3.5.	Evaluatie van een gemeenschappelijke regeling	6
3.6.	Voorwaarden en gevolgen uittreding uit een GR	7
4.	Varianten instrumenten met een keuze	7
4.1.	Zienswijze over specifieke besluiten van het bestuur	7
4.2.	Participatie	8
4.3.	Informatieplicht	8
4.4.	Gemeenschappelijke adviescommissie	9
4.5.	Evaluatie	9
4.6.	Uittreding	10
5.	Samenhang van de instrumenten	11

Bijlagen:..... 12

1.	MGR	12
1.1.	Korte beschrijving van het samenwerkingsverband	12
1.2.	Hoe is het nu geregeld?	12
1.2.1.	Zienswijze	12
1.2.2.	Participatie	12
1.2.3.	Informatieplicht	12
1.2.4.	Gemeenschappelijke adviescommissie	12
1.2.5.	Evaluatie	12
1.2.6.	Uittreding	12
1.2.7.	Termijnen	12
2.	GMR	13
2.1.	Korte beschrijving van het samenwerkingsverband	13
2.2.	Hoe is het nu geregeld?	13
2.2.1.	Zienswijze	13
2.2.2.	Participatie	13
2.2.3.	Informatieplicht	13
2.2.4.	Gemeenschappelijke adviescommissie	13
2.2.5.	Evaluatie	13
2.2.6.	Uittreding	13
2.2.7.	Termijnen	13
3.	VRGZ	14
3.1.	Korte beschrijving van het samenwerkingsverband	14
3.2.	Hoe is het nu geregeld?	14
3.2.1.	Zienswijze	14

3.2.2.	Participatie	14
3.2.3.	Informatieplicht.....	14
3.2.4.	Gemeenschappelijke adviescommissie	14
3.2.5.	Evaluatie	14
3.2.6.	Uittreding.....	14
3.2.7.	Termijnen	14
4.	GGD.....	14
4.1.	Korte beschrijving van het samenwerkingsverband	14
4.2.	Hoe is het nu geregeld?	15
4.2.1.	Zienswijze	15
4.2.2.	Participatie	15
4.2.3.	Informatieplicht.....	15
4.2.4.	Gemeenschappelijke adviescommissie	15
4.2.5.	Evaluatie	15
4.2.6.	Uittreding.....	15
4.2.7.	Termijnen	15
5.	ODRN	15
5.1.	Korte beschrijving van het samenwerkingsverband	15
5.2.	Hoe is het nu geregeld?	16
5.2.1.	Zienswijze	16
5.2.2.	Participatie	16
5.2.3.	Informatieplicht.....	16
5.2.4.	Gemeenschappelijke adviescommissie	16
5.2.5.	Evaluatie	16
5.2.6.	Uittreding.....	16
5.2.7.	Termijnen	16
6.	Instrumenten wettelijk bepaald (zonder keuze)	16
6.1.1.	Gewijzigde procedure totstandkoming GR wijziging	16
6.1.2.	Reactie van (dagelijks) bestuur op zienswijze begroting.....	16
6.1.3.	Aanpassing termijnen begrotingscyclus	17
6.1.4.	Gezamenlijke enquête naar gevoerde bestuur als raden geen deelnemer zijn	18
6.1.5.	Uitbreiding bevoegdheid rekenkamers	18

1. Inleiding

Op 27 maart 2023 vindt in de regio Rijk van Nijmegen een raadsavond plaats in het kader van de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Deze raadsavond focust op de volgende vijf samenwerkingen waarbij een openbaar lichaam op grond van de Wgr is opgericht.

- Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR);
- Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR);
- Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ);
- Gemeenschappelijke Gemeentelijke Gezondheidsdienst Gelderland-Zuid (GGD), en
- Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN)

De gewijzigde Wgr biedt aan raden de mogelijkheid om hun invloed op gemeentelijke samenwerkingsverbanden – die op grond van de Wgr zijn ingesteld – te vergroten. De raadsavond van 27 maart 2023 is bedoeld om regionaal keuzes te maken ten aanzien van de vraag in hoeverre gebruik wordt gemaakt van de nieuwe instrumenten ten aanzien van de hierboven genoemde GR-en. Deze gespreksnotitie is informerend van aard en faciliteert het maken van keuzes die voorliggen.

Het resultaat van de raadsavond zal zijn dat regionaal is afgestemd welke keuzes de voorkeur genieten bij het implementeren van de nieuwe instrumenten van de Wgr in de vijf hiervoor genoemde GR-en. Uitdrukkelijk is het niet het doel van de raadsavond om specifieke GR-teksten te schrijven.

De opbrengst van de raadsavond wordt gebruikt om afgewogen keuzes te maken. Deze keuzes worden ingebracht in het proces om tot wijziging van de GR-en te komen. De planning is in grote lijnen als volgt:

2. Doel van de wetwijziging van de Wgr

De wetgever gaat uit van een gebrek aan democratische legitimatie bij GR-en. Zoals in de memorie van toelichting is uiteengezet, heeft de wijziging van de Wgr per 1 juli 2022 tot doel om de positie van de gemeenteraden¹ bij regionale samenwerking te versterken. Het doel is om de kaderstellende- en controlerende rol van de gemeenteraden te versterken en de politieke verantwoording over gemeentelijke samenwerking te verbeteren.²

Om dit doel te bereiken is er een aantal instrumenten voor gemeenteraden bijgekomen en daarnaast is een aantal instrumenten gewijzigd. Doordat de volksvertegenwoordiging meer invloed kan uitoefenen op het functioneren van een GR is sprake van meer grip op regionale samenwerking en neemt de democratische legitimatie toe, zo is de gedachte. In het volgende hoofdstuk beschrijven wij in hoofdlijnen welke wijzigingen zijn doorgevoerd om de kaderstellende en controlerende rol van gemeenteraden te versterken en waarbij een keuze gemaakt kan worden voor de inzet van deze instrumenten.

¹ In deze memo spreken wij alleen over gemeenteraden echter hetzelfde geldt voor alle andere democratisch gekozen organen van decentrale overheden, dus provinciale staten en het algemeen bestuur van een waterschap.

² Kamerstukken II, 2019-2020, 35513 nr. 3, pag. 1-3.

3. Instrumenten met een keuze

Een aantal van de wijzigingen in de Wgr leidt tot instrumenten die direct uit de wet voortvloeien en die in sommige gevallen leiden tot een verplichte wijziging van GR-en. Bij die instrumenten zijn verder geen keuzes mogelijk over de vraag hoe deze worden ingepast in de GR (**zie verder bijlage 6**).

Andere wijzigingen van de Wgr geven de deelnemers de vrijheid om te kiezen of, en zo ja op welke manier zij de wijzigingen implementeren in de eigen GR.

Wijziging	Geregeld in:
Wettelijk bepaalde instrumenten	
Zienswijze van raden over ontwerpregeling, wijziging regeling of toe- en uittreding als raden geen deelnemer zijn aan de GR	Art. 1 lid 3 Wgr
Reactie van (dagelijks) bestuur op zienswijze begroting	Art. 35 lid 4 Wgr
Aanpassing termijnen in de begrotingscyclus	Art. 34, 34b en 35 Wgr
Gezamenlijke enquête naar gevoerde bestuur als raden geen deelnemer zijn	Art. 155 e.v. Gemeentewet
Uitbreiding van de bevoegdheid van de rekenkamer tot onderzoek naar het gevoerde bestuur van het samenwerkingsverband	Art. 184 Gemeentewet
Wijzigingen met een keuze	
Zienswijze over specifieke besluiten van het bestuur	Art. 10 lid 6 Wgr
Participatie van inwoners en belanghebbenden	Art. 10 lid 7 en 8 Wgr
Actieve informatieplicht door bestuur	Art. 17 Wgr
Gemeenschappelijke adviescommissie	Art. 24a Wgr
Evaluatie van de GR	Art. 11 Wgr
Voorwaarden en gevolgen van uittreding, waaronder de gevolgen van de rechtspersoon en voor het vermogen van de gemeenten waarvan bestuursorganen deelnemen.	Art. 9 Wgr

In deze paragraaf bespreken wij kort de verschillende wijzigingen van de Wgr waarbij een keuze gemaakt kan worden ten aanzien van de toepassing van het instrument.

3.1. Zienswijze over specifieke besluiten van het bestuur

In een GR moet worden opgenomen welke bestuursbesluiten, voorafgaand aan het nemen ervan, voor het geven van een zienswijze moeten worden voorgelegd aan de raden van de gemeenten. Er is een aantal verplichte besluiten waarvoor zienswijze gegeven moet worden³. Naast deze wettelijk verplichte zienswijze-procedures, is het verplicht om *iets* op te nemen over de bestuursbesluiten die voor zienswijze aan de raden voorgelegd worden. Dit betekent dat ook mag worden opgenomen dat naast de wettelijke verplichte besluiten geen andere besluiten ter zienswijze worden voorgelegd. Per GR zal daarom beoordeeld moeten worden voor welke besluiten het wenselijk is om deze voorafgaand aan het nemen ervan aan de raden voor zienswijze voor te leggen. De afweging van de wens tot controle en de wens tot effectief bestuur zal hierbij een rol spelen. Het ligt voor de hand te kiezen om ingrijpende besluiten of besluiten met een (grote) financiële consequentie voor zienswijze aan de raden voor te leggen.

³ Denk aan de zienswijze op de begroting en de zienswijze op het oprichten van en deelnemen in een privaatrechtelijke rechtspersoon door het bestuur van een gemeenschappelijke regeling.

3.2. Participatie van inwoners en belanghebbenden

In een GR moet opgenomen worden op welke wijze de ingezetenen (van de gemeenten waarvan bestuursorganen deelnemen aan een GR) en belanghebbenden betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid. De wetgever heeft bepaald dat het niet mogelijk is op te nemen dat *geen* ruimte wordt gegeven voor participatie.⁴ Er moet, met andere woorden, in elke GR een minimale variant van participatie worden opgenomen. Afhankelijk van de impact van de taakuitvoering binnen een GR op de ingezetenen of belanghebbenden binnen het grondgebied waar de GR op ziet, kan worden afgewogen in welke mate en op welke manier participatie zal worden ingezet.

3.3. Actieve informatieplicht door het bestuur

Sinds 1 juli 2022 moet ook in GR-en opgenomen worden op welke wijze inlichtingen door het bestuur van een GR worden verstrekt aan de raden van gemeenten. Dit is bepaald in artikel 17 van de gewijzigde Wgr. In een GR wordt daarom opgenomen op welke manier (keuzemogelijkheid) dit gebeurt.

3.4. Gemeenschappelijke adviescommissie

Bij elke GR waarbij een *openbaar lichaam* is ingesteld, bestaat de mogelijkheid om een gemeenschappelijke adviescommissie in te stellen. Deze commissie heeft geen bevoegdheid tot het nemen van besluiten, maar kan advies geven over besluiten die het bestuur aan de commissie voor legt. In de gemeenschappelijke adviescommissie nemen raden plaats uit de gemeenten waarvan bestuursorganen deelnemen aan de GR. De gemeenschappelijke adviescommissie is een verbinding tussen de raden en het bestuur van het openbaar lichaam omdat de besluitvorming van het algemeen bestuur vanuit de verschillende raden rechtstreeks kan worden beïnvloed. Daarnaast kan een gemeenschappelijke adviescommissie worden ingezet om zienswijzen van raden over bepaalde bestuursbesluiten voor te bereiden.

Als alle raden unaniem verzoeken om het instellen ervan dan is het algemeen bestuur van het openbaar lichaam zelfs verplicht tot het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie. In andere gevallen is het een keuze om hiervan gebruik te maken.⁵

Kort samengevat heeft de wetgever bepaald dat een gemeenschappelijke adviescommissie de volgende drie taken kan krijgen:

- Adviseren van het algemeen bestuur;
- De besluitvorming van de raden met betrekking tot de gemeenschappelijke regeling voorbereiden;
- De raden van advies voorzien.

Indien het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie gewenst is, is het raadzaam om voorafgaand aan het instellen daarvan duidelijk aan te geven voor welke taken de gemeenschappelijke adviescommissie ingezet zal worden.

3.5. Evaluatie van een gemeenschappelijke regeling

Een GR moet bepalingen over de evaluatie van de regeling bevatten. Uit de wetsgeschiedenis van de wijziging van de Wgr volgt dat het verplicht is om in elke regeling *iets* op te nemen over evaluatie maar dat dit ook betekent dat mag worden opgenomen dat er geen evaluatie plaats zal vinden of dat er op voorhand geen afspraken over worden gemaakt. Wordt er niet verplicht geëvalueerd dan wordt dat opgenomen in de GR en hoeven er geen verdere keuzes gemaakt te worden. Wordt ervoor gekozen om *wel* te evalueren dan is het ook goed om na te denken over de frequentie en de termijn van de evaluatie en over de vraag of vastgelegd moet worden waarover de evaluatie in ieder geval dient te gaan. Door vast

⁴ Dit wijkt af van de memorie van toelichting op de wetwijziging van de Wgr en is het resultaat van een (aangenomen) amendement van Bromet.

⁵ Er kan natuurlijk ook gekozen worden voor een op een raadsadviescommissie gelijkende commissie, met dezelfde bedoeling en dezelfde taken, maar zonder de precieze voorwaarden van artikel 24a Wgr, in dat geval is sprake van een keuze voor het instellen er van.

te leggen waarover in ieder geval geëvalueerd wordt invloed uitgeoefend op de effectiviteit en het nut van een evaluatie van de GR.

3.6. Voorwaarden en gevolgen uittreding uit een GR

Alhoewel de verplichting al bestond om in alle GR-en (die voor onbepaalde tijd zijn getroffen) bepalingen op te nemen over de wijze waarop deelnemers kunnen uittreden, is het sinds de wetwijziging van 1 juli 2022 verplicht om deze bepalingen uit te breiden. Uit de bepaling moet in ieder geval duidelijk worden welke gevolgen uittreding heeft voor het vermogen van de rechtspersoon en voor het vermogen van de gemeenten waarvan de bestuursorganen deelnemen in de GR. Per regeling moet daarom worden opgenomen op welke wijze (qua proces en qua inhoud) wordt bepaald wat de gevolgen van de uittreding zijn en op welke manier het vermogen van de deelnemers wordt beïnvloed.

4. Varianten instrumenten met een keuze

Zoals hiervoor in paragraaf 3 vermeld, zijn er verschillende instrumenten waarbij een keuze gemaakt kan worden ten aanzien van de intensiteit of de vorm waarin het instrument ingezet gaat worden. Deze keuze heeft gevolgen voor de manier waarop het in een GR wordt vastgelegd.

Van elk instrument bespreken kort wij de volgende varianten:

- **Variant 1:** specifiek
- **Variant 2:** dynamisch
- **Variant 3:** minimaal

4.1. Zienswijze over specifieke besluiten van het bestuur

Variant 1:

In de GR expliciet vastleggen op welke besluiten (naast de wettelijk verplichte, zoals bijvoorbeeld de conceptbegroting) zienswijze gegeven moet worden.

Te denken valt bijvoorbeeld aan de volgende besluiten: de voorlopige jaarrekening, een liquidatieplan, een beleidsprogramma of andere besluiten met een bepaalde impact of financieel belang. Per GR kan verschillen welke besluiten hiervoor in aanmerking komen. Belangrijk is dat een goed inzicht bestaat ten aanzien van de besluiten die het algemeen bestuur neemt. Alle besluiten die expliciet worden benoemd in de GR moeten verplicht ter zienswijze worden aangeboden. Voor alle besluiten die niet genoemd worden geldt dat deze natuurlijk ter zienswijze aan de raden voorgelegd *mogen* worden. Bedacht moet worden dat een veelvoud aan besluiten die verplicht ter zienswijze moeten worden voorgelegd, een efficiënte of snelle besluitvorming binnen het algemeen bestuur van een GR in de weg kunnen staan.

Variant 2:

In de GR bepalen dat alle besluiten die aanzienlijk politiek of financieel belang hebben door het algemeen bestuur ter zienswijze aan de raden moeten worden voorgelegd.

In deze variant wordt niet in de GR vastgelegd welke besluiten precies worden voorgelegd maar dat dit ter beoordeling van het bestuur wordt gelaten. Aan het bestuur wordt de vrijheid gegeven om te bepalen in welke gevallen sprake is van een dusdanig politiek belang of financieel belang dat het nodig is het besluit voorafgaand aan de raden voor te leggen. In specifieke gevallen kan de keuze worden gemaakt een zienswijzeprocedure te hanteren zodat maatwerk mogelijk is.

Variant 3:

In de GR opnemen dat buiten de wettelijk verplichte, er geen aanvullende besluiten ter zienswijze aan de raden worden voorgelegd.

In deze minimale variant wordt voldaan aan wat de wet vraagt. Er is namelijk bewust een afweging gemaakt ten aanzien van besluiten welke verplicht aan de raden ter zienswijze voorgelegd moeten worden. Dat naast de wettelijk verplichte geen andere besluiten ter zienswijze hoeven worden voorgelegd, betekent natuurlijk niet dat dit niet alsnog niet gedaan kan worden.

4.2. Participatie

Variant 1:

Specifiek in de GR benoemen bij welke besluiten participatie van belanghebbenden en ingezetenen plaats vindt en op welke manier.

In de meest specifieke variant is in de GR opgenomen bij welke besluiten de participatie van belanghebbenden en ingezetenen ingezet gaat worden door het samenwerkingsverband. Dit vraagt om vooraf goed na te denken over de besluiten van het algemeen bestuur die hiervoor geschikt zijn en waar ingezetenen en belanghebbenden ook daadwerkelijk iets aan hebben om daar inspraak op te geven. Eenmaal vastgelegd in de GR borgt dit de verplichting om in de beschreven gevallen altijd een participatietraject toe te passen.

Variant 2:

Het algemeen bestuur laten besluiten (al dan niet na zienswijze) wanneer en op welke onderwerpen een bijeenkomst voor ingezetenen en belanghebbenden wordt gehouden.

In deze dynamische variant wordt de verantwoordelijkheid voor het laten beslissen of gebruik wordt gemaakt van een participatietraject bij het algemeen bestuur gelegd. Hiermee hoeft niet vooraf een strak kader in de GR te worden vastgelegd. In de GR kan de verplichting worden opgenomen dat het algemeen bestuur de raden om zienswijze vraagt indien zij heeft besloten welke (type) besluiten voor participatie in aanmerking komen.

Variant 3:

In de GR opnemen dat ingezetenen en belanghebbenden inbreng kunnen hebben op de voorbereiding, uitvoeringen evaluatie van beleid via de gebruikelijke mogelijkheden bij de gemeenten waar de bestuursorganen van deelnemen aan de GR.

In de minimale variant wordt aangesloten bij de participatietrajecten bij de gemeenten waarvan de bestuursorganen deelnemen aan de GR. In het geval een GR alleen gemandateerde bevoegdheden uitvoert van de deelnemende bestuursorganen, ligt het meer voor de hand ook voor participatie bij de gemeenten aan te sluiten, aangezien de bevoegdheden (en daarmee bijvoorbeeld het vaststellen van het beleid) bij de gemeentelijke bestuursorganen blijven liggen.

4.3. Informatieplicht

Variant 1:

In de GR expliciteren welke informatie in ieder geval op welke wijze gedeeld wordt en details (of eventuele aanvullingen) opnemen in een (door het algemeen bestuur) vast te stellen informatieprotocol.

In deze variant is in de GR opgenomen welke informatie op welke manier toegestuurd wordt aan de colleges en raden van de gemeenten waarvan bestuursorganen deelnemen aan de GR. Door dit in de GR op te nemen is sprake van een borging van de procedures.

Variant 2:

In de GR vastleggen dat het algemeen bestuur in een informatieprotocol vastlegt welke informatie op welke wijze wordt gedeeld (al dan niet met zienswijze voorafgaand aan het vaststellen van het informatieprotocol).

Deze variant creëert meer flexibiliteit omdat het algemeen bestuur in een apart informatieprotocol vastlegt op welke wijze informatie wordt gedeeld. In de GR kan dan (indien wenselijk) de verplichting opgenomen worden dat voordat het informatieprotocol wordt vastgesteld door het algemeen bestuur, deze ter zienswijze wordt voorgelegd aan de raden. Daarmee wordt gegarandeerd dat de raden invloed kunnen uitoefenen op het informatieprotocol zodat op die manier kan worden geborgd dat het aan de minimaal wenselijke voorwaarden voldoet. Het wijzigen van een informatieprotocol is dan eenvoudiger dan in variant 1 omdat er geen GR-wijziging voor nodig is.

Variant 3:

Er wordt volstaan met de algemene bepaling dat het bestuur (algemeen en dagelijks) gevraagd en ongevraagd aan de raden alle inlichtingen verstrekt door toezending die nodig zijn voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid.

Dit is de wettelijke minimale variant. Uiteraard moeten de besturen daarbij voldoen aan de eisen die de wet, bijvoorbeeld de Wet open overheid, stelt aan de verplichting tot het delen van informatie.

4.4. Gemeenschappelijke adviescommissie

Variant 1:

Per GR bepalen of een gemeenschappelijke raadsadviescommissie gewenst is en in de GR expliciteren wat het doel is en de wijze waarop de raadsadviescommissie ingezet wordt.

In de meest uitgebreide variant wordt in de GR opgenomen bij welke GR sprake is van een gemeenschappelijke raadsadviescommissie. Dit kan bij elke GR een aparte afweging zijn. Door in de GR vast te leggen dat sprake is van een gemeenschappelijke adviescommissie, is de aanwezigheid er van geborgd. Overigens is het niet verplicht dit in de GR op te nemen. Als in de GR geen bepaling wordt opgenomen over de instelling van een gemeenschappelijke adviescommissie, kan deze alsnog altijd worden ingesteld. Indien er voor wordt gekozen nog niet direct een gemeenschappelijke raadsadviescommissie in te stellen, kunnen de raden altijd unaniem verzoeken om de instelling er van. In dat geval is het algemeen bestuur ook verplicht daaraan gehoor te geven en een dergelijke commissie in het leven te roepen.

Variant 2:

Eén regionale raadsadviescommissie voor meerdere GR-en formeren (alle vijf, een selectie daarvan of mogelijk nog voor andere GR-en).

Deze variant biedt als voordeel ten opzichte van variant 1 dat dezelfde commissie voor verschillende GR-en dienst doet als raadsadviescommissie. Daarmee wordt voorkomen dat een veelvoud aan commissies ontstaat en kan efficiënter gewerkt worden. Dit vraagt wel een goede regionale afstemming en is eenvoudiger als er veel overeenkomst is in de deelnemers van de GR-en waarvoor de betreffende regionale raadsadviescommissie wordt ingesteld. Overigens vergt deze wijze dat de gemeenschappelijke adviescommissie niet in de GR zelf wordt vastgelegd, aangezien het niet mogelijk is in de betreffende GR-en vast te leggen dat een raadsadviescommissie ziet op meerdere GR-en.

Variant 3:

Huidige situatie laten voortbestaan (het behouden van de huidige agendacommissies bij de MGR en de Groene Metropoolregio). Eventueel kan als variant hierop een wijziging van de agendacommissies in een gemeenschappelijke adviescommissie worden overwogen.

De minimale variant is de huidige situatie laten voortbestaan, te weten dat er een agendacommissie is bij twee van de GR-en en dat voor de overige GR-en geen raadsadviescommissie wordt ingesteld. Een variant hierop is dat wordt overwogen om de agendacommissies om te zetten in een raadsadviescommissie.

4.5. Evaluatie

Variant 1:

In de GR een vaste cyclus van evaluatie opnemen (passend bij de cyclus van de betreffende GR) waarbij ook wordt vastgelegd op welke punten in ieder geval geëvalueerd wordt.

Door in de GR een vaste cyclisch van evaluatie vast te leggen wordt geborgd dat in een vast ritme de GR op vooraf bepaalden tijdstippen en onderdelen wordt geëvalueerd. Dit zorgt er voor dat evaluatie geen toeval is of ongemerkt jaren niet uitgevoerd wordt.

Variant 2:

Opnemen in de GR dat op verzoek van één of meer van de deelnemers evaluatie gestart kan worden en dat het algemeen bestuur beslist over het wel of niet en over de onderzoeksopdracht. Ook kan een maximum worden opgenomen, bijvoorbeeld maximaal eens in de drie jaar, of eens in de vijf

jaar. Eventueel kan worden opgenomen dat het besluit om wel of niet te evalueren of de onderzoeksopdracht ter zienswijze aan de raden wordt voorgelegd.

Deze variant geeft meer flexibiliteit omdat naar behoefte van de deelnemers geëvalueerd wordt. Op momenten dat samenwerking goed loopt en er weinig vragen zijn over de wijze van samenwerking en het nut en de efficiëntie er van, kan het prettig zijn om niet aan een verplichte evaluatie vast te zitten. Anderzijds, als er behoefte is dan kan daarom verzocht worden. Om het gevaar van een teveel aan evaluatieverzoeken te voorkomen, kan een maximum per tijdsvak worden opgenomen. Daarnaast kan ervoor gekozen worden het algemeen bestuur de vrijheid te geven om op een binnengekomen evaluatieverzoek te beslissen, of over de onderzoeksopdracht te beslissen. Mochten de raden meer invloed willen hebben op de afweging die gemaakt wordt door het algemeen bestuur dan kan worden opgenomen dat het besluit van het algemeen bestuur vooraf ter zienswijze voorgelegd moet worden aan de raden.

Variant 3:

In de GR opnemen dat op voorhand geen afspraken gemaakt worden over evaluatie.

Naar behoefte van de deelnemers kan een evaluatie worden gestart, echter zijn hiervoor geen nadere kaders in de GR opgenomen. Voor deze variant kan worden gekozen als bijvoorbeeld in de afgelopen jaren de samenwerking binnen de GR goed is verlopen en inzicht is en wordt geboden over de wijze van samenwerking binnen de GR.

4.6. Uittreding

Variant 1:

In de GR alle afspraken precies vastleggen, waarbij zowel het proces als de wijze van het bepalen van de uittreedsom in de GR wordt vastgelegd.

Deze variant heeft als voordeel dat op voorhand volstrekt duidelijk is welk proces en welke voorwaarden voor uittreding gelden. Als nadeel kan genoemd worden dat het, ook indien een eventuele uittredende partij en alle overige deelnemers van mening zijn dat in een specifiek geval afgeweken dient te worden, van deze regels niet afgeweken kan worden. Bij voortschrijdend inzicht en een wens tot aanpassing van hetzij proces hetzij de wijze van berekening is het noodzakelijk om de GR te wijzigen om veranderingen aan te brengen.

Variant 2:

In de GR de procedure en de wijze van het bepalen van de uittreedsom vastleggen, tenzij het algemeen bestuur bij unanimititeit bepaalt dat afgeweken wordt van de betreffende uittreedregeling, waarbij het unanieme besluit van het algemeen bestuur eventueel ook ter zienswijze aan de raden voorgelegd dient te worden.

Deze variant biedt de vrijheid om in voorkomende gevallen en als alle deelnemers (inclusief de uittreder) het eens zijn om af te wijken van een uitgebreide en in de regeling vastgelegde uittredingsprocedure.

Variant 3:

In de GR opnemen welke kaders in ieder geval gelden voor het proces en voor de bepaling van de uittreedsom en op basis van die kaders het algemeen bestuur een uittredingsrichtlijn laten vaststellen, eventueel nadat deze uittredingsrichtlijn aan de raden ter zienswijze is voorgelegd.

Deze variant biedt de mogelijkheid aan het algemeen bestuur om, binnen de gestelde kaders, zelf uitvoering te geven aan de uittreding. Dit is gunstig voor de gevallen dat een wijziging van bepaalde onderdelen binnen de uittredingsregeling aangepast kunnen worden zonder dat daarvoor een GR-wijziging benodigd is, maar waarbij wel duidelijk is welke kaders in ieder geval gelden voor de uittredingsrichtlijn.

5. Samenhang van de instrumenten

Van de nieuwe instrumenten waarbij een keuze gemaakt kan worden zijn er twee die minder direct raakvlak hebben met de andere instrumenten. Dit betreft de voorwaarden voor uittreding en de evaluatie van het samenwerkingsverband.

Tussen de instrumenten van gemeenschappelijke adviescommissie, burgerparticipatie, zienswijze op bestuursbesluiten, actieve informatieplicht en de termijnen genoemd in de GR is sprake van samenhang, omdat zij allen direct raken aan legitimiteit. Echter een combinatie van alle instrumenten, leidt niet per definitie tot meer grip of inzicht. Het onderkennen van onderlinge samenhang is belangrijk om ervoor te zorgen dat de instrumenten effectief zijn (meer grip en inzicht voor raden) en ook efficiënt (bijdragen aan een doelrealisatie door het samenwerkingsverband, binnen zijn begroting).

Adviescommissie, zienswijze op bestuursbesluiten en actieve informatieplicht raken de bevoegdheden van raden. Burgerparticipatie ziet juist op de inbreng van burgers. Stel dat voor een samenwerkingsverband wordt gekozen voor burgerparticipatie en zienswijzen op besluiten door raden. Het kan dan zo zijn dat de burgers en de raden in een bepaald dossier andere opvattingen hebben. Voor een dergelijke situatie moet dan een oplossing worden gevonden. Men zou ook kunnen stellen dat een goede afweging moet worden gemaakt of er gelet op de taak van het samenwerkingsverbanden beter een keuze voor zienswijze óf voor burgerparticipatie gemaakt kan worden.

Het vragen en geven van zienswijze op besluiten geeft voor de raden inzicht in de besluitvorming binnen het samenwerkingsverband en daarnaast ook de mogelijkheid tot de beïnvloeding ervan. Om te voorkomen dat bij samenwerkingsverbanden waaraan veel deelnemers deelnemen, er allemaal verschillende zienswijzen komen die het voor het bestuur lastig maken goede afwegingen te maken of het tijdrovend maken om gemotiveerd aan te geven wat er met de zienswijzen wordt gedaan, kan ervoor gekozen worden om raden te helpen zienswijzen te formuleren door een gemeenschappelijke adviescommissie in te zetten. Deze kan dan de taak krijgen om als verbinding te werken tussen de raden van de gemeenten waarvan colleges deelnemen aan de GR en zodoende zorgen voor een regionale afstemming. Overigens is het altijd aan de raden zelf om te bepalen op welke wijze zij omgaan met een verzoek tot zienswijze.

Als de inzet van een gemeenschappelijke raadscommissie veel capaciteit vraagt van de raden, dan kan ervoor gekozen worden om het aantal besluiten of onderwerpen waarop zienswijze wordt gevraagd beperkt te houden, zodat de aandacht kan gaan naar de belangrijkste onderwerpen (waar ook de gemeenschappelijke adviescommissie voor ingezet kan worden). Anderzijds kan het niet instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie ook tot gevolg hebben dat sprake kan zijn van een groter aantal besluiten van het bestuur waarop de raden zienswijzen kunnen geven.

Andersom zou een afweging kunnen zijn dat indien de raden toch een gezamenlijke adviescommissie instellen, de extra zienswijzen boven op de wettelijk verplichte niet nodig zijn. Immers de leden van de adviescommissie kunnen hun eigen raden raadplegen en dan binnen de adviescommissie adviseren overeenkomstig de 'zienswijze' in hun raad.

Ook de actieve informatieplicht en de zienswijze hebben samenhang. Indien bepaalde besluiten van het bestuur van het samenwerkingsverband voor zienswijze worden voorgelegd, komt daar ook achtergrondinformatie bij kijken. Een aanvullende actieve informatieplicht heeft dan mogelijk niet meer veel toegevoegde waarde. Indien om moverende redenen niet voor zienswijzen wordt gekozen⁶ dan kan de actieve informatieplicht juist ervoor zorgen dat raden grip houden op het reilen en zeilen van het samenwerkingsverband.

Er zal een evenwicht gevonden moeten worden tussen het aanleveren van informatie, het vragen van zienswijzen, het inzetten van een gemeenschappelijke adviescommissie, burgerparticipatie en de mogelijkheid tot efficiënt en effectief besturen door het (algemeen en dagelijks) bestuur van een GR. Capaciteit van de samenwerkingsorganisatie en de eigen organisatie moet daarbij in ogenschouw genomen worden. Belangrijk is daarbij dus een afweging op effectiviteit van het instrument en efficiency gelet op taak en doel van het samenwerkingsverband.

Bijlagen:

In bijlage 1-5 zetten wij van de vijf GR-en op een rij wat de opgave is per samenwerkingsverband en hoe de onderdelen geregeld zijn waar de nieuwe instrumenten op zien.⁷ In bijlage 6 bespreken wij kort de instrumenten die sowieso gelden en waar geen verdere keuze in te maken valt.

1. MGR

1.1. Korte beschrijving van het samenwerkingsverband

MGR is een samenwerking tussen 6 colleges en raden in de regio Rijk van Nijmegen. Aan MGR zijn geen bevoegdheden overgedragen, met uitzondering van de bevoegdheid om de re-integratieverordening en de daarop gebaseerde beleidsregels vast te stellen. De uitvoerende werkzaamheden binnen de module WBRN worden verricht onder mandaat van de deelnemende colleges. De MGR bestaat uit twee modules: WBRN (WerkBedrijf) en IRVN waarbij WBRN beschouwd kan worden als beleidsrijk en IRVN als beleidsarm.

1.2. Hoe is het nu geregeld?

1.2.1. Zienswijze

In de GR zijn, naast de wettelijk verplichte, geen besluiten opgenomen waarover een zienswijze wordt gevraagd. Het is niet vastgelegd dat een zienswijze wordt gevraagd op de voorlopige jaarrekening en de kadernota. In de praktijk wordt over de voorlopige jaarrekening en de kadernota wel zienswijze gevraagd. De afspraken hierover zijn vastgelegd in het informatieprotocol.

1.2.2. Participatie

In de GR is niets opgenomen over participatie. De participatie verloopt nu via de lijn van de gemeenten, zoals de inspreekmogelijkheid bij raden en via de lijn van de kandidatenraad. Dit geldt met name voor het WerkBedrijf.

1.2.3. Informatieplicht

In de artikelen 17 en 18 van de regeling is bepaald dat het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur gevraagd en ongevraagd alle inlichtingen geven aan de gemeenteraden die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is. In het informatieprotocol zijn afspraken gemaakt over de wijze waarop de inlichtingen worden verstrekt.

1.2.4. Gemeenschappelijke adviescommissie

Op dit moment is er een agendacommissie ingesteld die als adviescommissie in de zin van artikel 24 Wgr kwalificeert.

1.2.5. Evaluatie

In de GR is op dit moment niets opgenomen over evaluatie.

1.2.6. Uittreding

In de GR is vastgesteld dat elke deelnemer kan besluiten tot uittreding. Na het besluit tot uittreding geldt een termijn van minimaal één jaar na het verstrijken van het jaar waarin het besluit tot uittreding is genomen. Aan de uittreding kunnen door het AB voorwaarden worden gesteld. Een nadere uittredingsregeling is door het AB van de MGR vastgesteld, deze is dus niet in de GR opgenomen.

1.2.7. Termijnen

In de GR zijn de uiterste wettelijke termijnen opgenomen zoals die voor de wijziging van de Wgr golden.

⁷ Hierbij is gebruik gemaakt van de informatie die vanuit de verschillende samenwerkingsverbanden aan ons is toegestuurd.

2. GMR

2.1. Korte beschrijving van het samenwerkingsverband

GMR is een samenwerking tussen 18 colleges van B&W. Aan GMR is slechts één bevoegdheid overgedragen, namelijk de bevoegdheid van de afzonderlijke colleges om een subsidie te verstrekken aan de Stichting The Economic Board. De samenwerking is uitvoeringsgericht op het gebied van een aantal complexe regionale opgaven. De GMR neemt geen inhoudelijke beleidsbeslissingen, die worden bij de deelnemers zelf genomen.

2.2. Hoe is het nu geregeld?

2.2.1. Zienswijze

In de GR van GMR is expliciet bepaald dat, naast de wettelijke verplichte, er (in ieder geval) zienswijzen worden gevraagd over de voorlopige jaarrekening en een liquidatieplan door het dagelijks bestuur.

2.2.2. Participatie

In het reglement van orde van het algemeen bestuur is spreekrecht geregeld voor personen die vergaderingen van het AB bijwonen. In de GR is verder niets vastgelegd.

2.2.3. Informatieplicht

De regeling geeft niet aan op welke wijze de inlichtingen worden verstrekt. Wel is er een reglement over de informatievoorziening ten aanzien van de GMR.

2.2.4. Gemeenschappelijke adviescommissie

De GMR heeft al een regioagendacommissie. Deze is op verzoek van de raden ingesteld door het algemeen bestuur. De grondslag voor deze commissie is artikel 24 van de Wgr. De regioagendacommissie heeft zelf haar werkwijze, bevoegdheden en samenstelling vastgesteld in een reglement van orde. Het reglement van orde is goedgekeurd door het algemeen bestuur. De leden van de regioagendacommissie ontvangen geen vergoeding.

2.2.5. Evaluatie

In de GR van GMR staat in artikel 36 opgenomen: " Het algemeen bestuur draagt zorg voor de evaluatie van het algemeen functioneren en de werkwijze van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen aan het begin van het kalenderjaar waarin algemene raadsverkiezingen in de gemeenten plaatsvinden."

2.2.6. Uittreding

De GMR kent al een uittredingsregeling 'Richtlijnen uittreding Gemeenschappelijke regeling Arnhem-Nijmegen', deze is echter niet in de GR opgenomen. De uittredingsregeling omschrijft uitvoerig het proces dat wordt gevolgd, het betrekken van een onafhankelijke deskundige bij het in kaart brengen van de financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties, het vaststellen van de hoogte van de uittredingskosten en het ter toetsing voorleggen van de hoogte en wijze van berekening van de uittredingskosten aan een accountant. Daarnaast omschrijft de uittredingsregeling uitgebreid op welke wijze de hoogte van de uittredingskosten worden bepaald en welke kosten toerekenbaar zijn aan de uittredende gemeente.

2.2.7. Termijnen

In de GR zijn de uiterste wettelijke termijnen opgenomen zoals die voor de wijziging van de Wgr golden.

3. VRGZ

3.1. Korte beschrijving van het samenwerkingsverband

De VRGZ) is een samenwerking tussen 13 colleges van B&W. Aan het openbaar lichaam zijn verschillende bevoegdheden overgedragen. Deze staan vermeld in artikel 5 van de regeling. Deze zien m.n. op brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing, ambulancezorg, het voorzien in de meldkamerfunctie en sociale veiligheid.

3.2. Hoe is het nu geregeld?

3.2.1. Zienswijze

De verplichting om een zienswijze te vragen aan de raden geldt nu nog alleen voor de begrotingsprocedure (wettelijke verplichting). Er zijn geen andere besluiten genoemd in de GR waarvoor zienswijze aan de raden moet worden gevraagd.

3.2.2. Participatie

Op dit moment is er in de GR niets geregeld ten aanzien van participatie van ingezetenen en belanghebbenden.

3.2.3. Informatieplicht

De regeling geeft op dit moment niet aan op welke wijze de inlichtingen worden verstrekt.

3.2.4. Gemeenschappelijke adviescommissie

Op dit moment is er geen sprake van een adviescommissie of een agendacommissie bij de VRGZ.

3.2.5. Evaluatie

Op dit moment is er in de GR niets opgenomen over evaluatie.

3.2.6. Uittreding

In de GR van VRGZ is in artikel 36 opgenomen dat uittreding slechts mogelijk is na wijziging van de verdeling van gemeenten in veiligheidsregio's, voortvloeiend uit de wet- en regelgeving. Daarnaast kan het AB de gevolgen van de uittreding regelen en voorwaarden verbinden aan de uittreding.

3.2.7. Termijnen

In de GR zijn de uiterste wettelijke termijnen opgenomen zoals die voor de wijziging van de Wgr golden.

4. GGD

4.1. Korte beschrijving van het samenwerkingsverband

De GGD is samenwerking tussen 13 colleges van B&W. Aan de GGD zijn verschillende taken opgedragen (artikel 5). Dat zijn:

1. taken die in de Wet publieke gezondheid (Wpg) of andere wetten zijn opgedragen aan de GGD:
 - a. monitoring, signalering en advisering op het gebied van publieke gezondheid;
 - b. infectieziektebestrijding;
 - c. technische hygiënezorg;
 - d. medische milieukunde;
 - e. jeugdgezondheidszorg, met inachtneming van het bepaalde in artikel 5 lid 2 sub e van de Wpg);
 - f. ouderengezondheidszorg;
 - g. gezondheidsbevordering en leefstijl;
 - h. bevorderen van psychosociale hulp bij incidenten, rampen en crises;
 - i. toezicht op organisaties voor kinderopvang.

2. Taken (afkomstig uit Wpg of andere wetten) die op grond van beleidsmatige keuzes van de deelnemende gemeenten zijn opgedragen aan de GGD:
 - a. reizigersadvies en vaccinaties;
 - b. openbare geestelijke gezondheidszorg;
 - c. forensische geneeskunde;
 - d. het voorzien in een Advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling;
 - e. toezicht op de kwaliteit van de uitvoering van de Wmo 2015;
 - f. jeugdgezondheidszorg, met inachtneming van het bepaalde in artikel 5 lid 2 sub a tot en met d van de Wpg);
advies in het kader van toegang tot beschermd wonen;
3. Op verzoek van de één of meerdere gemeenten of derden facultatieve taken.

4.2. Hoe is het nu geregeld?

4.2.1. Zienswijze

Behalve de wettelijk verplichte, zijn er geen andere bepalingen opgenomen over het vragen van zienswijzen op besluiten van het bestuur.

4.2.2. Participatie

Op dit moment is niets in de GR opgenomen over participatie.

4.2.3. Informatieplicht

Op dit moment is niet in de GR vastgelegd op welke wijze de inlichtingen worden verstrekt.

4.2.4. Gemeenschappelijke adviescommissie

Op dit moment is er geen agendacommissie of een adviescommissie ingesteld bij de GGD.

4.2.5. Evaluatie

Op dit moment is er geen bepaling in de GR opgenomen die ziet op evaluatie.

4.2.6. Uittreding

Bij deze samenwerking is in artikel 35 lid 1 van de huidige regeling opgenomen dat uittreding slechts mogelijk is na wijziging van de verdeling van gemeenten in GGD en veiligheidsregio's, als bedoeld in de wet- en regelgeving (de Wet Publieke Gezondheid en de Wet Veiligheidsregio's). Daarnaast kan het AB de gevolgen van de uittreding regelen en voorwaarden verbinden aan de uittreding (artikel 35 lid 2).

4.2.7. Termijnen

In de GR zijn de uiterste wettelijke termijnen opgenomen zoals die voor de wijziging van de Wgr golden.

5. ODRN

5.1. Korte beschrijving van het samenwerkingsverband

De Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Nijmegen (verder de regeling) is samenwerking tussen 6 colleges van B&W en het college GS van de provincie Gelderland. Aan het openbaar lichaam (verder de ODRN) zijn geen bevoegdheden overgedragen. Zij verrichten werkzaamheden onder mandaat van de deelnemende colleges. De samenwerking is voor wat betreft de basistaken verplicht. De samenwerking is beleidsarm en uitvoeringsgericht.

5.2. Hoe is het nu geregeld?

5.2.1. Zienswijze

Naast de wettelijk verplichte besluiten die voorgelegd moeten worden is in de regeling niet vastgelegd dat een zienswijze wordt gevraagd op de voorlopige jaarrekening en de kadernota. In de praktijk wordt deze zienswijze wel gevraagd.

5.2.2. Participatie

Er is nu geen sprake van participatie noch inspraakrecht. Ten aanzien van participatie is nog niets in de GR opgenomen.

5.2.3. Informatieplicht

In artikel 23 van de regeling is bepaald dat het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter gevraagd en ongevraagd alle inlichtingen geven aan de gemeenteraden die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is.

Er zijn geen afspraken gemaakt over de wijze waarop de inlichtingen worden verstrekt.

5.2.4. Gemeenschappelijke adviescommissie

Op dit moment is er geen adviescommissie of agendacommissie ingesteld.

5.2.5. Evaluatie

Voor ODRN is nu nog geen bepaling in de GR opgenomen over evaluatie.

5.2.6. Uittreding

In de GR is vastgesteld dat elke deelnemer kan besluiten tot uittreding. Maar niet eerder dan vijf jaar na oprichting.⁸ Na het besluit tot uittreding geldt een termijn van minimaal één jaar, waarbij de uittreding effectief wordt per 1 januari. Uittreding is alleen mogelijk als de uittredende gemeente overeenstemming krijgt over de resterende financiële verplichtingen. Hiervoor moet met vaststellingsovereenkomst worden gesloten. Het AB beslist over de vaststellingsovereenkomst met een verzwaarde stemverhouding (2/3 meerderheid). Het dagelijks bestuur ziet toe op de uittreding en het voldoen van de financiële verplichtingen.

5.2.7. Termijnen

In de GR zijn de uiterste wettelijke termijnen opgenomen zoals die voor de wijziging van de Wgr golden.

6. Instrumenten wettelijk bepaald (zonder keuze)

In deze paragraaf bespreken wij kort de wettelijk bepaalde instrumenten die onverkort gelden. Daarbij bestaat er geen keuzemogelijkheid voor de deelnemers aan een GR ten aanzien van de wijze of en hoe het instrument wordt ingezet. Deze

6.1.1. Gewijzigde procedure totstandkoming GR wijziging

Een eerste belangrijke wijziging ziet op het proces tot de totstandkoming van GR, waaronder ook een wijziging van een GR wordt verstaan. Bij alle GR-en waar raden niet aan deelnemen, is het vanaf 1 juli 2022 verplicht om zienswijze over de concept-(gewijzigde) regeling te vragen aan de raden. Pas nadat gemotiveerd op deze zienswijzen is gereageerd en aanpassingen in een concept-GR zijn doorgevoerd, kan aan de raden toestemming worden gevraagd voor het aangaan of wijzigen van een GR. Deze procedurewijziging heeft direct invloed op de wijziging van alle GR-en in de regio Rivierenland die vanwege de gewijzigde Wgr worden aangepast.

6.1.2. Reactie van (dagelijks) bestuur op zienswijze begroting

Al jaren is in de Wgr de verplichting opgenomen dat raden hun zienswijze op de begroting kunnen geven. Nieuw is dat nadat de raden in de gelegenheid zijn gesteld hun zienswijze op de begroting te geven, het

⁸ Omdat de regeling inmiddels langer dan vijf jaar bestaat, is deze toevoeging achterhaald en kan deze worden geschrapt.

dagelijks bestuur gemotiveerd moet reageren op de binnen gekomen zienswijzen en moet aangeven welke conclusies het aan de zienswijzen verbindt.⁹

6.1.3. Aanpassing termijnen begrotingscyclus

Wat betreft de gewijzigde termijnen geldt dat deze vanaf 1 juli 2022 in werking zijn getreden. Omdat het uiterste termijnen betreft, behoeft hier in beginsel geen keuze te worden gemaakt. Het doel van de wijziging van deze termijnen is dat het voor gemeenten eenvoudiger moet zijn om de P&C-cyclus van een GR af te stemmen op de P&C-cyclus van de gemeentelijke organisatie.

Handeling	Uiterste datum voor 1-7-2022	Uiterste datum na 1-7-2022
Dagelijks bestuur zendt algemene financiële en beleidsmatige uitgangspunten aan raden (art. 34b Wgr)	15 april Y-1	30 april Y-1
Dagelijks bestuur zendt ontwerpbegroting aan raden (art. 35 lid 1 Wgr)	8 weken voor aanbieding aan het algemeen bestuur	12 weken voor aanbieding aan het algemeen bestuur
Raden kunnen zienswijzen indienen bij het dagelijks bestuur (art. 35 lid 3 Wgr)	8 weken na aanbieding door dagelijks bestuur	12 weken na aanbieding door dagelijks bestuur
Algemeen bestuur stelt begroting vast (art. 34 lid 1 Wgr)	Y-1 (datum niet nader bepaald)	Y-1 (datum niet nader bepaald)
Dagelijks bestuur zendt vastgestelde begroting aan gedeputeerde staten (art. 34 lid 2 Wgr)	Binnen 2 weken na vaststelling, maar vóór 1 augustus Y-1	Binnen 2 weken na vaststelling, maar vóór 15 september Y-1
Dagelijks bestuur zendt voorlopige jaarrekening naar gemeenteraden (art. 34b Wgr)	15 april Y+1	30 april Y+1
Algemeen bestuur stelt jaarrekening vast (art. 34 lid 3 Wgr)	Y+1 (datum niet nader bepaald)	Y+1 (datum niet nader bepaald)
Dagelijks bestuur zendt vastgestelde jaarrekening aan gedeputeerde staten (art. 34 lid 4 Wgr)	Binnen 2 weken na vaststelling, maar vóór 15 juli Y+1	Binnen 2 weken na vaststelling, maar vóór 15 juli Y+1

Alhoewel de wettelijke (uiterste) termijnen gewoon gelden, kan er natuurlijk alsnog voor gekozen worden om de termijnen op verschillende manieren in een GR op te nemen. Dit kan op de volgende twee manieren:

Variant 1:

In de GR de uiterste wettelijke termijnen opnemen. Dit kan door hetzij de nieuwe data in de GR op te nemen, hetzij door een verwijzing te maken naar de wettelijke bepaling in de Wgr.

De uiterste wettelijke termijnen gelden sowieso, of ze nu in de GR genoemd worden of niet. In veel gevallen wordt er voor gekozen deze termijn ook in de GR op te nemen. Voor de leesbaarheid van de regeling kan het handig zijn deze termijnen gewoon op te nemen in de GR. Om het dynamisch te maken

⁹ Formeel is een schriftelijke reactie van het dagelijks bestuur op de zienswijze niet verplicht, echter de colleges dienen goedkeuring op het treffen/wijzigen van de GR te vragen aan hun raden. Zoals ook in de memorie van toelichting is vermeld kunnen de raden, op het moment dat niets met de zienswijzen is gedaan of onvoldoende duidelijk is wat met de zienswijzen is gedaan, toestemming voor het treffen/wijzigen van de GR onthouden. Op enig moment moet dus in ieder geval gemotiveerd te worden gereageerd op ingekomen zienswijzen.

kan er verwezen worden naar de wettelijke bepaling. In het geval de wet dan wijzigt, wijzigen de termijnen in de GR automatisch mee.

Variant 2:

In de GR expliciet andere dan de wettelijke uiterste termijnen opnemen. Dat kunnen dus de huidige 'oude' termijnen zijn, of alternatieve termijnen die passen binnen de uiterste wettelijke termijnen.

Afwijken van de uiterste wettelijke termijnen mag altijd. Dat wil zeggen: zolang dit binnen de ruimte gebeurt die de Wgr biedt. Ook als in de GR de uiterste wettelijke termijnen zijn opgenomen, kunnen er in de praktijk afwijkende tijdschema's worden gehanteerd voor de P&C-cyclus. In sommige gevallen biedt het comfort als die afwijkende termijnen ook zijn vastgelegd in de GR. Dat maakt ze concreet, helder en afdwingbaar. Anderzijds biedt het daarmee wellicht wat minder flexibiliteit. Afhankelijk van de behoefte tot het hebben van een mogelijkheid om af te wijken, kan gekozen worden tussen variant 1 en variant 2.

6.1.4. Gezamenlijke enquête naar gevoerde bestuur als raden geen deelnemer zijn

Bij GR-en waaraan raden niet deelnemen, kan een raad gezamenlijk met andere raden onderzoek doen naar het gevoerde bestuur van een GR. Dat gebeurt door het gezamenlijk instellen van een onderzoekscommissie. Een dergelijk onderzoek wordt gedaan op voorstel van één van de vertegenwoordigende bestuursorganen van de deelnemers aan een GR.

6.1.5. Uitbreiding bevoegdheid rekenkamers

In de Wgr is nu expliciet opgenomen dat rekenkamers ook onderzoek mogen doen naar het gevoerde bestuur van een GR als een van de bestuursorganen van de eigen gemeente deelneemt aan een GR. De betreffende rekenkamer moet op dat moment wel de rekenkamers van de andere gemeenten, waarvan een bestuursorgaan deelneemt in de GR waar het onderzoek wordt uitgevoerd, op de hoogte stellen.

Uitgangspuntennotitie na de regionale raadsbijeenkomst over de Wijzigingswet Wet gemeenschappelijke regelingen

Wijchen, 27 maart 2023

1. Inleiding

Op 27 maart 2023 heeft in de regio Rijk van Nijmegen een werkbijeenkomst voor raadsleden plaats gevonden in het kader van de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), hierna de Wijzigingswet. De focus van deze werkbijeenkomst lag op de vijf beleidsrijkere samenwerkingen die elk jaar centraal staan tijdens regionale raadsbijeenkomsten in het kader van de kaderbrief, de begroting en de jaarrekening. Dit betreft de volgende gemeenschappelijke regelingen:

- Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR)
- Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ)
- Gemeenschappelijke Gemeentelijke Gezondheidsdienst Gelderland-Zuid (GGD)
- Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR)
- Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN)

In werkgroepen van raads- en collegeleden zijn er per regeling gesprekken gevoerd over mogelijke varianten van de in te zetten instrumenten die de Wijzigingswet biedt. Zie voor de samenstelling per groep bijlage 1 en de achterliggende informatie over de Wijzigingswet de gespreksnotitie in bijlage 2.

2. Uitgangspuntennotitie en vervolg

Deze uitgangspuntennotitie is de opbrengst van de werkbijeenkomst van 27 maart. Het doel van de werkbijeenkomst was om een basis te leggen voor gelijklopende raadsvoorstellen over de gevolgen van de Wijzigingswet voor de betreffende regeling. Het betrof een procesmatige, dus geen politieke bijeenkomst.

Deze uitgangspuntennotitie wordt op 17 april aan de raden teruggekoppeld. Vervolgens zullen de colleges worden voorgesteld om deze uitgangspuntennotitie naar de besturen van de vijf gemeenschappelijke regelingen te zenden met het verzoek om deze uitgangspunten mee te nemen bij het ontwerpen van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling.

De reden waarom deze uitgangspunten tevens naar de besturen van de gemeenschappelijke regelingen worden verzonden is dat vanuit die regelingen het proces om te komen tot een wijziging van de regeling wordt gecoördineerd. Het resultaat moet namelijk één tekstvoorstel worden dat door alle deelnemende colleges en raden wordt vastgesteld. Vervolgens start dan in het vierde kwartaal van 2023 het formele besluitvormingsproces ten aanzien van de ontwerpregelingen. In het geval de voorkeursvariant niet wordt gevolgd, wordt dit bij de aanbidding van de ontwerpregeling gemotiveerd. Door het geven van een zienswijze (eind 2023/begin 2024) kan een raad hierop nog reageren.

3. De keuze voor instrumenten per gemeenschappelijke regeling

Tijdens de raadsworkbijeekomst zijn de verschillende instrumenten waarbij een keuze gemaakt kan worden voorgelegd. Per instrument zijn varianten benoemd ten aanzien van de intensiteit of de vorm waarin het instrument ingezet gaat worden. In deze paragraaf treft u per instrument én per gemeenschappelijke regeling, het advies van de diverse (raads)werkgroepen aan.

Van elk instrument zijn drie varianten voorgelegd om het gesprek te voeren en een keuze te maken. Variant 1 betreft een specifieke keuze, variant 2 de dynamische keuze en variant 3 is de minimale variant. Deze worden in de tabel steeds beschreven. Vervolgens staat de keuze van de werkgroep, bestaande uit raadsleden en collegeleden, vermeld, gevolgd door een motivering of argumentatie.

3.1 Groene Metropoolregio

Instrument	Keuze-variant	Motivering/toelichting
<p>Zienswijze over specifieke besluiten van het bestuur</p> <p>Variant 1: <i>In de GR expliciet vastleggen op welke besluiten (naast de wettelijk verplichte, zoals bijvoorbeeld de conceptbegroting) zienswijze gegeven moet worden.</i></p> <p>Variant 2: <i>In de GR bepalen dat alle besluiten die aanzienlijk politiek of financieel belang hebben door het algemeen bestuur ter zienswijze aan de raden moeten worden voorgelegd.</i></p> <p>Variant 3: <i>In de GR opnemen dat buiten de wettelijk verplichte, er geen aanvullende besluiten ter zienswijze aan de raden worden voorgelegd.</i></p>	<p>Geen expliciete voorkeur. Variant 3 <u>niet.</u></p>	<p><u>Variant 1:</u> Het expliciet vastleggen geeft duidelijkheid, maar kan ook een beperking geven als het strikt wordt nageleefd. De doorlooptijd kan worden ingeschat. De ambtelijke inzet kan worden ingeschat.</p> <p><u>Variant 2:</u> Goed om van tevoren aan te geven wat wordt verstaan onder ‘aanzienlijk politiek of financieel belang’. Hierover zou de Agendacommissie kunnen worden geraadpleegd door het bestuur en een advies kunnen geven. Een Langetermijnagenda zou hierin behulpzaam kunnen zijn.</p>
<p>Actieve informatieplicht</p> <p>Variant 1: <i>In de GR expliciteren welke informatie in ieder geval op welke wijze gedeeld wordt en details (of eventuele aanvullingen) opnemen in een (door het algemeen bestuur) vast te stellen informatieprotocol.</i></p> <p>Variant 2: <i>In de GR vastleggen dat het algemeen bestuur in een informatieprotocol vastlegt welke informatie op welke wijze wordt gedeeld (al dan niet met zienswijze voorafgaand aan het vaststellen van het informatieprotocol).</i></p> <p>Variant 3: <i>Er wordt volstaan met de algemene bepaling dat het bestuur (algemeen en dagelijks) gevraagd en ongevraagd aan de raden alle inlichtingen verstrekt door toezending die nodig zijn voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid.</i></p>	<p>Variant 2</p>	<p>Deze variant sluit aan bij de praktijk van de huidige regeling.</p>
<p>Evaluatie</p> <p>Variant 1: <i>In de GR een vaste cyclus van evaluatie opnemen (passend bij de cyclus van de be-</i></p>	<p>Variant 1</p>	<p>- Van tevoren vastleggen dat er sowieso geëvalueerd gaat worden, omdat er anders het risico is dat er geëvalueerd wordt, wanneer er “gedoe” is.</p>

<p><i>treffende GR) waarbij ook wordt vastgelegd op welke punten in ieder geval geëvalueerd wordt.</i></p> <p>Variant 2: <i>Opnemen in de GR dat op verzoek van één of meer van de deelnemers evaluatie gestart kan worden en dat het algemeen bestuur beslist over het wel of niet en over de onderzoeksopdracht. Ook kan een maximum worden opgenomen, bijvoorbeeld maximaal eens in de drie jaar, of eens in de vijf jaar.</i></p> <p><i>Eventueel kan worden opgenomen dat het besluit om wel of niet te evalueren of de onderzoeksopdracht ter zienswijze aan de raden wordt voorgelegd.</i></p> <p>Variant 3: <i>In de GR opnemen dat op voorhand geen afspraken gemaakt worden over evaluatie.</i></p>		<p>- Niet in het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen evalueren.</p> <p>Voorkeur voor afronding evaluatie (vlak) na het zomerreces van het jaar voorafgaand aan de gemeenteraadsverkiezingen.</p> <p>- Afstemmen met andere GR-en, zodat niet alle evaluaties in hetzelfde jaar plaatsvinden.</p>
<p>Wijze van uittreden</p> <p>Variant 1: <i>In de GR alle afspraken precies vastleggen, waarbij zowel het proces als de wijze van het bepalen van de uittreedsom in de GR wordt vastgelegd.</i></p> <p>Variant 2: <i>In de GR de procedure en de wijze van het bepalen van de uittreedsom vastleggen, tenzij het algemeen bestuur bij unanimiteit bepaalt dat afgeweken wordt van de betreffende uittreedregeling, waarbij het unanieme besluit van het algemeen bestuur eventueel ook ter zienswijze aan de raden voorgelegd dient te worden.</i></p> <p>Variant 3: <i>In de GR opnemen welke kaders in ieder geval gelden voor het proces en voor de bepaling van de uittreedsom en op basis van die kaders het algemeen bestuur een uittredingsrichtlijn laten vaststellen, eventueel nadat deze uittredingsrichtlijn aan de raden ter zienswijze is voorgelegd.</i></p>	<p>Variant 1 en 2 (geen duidelijke keuze)</p>	<p>Variant 1 is goed als principe uitgangspunt, maar variant 2 heeft als pluspunt dat met deze variant er wat meer flexibiliteit is omdat in de loop der jaren uitgangspunten kunnen wijzigen, zonder dat daar oog voor is geweest of voor de consequenties van de gewijzigde uitgangspunten.</p> <p>Bovendien werd in variant 2 aantrekkelijk gevonden dat in het algemeen bestuur bij unanimiteit, dus ook nog met de uittredende partij in het AB, bepaald kan worden dat afgeweken kan worden.</p>
<p>Participatie</p> <p>Variant 1: <i>Specifiek in de GR benoemen bij welke besluiten participatie van belanghebbenden</i></p>	<p>Variant 3 met toevoeging</p>	<p>Het goede van de huidige praktijk moet bewaard blijven, zoals de regiotafels die vanuit de GMR georganiseerd worden.</p>

<p><i>en ingezetenen plaats vindt en op welke manier.</i></p> <p>Variant 2: <i>Het algemeen bestuur laten besluiten (al dan niet na zienswijze) wanneer en op welke onderwerpen een bijeenkomst voor ingezetenen en belanghebbenden wordt gehouden.</i></p> <p>Variant 3: <i>In de GR opnemen dat ingezetenen en belanghebbenden inbreng kunnen hebben op de voorbereiding, uitvoeringen evaluatie van beleid via de gebruikelijke mogelijkheden bij de gemeenten waar de bestuursorganen van deelnemen aan de GR.</i></p>		
<p>Gemeenschappelijke Adviescommissie</p> <p>Variant 1: <i>Per GR bepalen of een gemeenschappelijke raadsadviescommissie gewenst is en in de GR expliciteren wat het doel is en de wijze waarop de raadsadviescommissie ingezet wordt.</i></p> <p>Variant 2: <i>Eén regionale raadsadviescommissie voor meerdere GR-en formeren (alle vijf, een selectie daarvan of mogelijk nog voor andere GR-en).</i></p> <p>Variant 3: <i>Huidige situatie laten voortbestaan (het behouden van de huidige agendacommissies bij de MGR en de Groene Metropool-regio). Eventueel kan als variant hierop een wijziging van de agendacommissies in een gemeenschappelijke adviescommissie worden overwogen.</i></p>	<p>Variant 3</p>	<p>Niet wenselijk om nog meer commissies op te tuigen.</p>

3.2 Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Instrument	Keuze-variant	Motivering/toelichting
<p>Zienswijze over specifieke besluiten van het bestuur</p> <p>Variant 1: <i>In de GR expliciet vastleggen op welke besluiten (naast de wettelijk verplichte, zoals bijvoorbeeld de conceptbegroting) zienswijze gegeven moet worden.</i></p> <p>Variant 2: <i>In de GR bepalen dat alle besluiten die aanzienlijk politiek of financieel belang hebben door het algemeen bestuur ter zienswijze aan de raden moeten worden voorgelegd.</i></p> <p>Variant 3: <i>In de GR opnemen dat buiten de wettelijk verplichte, er geen aanvullende besluiten ter zienswijze aan de raden worden voorgelegd.</i></p>	Variant 2	Deze variant geeft enige mate van flexibiliteit als dat nodig is. Variant 1 is te star en variant 3 is te beperkt.
<p>Actieve informatieplicht</p> <p>Variant 1. <i>In de GR expliciteren welke informatie in ieder geval op welke wijze gedeeld wordt en details (of eventuele aanvullingen) opnemen in een (door het algemeen bestuur) vast te stellen informatieprotocol.</i></p> <p>Variant 2: <i>In de GR vastleggen dat het algemeen bestuur in een informatieprotocol vastlegt welke informatie op welke wijze wordt gedeeld (al dan niet met zienswijze voorafgaand aan het vaststellen van het informatieprotocol).</i></p> <p>Variant 3: <i>Er wordt volstaan met de algemene bepaling dat het bestuur (algemeen en dagelijks) gevraagd en ongevraagd aan de raden alle inlichtingen verstrekt door toezending die nodig zijn voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid.</i></p>	Variant 3	Hierbij wordt benadrukt dat onder deze variant ook de stukken vallen die een aanzienlijk politiek of financieel belang hebben. Heeft een relatie met de keuzevariant over Zienswijze (bij besluiten met aanzienlijk politiek of financieel belang).
<p>Evaluatie</p> <p>Variant 1: <i>In de GR een vaste cyclus van evaluatie opnemen (passend bij de cyclus van de betreffende GR) waarbij ook wordt vastgelegd op welke punten in ieder geval geëvalueerd wordt.</i></p>	Variant 2	<ul style="list-style-type: none"> - Geen termijn noemen in de regeling. - Verzoek om na te gaan wat wijsheid is m.b.t. het wel of niet voorleggen van de onderzoeksopdracht voor zienswijze aan de raden.

<p>Variant 2: <i>Opnemen in de GR dat op verzoek van één of meer van de deelnemers evaluatie gestart kan worden en dat het algemeen bestuur beslist over het wel of niet en over de onderzoeksopdracht. Ook kan een maximum worden opgenomen, bijvoorbeeld maximaal eens in de drie jaar, of eens in de vijf jaar.</i> <i>Eventueel kan worden opgenomen dat het besluit om wel of niet te evalueren of de onderzoeksopdracht ter zienswijze aan de raden wordt voorgelegd.</i></p> <p>Variant 3: <i>In de GR opnemen dat op voorhand geen afspraken gemaakt worden over evaluatie.</i></p>		
<p>Wijze van uittreding</p> <p>Variant 1: <i>In de GR alle afspraken precies vastleggen, waarbij zowel het proces als de wijze van het bepalen van de uittreedsom in de GR wordt vastgelegd.</i></p> <p>Variant 2: <i>In de GR de procedure en de wijze van het bepalen van de uittreedsom vastleggen, tenzij het algemeen bestuur bij unanimititeit bepaalt dat afgeweken wordt van de betreffende uittreedregeling, waarbij het unanieme besluit van het algemeen bestuur eventueel ook ter zienswijze aan de raden voorgelegd dient te worden.</i></p> <p>Variant 3: <i>In de GR opnemen welke kaders in ieder geval gelden voor het proces en voor de bepaling van de uittreedsom en op basis van die kaders het algemeen bestuur een uittredingsrichtlijn laten vaststellen, eventueel nadat deze uittredingsrichtlijn aan de raden ter zienswijze is voorgelegd.</i></p>	<p>Geen keuze</p>	<p>Betreft hier een verplichte samenwerking. Nader moet worden onderzocht wat hier hierover zou moeten worden opgenomen.</p>
<p>Participatie</p> <p>Variant 1: <i>Specifiek in de GR benoemen bij welke besluiten participatie van belanghebbenden en ingezetenen plaats vindt en op welke manier.</i></p> <p>Variant 2: <i>Het algemeen bestuur laten besluiten (al dan niet na zienswijze) wanneer en op welke onderwerpen een bijeenkomst voor ingezetenen en belanghebbenden wordt gehouden.</i></p>	<p>Variant 2</p>	<p>Het regionaal belang komt hiermee het beste tot zijn recht, op lokaal niveau zijn er genoeg instrumenten.</p>

<p>Variant 3: <i>In de GR opnemen dat ingezetenen en belanghebbenden inbreng kunnen hebben op de voorbereiding, uitvoeringen evaluatie van beleid via de gebruikelijke mogelijkheden bij de gemeenten waar de bestuursorganen van deelnemen aan de GR.</i></p>		
<p>Gemeenschappelijke adviescommissie Variant 1: <i>Per GR bepalen of een gemeenschappelijke raadsadviescommissie gewenst is en in de GR expliciteren wat het doel is en de wijze waarop de raadsadviescommissie ingezet wordt.</i> Variant 2: <i>Eén regionale raadsadviescommissie voor meerdere GR-en formeren (alle vijf, een selectie daarvan of mogelijk nog voor andere GR-en).</i> Variant 3: <i>Huidige situatie laten voortbestaan (het behouden van de huidige agendacommissies bij de MGR en de Groene Metropoolregio). Eventueel kan als variant hierop een wijziging van de agendacommissies in een gemeenschappelijke adviescommissie worden overwogen.</i></p>	<p>Variant 3</p>	<p>Deze regeling is (ook op wat meer afstand) heel goed te volgen. Er is geen behoefte aan het instellen van een Adviescommissie.</p>

3.3 GGD Gelderland-Zuid

Instrument	Keuzevariant	Motivering/toelichting
<p>Zienswijze over specifieke besluiten van het bestuur</p> <p>Variant 1: <i>In de GR expliciet vastleggen op welke besluiten (naast de wettelijk verplichte, zoals bijvoorbeeld de conceptbegroting) zienswijze gegeven moet worden.</i></p> <p>Variant 2: <i>In de GR bepalen dat alle besluiten die aanzienlijk politiek of financieel belang hebben door het algemeen bestuur ter zienswijze aan de raden moeten worden voorgelegd.</i></p> <p>Variant 3: <i>In de GR opnemen dat buiten de wettelijk verplichte, er geen aanvullende besluiten ter zienswijze aan de raden worden voorgelegd.</i></p>	Variant 2	De term ‘aanzienlijk’ dient nader te worden uitgewerkt.
<p>Actieve informatieplicht</p> <p>Variant 1. <i>In de GR expliciteren welke informatie in ieder geval op welke wijze gedeeld wordt en details (of eventuele aanvullingen) opnemen in een (door het algemeen bestuur) vast te stellen informatieprotocol.</i></p> <p>Variant 2: <i>In de GR vastleggen dat het algemeen bestuur in een informatieprotocol vastlegt welke informatie op welke wijze wordt gedeeld (al dan niet met zienswijze voorafgaand aan het vaststellen van het informatieprotocol).</i></p> <p>Variant 3: <i>Er wordt volstaan met de algemene bepaling dat het bestuur (algemeen en dagelijks) gevraagd en ongevraagd aan de raden alle inlichtingen verstrekt door toezending die nodig zijn voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid.</i></p>	Geen expliciete keuze.	Formulering waarbij er een informatieplicht is voor die stukken van de GGD die voor de raden nodig zijn om hun controlerende en kaderstellende rol uit te kunnen voeren.
<p>Evaluatie</p> <p>Variant 1: <i>In de GR een vaste cyclus van evaluatie opnemen (passend bij de cyclus van de betreffende GR) waarbij ook wordt vastgelegd op welke punten in ieder geval geëvalueerd wordt.</i></p> <p>Variant 2:</p>	Geen keuze benoemd.	Er is gekozen voor een evaluatie op het meerjarenplan/strategie op onderdelen en verder kunnen de raden er om vragen als het nodig is.

<p><i>Opnemen in de GR dat op verzoek van één of meer van de deelnemers evaluatie gestart kan worden en dat het algemeen bestuur beslist over het wel of niet en over de onderzoeksopdracht. Ook kan een maximum worden opgenomen, bijvoorbeeld maximaal eens in de drie jaar, of eens in de vijf jaar. Eventueel kan worden opgenomen dat het besluit om wel of niet te evalueren of de onderzoeksopdracht ter zienswijze aan de raden wordt voorgelegd.</i></p> <p>Variant 3: <i>In de GR opnemen dat op voorhand geen afspraken gemaakt worden over evaluatie.</i></p>		
<p>Wijze van uittreding</p> <p>Variant 1: <i>In de GR alle afspraken precies vastleggen, waarbij zowel het proces als de wijze van het bepalen van de uittreedsom in de GR wordt vastgelegd.</i></p> <p>Variant 2: <i>In de GR de procedure en de wijze van het bepalen van de uittreedsom vastleggen, tenzij het algemeen bestuur bij unanimititeit bepaalt dat afgeweken wordt van de betreffende uittrederegeling, waarbij het unanieme besluit van het algemeen bestuur eventueel ook ter zienswijze aan de raden voorgelegd dient te worden.</i></p> <p>Variant 3: <i>In de GR opnemen welke kaders in ieder geval gelden voor het proces en voor de bepaling van de uittreedsom en op basis van die kaders het algemeen bestuur een uittredingsrichtlijn laten vaststellen, eventueel nadat deze uittredingsrichtlijn aan de raden ter zienswijze is voorgelegd.</i></p>	<p>Gecombineerde variant 2 en 3</p>	<p>Basisafspraken met maatwerk.</p>
<p>Participatie</p> <p>Variant 1: <i>Specifiek in de GR benoemen bij welke besluiten participatie van belanghebbenden en ingezetenen plaats vindt en op welke manier.</i></p> <p>Variant 2: <i>Het algemeen bestuur laten besluiten (al dan niet na zienswijze) wanneer en op welke onderwerpen een bijeenkomst voor ingezetenen en belanghebbenden wordt gehouden.</i></p> <p>Variant 3: <i>In de GR opnemen dat ingezetenen en belanghebbenden inbreng kunnen hebben op de voorbereiding, uitvoeringen evaluatie van beleid via</i></p>	<p>Variant 2 met toevoeging</p>	<p>Het AB of de raad laten besluiten (al dan niet na zienswijze) wanneer, op welk onderwerp en op welke schaal een bijeenkomst voor ingezetenen en belanghebbenden wordt gehouden.</p>

<p><i>de gebruikelijke mogelijkheden bij de gemeenten waar de bestuursorganen van deelnemen aan de GR.</i></p>		
<p>Gemeenschappelijke adviescommissie Variant 1: <i>Per GR bepalen of een gemeenschappelijke raadsadviescommissie gewenst is en in de GR expliciteren wat het doel is en de wijze waarop de raadsadviescommissie ingezet wordt.</i> Variant 2: <i>Eén regionale raadsadviescommissie voor meerdere GR-en formeren (alle vijf, een selectie daarvan of mogelijk nog voor andere GR-en).</i> Variant 3: <i>Huidige situatie laten voortbestaan (het behouden van de huidige agendacommissies bij de MGR en de Groene Metropoolregio). Eventueel kan als variant hierop een wijziging van de agendacommissies in een gemeenschappelijke adviescommissie worden overwogen.</i></p>	<p>Variant 3</p>	<p>Er is op dit moment geen behoefte om een adviescommissie in te richten.</p>

3.4 Modulaire gemeenschappelijke regeling (MGR)

Instrument	Keuze-variant	Motivering/toelichting
<p>Zienswijze over specifieke besluiten van het bestuur</p> <p>Variant 1: <i>In de GR expliciet vastleggen op welke besluiten (naast de wettelijk verplichte, zoals bijvoorbeeld de conceptbegroting) zienswijze gegeven moet worden.</i></p> <p>Variant 2: <i>In de GR bepalen dat alle besluiten die aanzienlijk politiek of financieel belang hebben door het algemeen bestuur ter zienswijze aan de raden moeten worden voorgelegd.</i></p> <p>Variant 3: <i>In de GR opnemen dat buiten de wettelijk verplichte, er geen aanvullende besluiten ter zienswijze aan de raden worden voorgelegd.</i></p>	Variant 1	<p>Verstandig om in ieder geval stukken als de kadernota en de voorlopige jaarrekening ter zienswijze voor te leggen vanwege het grote financiële en inhoudelijk belang van beide stukken. Daarnaast zou het mogelijk moeten zijn om een extra categorie daaraan toe te voegen: de stukken met een aanzienlijk politiek en bestuurlijk belang en de stukken met een aanzienlijk financieel belang. Waarbij het van belang is om deze 2 categorieën nader te specificeren. Bij die laatste door een concreet bedrag te noemen. Ook wordt de mogelijkheid geopperd om de invulling wat is nu een politiek/bestuurlijk belang voor te bespreken in de agendacommissie of de nog te vormen regionale raadsadviescommissie.</p>
<p>Actieve informatieplicht</p> <p>Variant 1. <i>In de GR expliciteren welke informatie in ieder geval op welke wijze gedeeld wordt en details (of eventuele aanvullingen) opnemen in een (door het algemeen bestuur) vast te stellen informatieprotocol.</i></p> <p>Variant 2: <i>In de GR vastleggen dat het algemeen bestuur in een informatieprotocol vastlegt welke informatie op welke wijze wordt gedeeld (al dan niet met zienswijze voorafgaand aan het vaststellen van het informatieprotocol).</i></p> <p>Variant 3: <i>Er wordt volstaan met de algemene bepaling dat het bestuur (algemeen en dagelijks) gevraagd en ongevraagd aan de raden alle inlichtingen verstrekt door toezending die nodig zijn voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid.</i></p>	Variant 2	<p>Het huidige informatieprotocol in de situatie van de MGR werkt goed, daarom deze werkwijze dan ook zo veel mogelijk continueren.</p>
<p>Evaluatie</p> <p>Variant 1:</p>	Variant 2 met aanpassing	<p>Variant 2 met de aanpassing “als de meerderheid van de raden daarom verzoekt”.</p>

<p><i>In de GR een vaste cyclus van evaluatie opnemen (passend bij de cyclus van de betreffende GR) waarbij ook wordt vastgelegd op welke punten in ieder geval geëvalueerd wordt.</i></p> <p>Variant 2: <i>Opnemen in de GR dat op verzoek van één of meer van de deelnemers evaluatie gestart kan worden en dat het algemeen bestuur beslist over het wel of niet en over de onderzoeksopdracht. Ook kan een maximum worden opgenomen, bijvoorbeeld maximaal eens in de drie jaar, of eens in de vijf jaar.</i></p> <p><i>Eventueel kan worden opgenomen dat het besluit om wel of niet te evalueren of de onderzoeksopdracht ter zienswijze aan de raden wordt voorgelegd.</i></p> <p>Variant 3: <i>In de GR opnemen dat op voorhand geen afspraken gemaakt worden over evaluatie.</i></p>		<p>Het woord “en” aan het einde van de eerste zin wordt vervangen door “of”. Hierdoor is het mogelijk dat het initiatief tot het starten van de evaluatie zowel uit kan gaan van één van de deelnemende gemeenten als van het AB. Het initiatief tot een evaluatie is bij de MGR ook recent genomen door de MGR, zowel voor de WBRN als voor de IRvN evaluatie. Dat initiatief werd door de werkgroep als positief beoordeeld. Een vaste cyclus van bijvoorbeeld eenmaal in de 4 jaar werd als minder wenselijk gezien. Ook omdat dit tot gevolg kan hebben dat te veel evaluaties in dezelfde periode aan de raden gezonden worden die ook allemaal in ongeveer dezelfde periode beoordeeld en besproken moeten worden. (aangegeven is dat het niet wenselijk is dat het AB beslist over of een evaluatie wel of niet wordt uitgevoerd.).</p>
<p>Wijze van uittreding</p> <p>Variant 1: <i>In de GR alle afspraken precies vastleggen, waarbij zowel het proces als de wijze van het bepalen van de uittreedsom in de GR wordt vastgelegd.</i></p> <p>Variant 2: <i>In de GR de procedure en de wijze van het bepalen van de uittreedsom vastleggen, tenzij het algemeen bestuur bij unanimiteit bepaalt dat afgeweken wordt van de betreffende uittreedregeling, waarbij het unanieme besluit van het algemeen bestuur eventueel ook ter zienswijze aan de raden voorgelegd dient te worden.</i></p> <p>Variant 3: <i>In de GR opnemen welke kaders in ieder geval gelden voor het proces en voor de bepaling van de uittreedsom en op basis van die kaders het algemeen bestuur een uittredingsrichtlijn laten vaststellen, eventueel nadat deze uittredingsrichtlijn aan de raden ter zienswijze is voorgelegd.</i></p>	<p>Geen variant genoemd</p>	<p>Aansluiten bij de bestaande situatie (bestaande uittreedregeling).</p>

<p>Participatie</p> <p>Variant 1: <i>Specifiek in de GR benoemen bij welke besluiten participatie van belanghebbenden en ingezetenen plaats vindt en op welke manier.</i></p> <p>Variant 2: <i>Het algemeen bestuur laten besluiten (al dan niet na zienswijze) wanneer en op welke onderwerpen een bijeenkomst voor ingezetenen en belanghebbenden wordt gehouden.</i></p> <p>Variant 3: <i>In de GR opnemen dat ingezetenen en belanghebbenden inbreng kunnen hebben op de voorbereiding, uitvoeringen evaluatie van beleid via de gebruikelijke mogelijkheden bij de gemeenten waar de bestuursorganen van deelnemen aan de GR.</i></p>	<p>Variant 2 met voorwaarde</p>	<p>De voorwaarde is dat er, gelet op de samenhang, dan ook een gemeenschappelijke Adviescommissie komt.</p>
<p>Gemeenschappelijke adviescommissie</p> <p>Variant 1: <i>Per GR bepalen of een gemeenschappelijke raadsadviescommissie gewenst is en in de GR expliciteren wat het doel is en de wijze waarop de raadsadviescommissie ingezet wordt.</i></p> <p>Variant 2: <i>Eén regionale raadsadviescommissie voor meerdere GR-en formeren (alle vijf, een selectie daarvan of mogelijk nog voor andere GR-en).</i></p> <p>Variant 3: <i>Huidige situatie laten voortbestaan (het behouden van de huidige agendacommissies bij de MGR en de Groene Metropoolregio). Eventueel kan als variant hierop een wijziging van de agendacommissies in een gemeenschappelijke adviescommissie worden overwogen.</i></p>	<p>Variant 1</p>	<p>Het is van belang om nader te formuleren dat het bij de rol van de adviescommissie met name gaat over de kwaliteit van de informatievoorziening. Nadrukkelijk wordt niet gekozen voor optie 2 vanwege de veelheid aan GR-en die onderling qua inhoud onvergelijkbaar zijn. Per GR moet je kijken wat het doel is en op welke manier dit wordt georganiseerd. En optie 3 valt ook af vanwege de ervaren werking van de bestaande agendacommissie. Daarbij werd opgemerkt dat hier steeds een discussie plaatsvond over wat wel en wat niet door de agendacommissie besproken zou kunnen worden. Het onderscheid tussen inhoud en proces. Proces valt wel onder de competentie van de agendacommissie, inhoud niet. Over de interpretatie van beide begrippen is in het verleden vaak discussie geweest, aldus de werkgroep-leden.</p>

3.5 Omgevingsdienst Rijk van Nijmegen (ODRN)

Instrument	Keuze-variant	Motivering/toelichting
<p>Zienswijze over specifieke besluiten van het bestuur</p> <p>Variant 1: <i>In de GR expliciet vastleggen op welke besluiten (naast de wettelijk verplichte, zoals bijvoorbeeld de conceptbegroting) zienswijze gegeven moet worden.</i></p> <p>Variant 2: <i>In de GR bepalen dat alle besluiten die aanzienlijk politiek of financieel belang hebben door het algemeen bestuur ter zienswijze aan de raden moeten worden voorgelegd.</i></p> <p>Variant 3: <i>In de GR opnemen dat buiten de wettelijk verplichte, er geen aanvullende besluiten ter zienswijze aan de raden worden voorgelegd.</i></p>	<p>Combinatie van variant 1 en 2</p>	<p><i>In de GR bepalen dat alle besluiten die aanzienlijk politiek of financieel belang hebben door het algemeen bestuur ter zienswijze aan de raden moeten worden voorgelegd, waarbij het tenminste gaat om de kadernota, de concept-begroting, de jaarrekening, het informatieprotocol (zie onder 2), een afwijkende uittreedregeling (zie onder 4) en de periodieke evaluatie (zie onder 3).</i></p> <p>Verder stelt de werkgroep voor dat de definitie van ‘besluiten met een aanzienlijk politiek of financieel belang’ nog verder wordt uitgewerkt.</p> <p><i>Argumentatie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Raden hebben de behoefte om bij de ODRN meer aan het stuur te willen zitten gezien de vele budgetuitbreidingen bij de ODRN van de afgelopen jaren waar raden een oplossing voor hebben moeten vinden; - De komende tijd zijn er de nodige wijzigingen rondom de ODRN te verwachten ivm de uitwerking van het rapport van de commissie Aartsen en de mogelijke wijzigingen in het Gelders Stelsel, maar ook ivm de gevolgen van de wet Kwaliteitsborging en de Omgevingswet. Het tijdig kunnen meegeven van zienswijzen bevordert de gewenste sturing door raden.
<p>Actieve informatieplicht</p> <p>Variant 1. <i>In de GR expliciteren welke informatie in ieder geval op welke wijze gedeeld wordt en details (of eventuele aanvullingen) opnemen in een (door het algemeen bestuur) vast te stellen informatieprotocol.</i></p> <p>Variant 2: <i>In de GR vastleggen dat het algemeen bestuur in een informatieprotocol vastlegt welke informatie op welke wijze wordt gedeeld (al dan niet met zienswijze voorafgaand aan het</i></p>	<p>Licht aangepaste variant 2</p>	<p><i>In de GR vastleggen dat het Algemeen Bestuur in een informatieprotocol vastlegt welke informatie op welke wijze wordt gedeeld, met een zienswijze door de raden voorafgaand aan het vaststellen van het informatieprotocol.</i></p> <p>Voorkeur voor een protocol met een bepaalde looptijd, zodat het protocol kan worden geëvalueerd en zo nodig kan worden aangepast. <i>Zie ook bij instrument Evaluatie.</i></p> <p><i>Argumentatie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Een informatieprotocol geeft duidelijkheid én kun je af en toe evalueren en dan weer

<p>vaststellen van het informatieprotocol).</p> <p>Variant 3: <i>Er wordt volstaan met de algemene bepaling dat het bestuur (algemeen en dagelijks) gevraagd en ongevraagd aan de raden alle inlichtingen verstrekt door toezending die nodig zijn voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid.</i></p>		<p>tegen het licht houden: is de geleverde informatie voldoende dekkend?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Raden moeten een stempel kunnen drukken op het informatieprotocol. Vandaar de wens om daar ook weer een zienswijze op in te dienen. - Variant 2 geeft ruimte en vrijheid, als je het in de regeling vastlegt is het wijzigen ervan ingewikkeld en duurt dat 9 maanden. Een evaluatie- of herzieningsbepaling in het informatieprotocol is wél gewenst.
<p>Evaluatie</p> <p>Variant 1: <i>In de GR een vaste cyclus van evaluatie opnemen (passend bij de cyclus van de betreffende GR) waarbij ook wordt vastgelegd op welke punten in ieder geval geëvalueerd wordt.</i></p> <p>Variant 2: <i>Opnemen in de GR dat op verzoek van één of meer van de deelnemers evaluatie gestart kan worden en dat het algemeen bestuur beslist over het wel of niet en over de onderzoeksopdracht. Ook kan een maximum worden opgenomen, bijvoorbeeld maximaal eens in de drie jaar, of eens in de vijf jaar. Eventueel kan worden opgenomen dat het besluit om wel of niet te evalueren of de onderzoeksopdracht ter zienswijze aan de raden wordt voorgelegd.</i></p> <p>Variant 3: <i>In de GR opnemen dat op voorhand geen afspraken gemaakt worden over evaluatie.</i></p>	<p>Variant 1</p>	<p>Belangrijk is een goede informatiecycclus met onderstaande opbouw:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jaarlijks een management review gekoppeld aan het jaarplan, dus als jaarverslag. Hebben we de doelstellingen gehaald die we wilden behalen? Dit weergegeven in een zeer kort rapport met o.a. de volgende punten: <ul style="list-style-type: none"> - score op dienstverlening - cijfers tav doelstelling: hebben we dat gehaald? - analyse in vergelijking met de cijfers van vorig jaar - goed kijken naar leesbaarheid: jaarlijks een vergelijkbare lay-out 2. Vervolgens eens per twee jaar of vier jaar een wat grotere en diepgaandere evaluatie. 3. Het jaarlijks rapport kan onderwerp van gesprek zijn met de raadsadviescommissie (<i>zie bij instrument Gemeenschappelijke Adviescommissie</i>) <p><i>Argumentatie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Niet evalueren om te evalueren. - Jaarlijks een korte review gekoppeld aan de vaste P&C momenten zorgt ervoor dat raadsleden jaarlijks een vergelijkbaar rapport ontvangen (zorgt voor vertrouwdheid met de informatie) én dat er geen willekeur optreedt; er wordt immers steeds op hetzelfde moment gerapporteerd. - Voor de ODRN is het op dit moment noodzakelijk om vinger aan de pols te houden.
<p>Wijze van uittreding</p> <p>Variant 1: <i>In de GR alle afspraken precies vastleggen, waarbij zowel het proces als</i></p>	<p>Variant 2 met kleine aanpassing.</p>	<p><i>In de GR de procedure en de wijze van het bepalen van de uittreedsom vastleggen, tenzij het algemeen bestuur bij unanimiteit bepaalt dat afgeweken wordt van de betref-</i></p>

<p><i>de wijze van het bepalen van de uit-treedsom in de GR wordt vastgelegd.</i></p> <p>Variant 2: <i>In de GR de procedure en de wijze van het bepalen van de uittreedsom vastleggen, tenzij het algemeen bestuur bij unanimititeit bepaalt dat afgeweken wordt van de betreffende uittreedregeling, waarbij het unanieme besluit van het algemeen bestuur eventueel ook ter zienswijze aan de raden voorgelegd dient te worden.</i></p> <p>Variant 3: <i>In de GR opnemen welke kaders in ieder geval gelden voor het proces en voor de bepaling van de uittreedsom en op basis van die kaders het algemeen bestuur een uittredingsrichtlijn laten vaststellen, eventueel nadat deze uittredingsrichtlijn aan de raden ter zienswijze is voorgelegd.</i></p>		<p><i>fende uittreedregeling, waarbij het unanieme besluit van het AB ook ter zienswijze aan de raden voorgelegd dient te worden.</i></p> <p><i>Argumentatie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Variant 2 geeft flexibiliteit, je kunt van tevoren niet alle situaties bedenken; - Omdat er een unaniem besluit wordt gevraagd van het AB, blijft een eerlijk speelveld gewaarborgd; - Door zienswijzen aan de raad te vragen, heeft de raad ook invloed.
<p>Participatie</p> <p>Variant 1: <i>Specifiek in de GR benoemen bij welke besluiten participatie van belanghebbenden en ingezetenen plaats vindt en op welke manier.</i></p> <p>Variant 2: <i>Het algemeen bestuur laten besluiten (al dan niet na zienswijze) wanneer en op welke onderwerpen een bijeenkomst voor ingezetenen en belanghebbenden wordt gehouden.</i></p> <p>Variant 3: <i>In de GR opnemen dat ingezetenen en belanghebbenden inbreng kunnen hebben op de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid via de gebruikelijke mogelijkheden bij de gemeenten waar de bestuursorganen van deelnemen aan de GR.</i></p>	<p>Variant 3 met toevoeging</p>	<p><i>In de GR opnemen dat ingezetenen en belanghebbenden inbreng/inspraak kunnen hebben op de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid via de gebruikelijke mogelijkheden bij de gemeenten waar de bestuursorganen van deelnemen aan de GR.</i></p> <p><i>Daarnaast opnemen dat: Het AB kan besluiten om voor bepaalde onderwerpen een bijeenkomst te houden of een langduriger panel in te zetten voor ingezetenen en belanghebbenden.</i></p> <p><i>Argumentatie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - De verantwoordelijkheid ligt bij de gemeenten en de provincie, de ODRN voert alleen maar uit. - Mensen weten AB-vergaderingen van de ODRN ook minder te vinden. AB vergaderingen hebben vaak onderwerpen die niet interessant zijn voor ingezetenen. - Participatie wordt al in veel processen meegenomen. - Voor de toevoeging uit variant 2 is gekozen omdat de werkgroep meerwaarde ziet in het organiseren van participatie op de meer lange termijn door de ODRN zelf, bijvoorbeeld een vast burgerpanel, of klanttevredenheidonderzoek.

<p>Gemeenschappelijke adviescommissie</p> <p>Variant 1: <i>Per GR bepalen of een gemeenschappelijke raadsadviescommissie gewenst is en in de GR expliciteren wat het doel is en de wijze waarop de raadsadviescommissie ingezet wordt.</i></p> <p>Variant 2: <i>Eén regionale raadsadviescommissie voor meerdere GR-en formeren (alle vijf, een selectie daarvan of mogelijk nog voor andere GR-en).</i></p> <p>Variant 3: <i>Huidige situatie laten voortbestaan (het behouden van de huidige agenda-commissies bij de MGR en de Groene Metropoolregio). Eventueel kan als variant hierop een wijziging van de agenda-commissies in een gemeenschappelijke adviescommissie worden overwogen.</i></p>	<p>Variant 1</p>	<p><i>Per GR bepalen of een gemeenschappelijke raadsadviescommissie gewenst is. Men wil voor de ODRN een gemeenschappelijke Adviescommissie instellen en dit vastleggen in de GR.</i></p> <p><i>Argumentatie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Alleen een agendacommissie is beperkend. Het gevaar van meer inhoud is dat dingen al politiek worden afgekaart en dat heeft voordelen en nadelen. - Afstemming met andere raden is wenselijk. - Het vastleggen van het bestaan van de commissie in de regeling is belangrijk; precieze taakomschrijving van de commissie kan in het instellingsbesluit en in het reglement van orde.
---	------------------	--

Bijlagen:

1. Deelnemerslijst
2. Gespreksnotitie raadsavond Rijk van Nijmegen. PROOF dd 20 maart 2023
3. PowerPoint van plenaire deel van de bijeenkomst van 27 maart 2023.

AGENDAPUNT

Aan : Het Algemeen Bestuur ODRN
Van : De secretaris
Onderwerp : Informatienota Wgr wijziging
Nummer : 5
Datum : 13 juli 2023

Samenvatting / concept besluit

1. *Kennis te nemen van de informatie van de aanstaande wijziging van de GR ODRN als gevolg van de wetwijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de invoering van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging bouw.*
2. *In te stemmen met de planning zoals weergegeven in de bijlage “Brief ODRN over uitgangspuntennotitie”.*

Aanleiding en inleiding

De Wet gemeenschappelijke regelingen, op basis waarvan de tekst van de gemeenschappelijke regeling ODRN is gebaseerd, is per 1 juli 2022 gewijzigd. De wijziging is ingegeven om de positie van raden en Staten te verbeteren. Omdat de wijziging een aantal keuzemogelijkheden biedt is voor de invoering van deze wijziging een periode van 2 jaar uitgetrokken. Een deel van de bepalingen is met onmiddellijke ingang in werking getreden en de ODRN houdt zich al aan de bepalingen ook al zijn ze nog niet verwerkt in de tekst van de GR ODRN.

Proces

De implementatie van de gewijzigde regelingen is in het Rijk van Nijmegen gezamenlijk opgepakt onder aansturing van de Kring van Griffiers en de Kring van Gemeentesecretarissen en is er een projectplan opgesteld. Vanuit de Kring van gemeentesecretarissen heeft de vertegenwoordiger in het bestuur van ODRN, dhr. Boy Janssen, gevraagd of er vanuit de ODRN ook meegedacht kon worden. Vanuit ODRN heeft ook een inbreng daarop plaatsgevonden. Vervolgens is een werkgroep ingesteld bestaande uit ambtenaren van de deelnemers en ODRN. Gelet op het feit dat naast de gemeentelijke deelnemers de provincie Gelderland ook een deelnemer is, is de provincie eveneens verzocht hier aan deel te nemen.

Op basis van de wijzigingen in de wet is een verkenning naar de mogelijkheden die de wijziging van de Wgr biedt door de werkgroep opgesteld. De insteek was en is te komen tot een op maat gemaakte versie van de wijzigingen passend bij de betreffende regeling. De regelingen kennen een grote diversiteit niet alleen voor wat de onderwerpen betreft, maar ook de bevoegdheden zoals het mogen formuleren van beleid. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in een verkenning waarin per instrument die de Wgr biedt én waarbij er te kiezen valt, varianten worden benoemd. Tevens is een voorkeur voor een variant vermeld en beargumenteerd. Van elke regeling zijn de verkenningen als input genomen voor de “Gespreksnotitie” die als bijlage genaamd “Gespreksnotitie Raadsavond Rijk van Nijmegen” is bijgevoegd, zij het dat de voorkeursvariant uit de verkenning niet is weergegeven. Op 20 maart 2023 is er een werkbijeenkomst georganiseerd met raadsleden en een vertegenwoordiging van de colleges van de gemeenten. Tijdens die

werkbijeenkomst zijn per onderwerp de varianten besproken en is men gekomen tot een advies over de invulling en heeft men een voorkeursvariant benoemd. Deze voorkeursvarianten zijn, per GR, opgenomen in een Uitgangspuntennotitie, zie bijlage Uitgangspuntennotitie regionale raadsbijeenkomst WGR die bij deze notitie is gevoegd. De Uitgangspuntennotitie is bij een aantal deelnemers al ter kennisname voorgelegd aan Colleges van Burgemeester en Wethouders en met een informatiebrief naar de raad doorgeleid. Bij de overige zal dat ook nog plaatsvinden. Tevens zal op 21 juni nog een bespreking plaatshebben bij de Provinciale Staten over de wijzigingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Tenslotte is vanuit de ambtelijke stuurgroep Wijzigingswet Wgr een brief aan uw bestuur verzonden met bijlagen, zoals al vermeld, waarin ingegaan wordt op het gehele proces en waar tevens gevraagd wordt of men in kan stemmen met de planning (zie bijlage "Brief ODRN over uitgangspuntennotitie").

Inhoud

In de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen zijn diverse wijzigingen doorgevoerd. Er zijn wijzigingen die een nadere afweging behoeven per regeling en er zijn wijzigingen die de wet verplicht stelt en die geen afweging behoeven. In de uitgangspuntennotitie wordt met name de eerste categorie vermeld. Dit zijn zienswijzen over specifieke besluiten van het bestuur, actieve informatieplicht, wijze van uittreding, participatie, evaluatie en gemeenschappelijke adviescommissie.

Als de voorkeursvarianten bij de ODRN gezien worden (ook in vergelijking met de vier andere gemeenschappelijke regelingen) dan valt op dat er nadrukkelijk behoefte is aan informatie en dat dat ingegeven wordt om sturing te kunnen geven. Daarbij wordt specifiek verwezen naar de budgetuitbreidingen van de ODRN, de mogelijke gevolgen van de commissie van Aartsen, de ontwikkelingen in het Gelders stelsel en de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging bouw. Sommige voorstellen vergen extra inzet van de organisatie met name waar het onderwerp zienswijzen, actieve informatieplicht, evaluatie en raadsadviescommissie betreft.

Op basis van de Wet open overheid (WOO) dient de ODRN al het nodige te ondernemen in het kader van actief informeren. Een informatieprotocol kan daar één van de onderdelen van zijn. Hier wordt al aan gedacht in het kader van de WOO.

Bij het onderwerp evaluatie wordt verwezen naar een jaarlijkse korte evaluatie waarin een aantal onderwerpen aan bod dienen te komen, zoals score op dienstverlening, doelstellingen versus uitvoering e.d.. Daarnaast elke 2 of 4 jaar een diepere evaluatie. Overigens is de informatie die gevraagd wordt geheel of grotendeels al beschikbaar en wordt gebruikt voor de Bestuursrapportages en Klantrapportages naast natuurlijk het Jaarverslag. Het is in algemene zin wel van belang om goed te bezien welke instrumenten ingezet worden om aan die behoefte te voldoen en met welke frequentie zoals ook in de notitie wordt vermeld: 'niet evalueren om te evalueren'. Tevens moet meegenomen worden dat naast gemeenten ook de Provincie Gelderland deelneemt in ODRN. Die cyclus van 4 jaar loopt niet parallel met die van de gemeenten. Vaak wordt een dergelijke evaluatie gekoppeld aan deze vierjarige cyclus.

Er wordt voorgesteld in de tekst van de GR ODRN op te nemen dat er een raadsadviescommissie komt. Dat hoeft overigens niet: ook als dat niet in de GR ODRN is opgenomen kan een unaniem verzoek van de deelnemers een instelling afdwingen. Inrichting er van is vervolgens aan het Algemeen Bestuur. Eén van de onderwerpen is volgens de notitie de korte jaarlijkse evaluatie. Een dergelijke commissie is niet bedoeld om de rol van de individuele raden betreffende kaderstelling en controle over te nemen, maar om te overleggen. Het is ook een adviescommissie¹. Het is van belang dat, indien een dergelijke commissie wordt ingesteld, er duidelijkheid is over welke onderwerpen aan bod (kunnen) komen. Op die manier misverstanden te voorkomen. Alleen bij de GGD en ODRN wordt een dergelijke commissie voorgesteld. Dit vergt overigens ook extra inzet van raadsleden.

¹ VNG Handreiking wijziging Wgr

Overige wijzigingen (niet op basis van de wetswijziging Wet gemeenschappelijke regelingen)

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Naast de wijziging op basis van de wetswijziging Wgr was al eerder in nauw overleg met de deelnemers een wijziging voorbereid als gevolg van de inwerkingtreding van de Ow en de Wkb. Door het veelvuldig uitstellen van de invoering is deze wijziging in tijd ingehaald door de wetswijziging en hebben de deelnemers (ambtelijk) aangegeven de wijziging als gevolg van de Ow en de Wkb tegelijkertijd in procedure te willen brengen met de wijziging die voortkomt uit de wetswijziging van de Wgr. Voor deze wijziging is voor het omzetten van de begrippen als gevolg van de Ow en Wkb gebruik gemaakt van een externe deskundige.

Overig

Tegelijkertijd worden een aantal achterhaalde bepalingen uit de huidige tekst meegenomen. Deze, en de wijzigingen op basis van de invoering van de Ow en WKB, zijn technisch van aard en anders van karakter dan de wijziging die voortkomt uit de wijziging van de Wgr.

Bevoegdheid

Een wijziging van een tekst van de gemeenschappelijke regeling is een bevoegdheid van de deelnemers, in dit geval van de Colleges van Burgemeester en Wethouders en het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland. Een wijziging kan worden verzocht door ofwel één of meerdere deelnemers dan wel het Algemeen Bestuur van de regeling. Voordat een college in kan stemmen met een wijziging moet het college eerst zienswijzen vragen aan de raden/Staten over de voorgenomen wijziging en nadien nog toestemming van de raad resp. de Staten. In dit geval is door de wijziging van de wet er een noodzaak en is deze in de regio vanuit de raden en de gemeenten gestart.

Planning

In de bijlage "Brief ODRN over uitgangspuntennotitie" wordt een planning weergegeven met de daarin te zetten stappen. Uiteindelijk dienen de wijzigingen te worden verwerkt vóór 1 juli 2024.

Wijziging een feit?

Op basis van de tekst van de GR ODRN wordt een wijziging een feit indien driekwart van de deelnemers er mee heeft ingestemd zij het dat de regeling dan nog wel moet worden gepubliceerd. In het geval van de ODRN houdt dat in dat 5 deelnemers dienen in te stemmen met de wijziging. Het vergt dus geen besluit van het Algemeen Bestuur. Wel is het gebruik dat door het Algemeen Bestuur, na de besluitvorming van de deelnemers, geconstateerd wordt dat de regeling is gewijzigd.

De procedure houdt dus in dat u als bestuur geen bevoegdheid heeft om hierover een besluit te nemen. Wel wordt in de planning rekening gehouden met afstemmingsmomenten met het bestuur.

Voorstel

Uw bestuur wordt voorgesteld:

1. Kennis te nemen van de informatie van de aanstaande wijziging van de GR ODRN als gevolg van de wetswijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de invoering van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging bouw.
2. In te stemmen met de planning zoals weergegeven in de bijlage "Brief ODRN over uitgangspuntennotitie".

Nijmegen, 19 juni 2023

Steve Kuils

Bijlage

Bijlage Brief ODRN over uitgangspuntennotitie

Bijlage Gespreksnotitie Raadsavond Rijk van Nijmegen

Bijlage Uitgangspuntennotitie regionale raadsbijeenkomst WGR

ODRN

Risico's en weerstandscapaciteit

naar een solide basis

Datum: 31 augustus

Versie: AB

Inleiding

De Omgevingswet, de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, de rapportage van de commissie van Aartsen en het rapport Handhaven in het Duister van de Algemene Rekenkamer: onze omgeving is flink in beweging en dat heeft effect op onze risico's. Tijd om de manier waarop we met risico's en weerstandscapaciteit omgaan tegen het licht te houden.

Voor u ligt de nota "ODRN – risico's en weerstandscapaciteit". Deze nota vloeit voort uit de wens van ons bestuur en wettelijke eisen, maar vooral ook uit onze eigen behoefte om heldere afspraken te maken over het beleggen van onze risico's en over een passende weerstandscapaciteit.

Het besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat een gemeenschappelijke regeling, zijnde de ODRN, beleid moet formuleren over de weerstandscapaciteit¹ en de risico's. Dat doen we met deze nota. Daarnaast geven we jaarlijks in de begroting en de jaarrekening een oordeel over de weerstandscapaciteit afgezet tegen de risico's.

In deze nota staat hoe we onze risico's inventariseren, kwalificeren en beheersen. Deze nota gaat specifiek in op de aard van de risico's en op de vraag wie deze zou moeten afdekken: onze deelnemers of de ODRN. Ook doen we een voorstel voor het maximeren van de weerstandscapaciteit van de ODRN.

In bijlage 2 lichten we definities en begrippen toe.

Deze nota vervangt de nota 'ODRN weerstandsvermogen en risico-inventarisatie' en met deze nota doen we een voorstel het besluit van het Algemeen Bestuur (AB) over ons maximale weerstandscapaciteit (AB 6 juli 2017) te herzien.

Samenvatting

In 2014 hebben de colleges van de deelnemende gemeenten de notitie 'Kader weerstandsvermogen Gemeenschappelijke Regelingen' van de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen (AGR) vastgesteld. De AGR stelt zich op het standpunt dat voor politiek/ bestuurlijke risico's (lees: strategische risico's) de gemeenten aan zet zijn, en dat de gemeenschappelijke regeling (GR) hiervoor geen reserve hoeft aan te houden.

Wij adviseren om geen onderscheid te maken tussen strategische en bedrijfsvoeringsrisico's en om alle risico's in beginsel af te dekken met het weerstandscapaciteit van de ODRN. Risico's die deze capaciteit overschrijden dienen met het weerstandcapaciteit van deelnemers afgedekt te worden. Hiervoor noemen we een aantal argumenten:

¹ Bij de ODRN gaat het om de vrij besteedbare reserves. Voor een uitgebreidere definitie, zie bijlage 2.

1. Strategische keuzes worden niet exclusief gemaakt door alleen de deelnemers, maar hebben in de breedte wel hun effect op de continuïteit van de ODRN;
2. Splitsen van strategische - en bedrijfsrisico's levert een gedetailleerde definitiediscussie op, die niet in verhouding staat tot de beoogde meerwaarde van de onderbouwing
3. Splitsing en het slechts opnemen van bedrijfsvoeringsrisico's leidt tot een magere reserve, die geen recht doet aan gewenste robuustheid van de ODRN
4. Splitsing heeft als effect dat de bestuurlijke agenda wordt gedomineerd door instrumentele beslispunten in plaats van door inhoudelijke en maatschappelijke vraagstukken

Om onze deelnemers niet het gevoel te geven dat we nodeloos middelen oppotten, stellen we voor het bedrag aan vrije reserves te maximaleren. De AGR heeft hiervoor in bovengenoemde notitie een vuistregel opgesteld. Deze voldoet niet meer want deze geldt immers alleen voor bedrijfsvoeringsrisico's en onze uitdagingen zijn fors toegenomen. Een eenvoudig, helder en gangbaar alternatief, die ook door de GGD en de VRGZ wordt gehanteerd, is om de vrij besteedbare² reserves van de ODRN te maximaleren op 5% van de begrote baten. Op basis van de begroting 2022 komt dit op een maximale omvang van de vrij besteedbare reserves van € 1,1 mln³. Onze strategische en bedrijfsvoeringsrisico's zijn niet gemaximeerd. Als deze hoger zijn dan 5% van de begrote baten, zullen onze deelnemers dit meerdere moeten meenemen bij de bepaling van hun gewenste weerstandcapaciteit.

We stellen ook voor positieve resultaten aan de algemene reserve van de ODRN toe te voegen tot de norm bereikt is. Ook met dit uitgangspunt volgen we de koers van de GGD en de VRGZ. We voorkomen hiermee vragen en discussie bij de bij de resultaatbestemming in de jaarrekening. Het feit dat we geen post onvoorzien ramen en daarmee geen structurele weerstandcapaciteit opbouwen is een aanvullend argument om dit uitgangspunt over te nemen. Zodra we met onze algemene reserve de norm overschrijden, laten we uiteraard dit surplus terugvloeiën naar onze deelnemers.

We stellen u voor in te stemmen met de volgende spelregels over risicobeheersing en weerstandcapaciteit:

- Geen onderscheid maken tussen strategische- en bedrijfsvoeringsrisico's;
- Alle risico's van de ODRN in beginsel afdekken met weerstandcapaciteit van de ODRN;
- Risico's die deze capaciteit overschrijden via de weerstandcapaciteit van deelnemers af te dekken
- De vrij besteedbare reserves van de ODRN maximaleren op 5% van de begrote baten;
- Positieve resultaten aan de algemene reserve van de ODRN toevoegen tot deze norm bereikt is.

Standpunt Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen

In 2014 hebben de colleges van de deelnemende gemeenten de notitie 'Kader weerstandsvermogen Gemeenschappelijke Regelingen' van de AGR vastgesteld. De AGR stelt zich op het standpunt dat voor politiek/ bestuurlijke (lees: strategische) risico's de gemeenten aan zet zijn, maar dat voor bedrijfsvoeringsrisico's een reserve bij de GR aanwezig hoort te zijn.

² Dit zijn, in tegenstelling tot bestemmingsreserves, reserves zonder bestedingsdoel.

³ 5% * baten begroting 2022 = 5% * € 22,6 mln

De AGR stelt verder het volgende. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor 'hun' GR'en; bij tekorten in de exploitatie staan de deelnemende gemeenten garant en leveren een financiële bijdrage in dit tekort. Daarmee hoort dus bij gemeenten de weerstandscapaciteit voor de risico's van de GR aanwezig te zijn. Met dit uitgangspunt is de vraag legitiem of een GR wel een weerstandsvermogen nodig heeft. Het achterwege laten van een buffer, maakt echter dat de GR geen enkele ruimte heeft in hun bedrijfsvoering en dat wordt als ongewenst beschouwd. Daarom dient voor de bedrijfsvoeringsrisico's wel een reserve bij de GR aanwezig te zijn.

De AGR stelt daarnaast voor de reserve die een GR mag aanhouden om bedrijfsvoeringsrisico's op te vangen te maximaliseren en het maximale bedrag te bepalen als de optelsom van onderstaand 1 tot en met 4:

1. Per medewerker van de GR een bedrag van € 1.000
2. 0,5% van de opgenomen gelden in verband met renterisico's
3. 1% van de totale uitgaven
4. 3% van de inkomsten exclusief inkomsten gemeente-, provinciale- en rijksbijdragen voor wettelijke taken.

Op basis van deze berekeningsgrondslag heeft het AB van de ODRN in 2017 de maximale reservepositie vastgesteld op € 6,7 ton. ⁴

Reflectie ODRN

Onderscheid strategische- en bedrijfsvoeringsrisico's

Is een tweedeling van risico's in bedrijfsvoerings- en strategische risico's wenselijk en passend bij intentie waarmee omgevingsdiensten opgericht zijn? Past dit bij actualiteit zoals verwoord door de commissie van Aartsen?

We merken op dat strategische keuzes niet voorbehouden zijn aan onze deelnemers en dat ook zij slechts beperkt kunnen sturen op strategische risico's en ontwikkelingen. Zo vloeien de Omgevingswet en de WKB voort uit landelijk beleid en niet uit beleid van onze deelnemers. Ook invloed van onze deelnemers op de omvang en aard van de af te nemen diensten bij de ODRN is beperkt. Het onderbrengen van milieutaken bij de ODRN berust op een wettelijke verplichting en de vraag naar onze diensten komt veelal vanuit de private sector en is onderhevig aan conjuncturele ontwikkelingen waarop ook onze deelnemers geen vat hebben. Onze deelnemers kunnen wel kiezen waar ze bouwactiviteiten willen beleggen, zelf uitvoeren of beleggen bij de ODRN. Andere keuzes hierover leiden tot omzetverschuivingen en hebben personele consequenties, maar het totaal aan activiteiten binnen onze regio verandert niet zodat de financiële impact uiteindelijk te overzien is. Onze deelnemers bepalen hoogte en reikwijdte van hun bouwleges. Het is de vraag in hoeverre keuzes hierover van invloed zijn op aard en omvang van bouwactiviteiten en dus van onze werkzaamheden. De mogelijkheid legestarieven te verhogen is begrensd door de eis van kostendekkendheid. In praktijk gaan aanpassingen van tarieven daarom vaak om tienden van procenten. En het legesvrij maken van bouwaanvragen is alleen een optie voor eenvoudige bouwwerken met beperkte risico's. Onze deelnemende gemeenten hebben verder geen invloed op onze BRZO-werkzaamheden in verzorgingsgebied Gelderland en Overijssel. De provincies Gelderland en Overijssel zijn bevoegd gezagen van de BRZO-bedrijven. Bovendien

⁴ AB 6 juli 2017 agendapunt 4 jaarverslag 2016: Het feit dat de ODRN sedert 1 januari 2016 op basis van outputfinanciering werkt heeft ook gevolgen voor de reservepositie die de ODRN mag hebben. Conform de berekeningsgrondslag uit de kadernota van de regionale adviesfunctie kan de maximale omvang nu berekend worden op € 675.000.

verlenen we in het kader van onze BRZO-taak ook diensten aan andere stelsel OD's waarbij andere gemeenten bevoegd gezag zijn.

De strategische invloed van onze deelnemers is dus beperkt en je kunt niet stellen dat de ODRN geen strategische keuzes maakt. Het anticiperen op de WKB en de Omgevingswet met strategisch personeelsbeleid en een flexibele inhuurschil is bijvoorbeeld een taak van de ODRN.

Bovenstaand geeft aan dat de praktijk niet zwart-wit is. Strategische keuzes worden niet alleen gemaakt door onze deelnemers, maar door het Rijk, de provincies Gelderland en Overijssel, onze deelnemende gemeenten, gemeenten van stelsel OD's én door de ODRN.

Wat is de meerwaarde is van het splitsen van onze risico's in strategische- en bedrijfsvoeringsrisico's? Onder aan de streep is er geen verschil. Het totaal aan risico's moet hetzelfde bij onze deelnemers hetzelfde bij de ODRN met weerstandscapaciteit afgedekt worden. De splitsing gaat wel voor discussie zorgen. Bij een laag eigen vermogen, moet de ODRN bij tegenslagen gesprekken met deelnemers voeren over aanzuivering van tekorten of liquide middelen. Meer onrust en gesprekken over geld, terwijl we juist rust nastreven en het over de inhoud willen hebben.

De vraag is ook of de keuze om de strategische risico's bij deelnemers te laten, past bij de intentie waarmee omgevingsdiensten in het leven zijn geroepen: omgevingsdiensten als robuuste, zelfstandig opererende organisaties om milieurisico's beter het hoofd te kunnen bieden. We willen in lijn met deze intentie werken. We willen regionaal en meerjarig programmeren zodat we onze schaarse middelen zo effectief mogelijk in kunnen zetten. Dat kan niet zonder autonomie en een financiële buffer.

Om bovengenoemde redenen adviseren we om geen onderscheid te maken tussen strategische- en bedrijfsvoeringsrisico's en om alle risico's af te dekken met de weerstandscapaciteit van de ODRN. Risico's die deze capaciteit overschrijden dienen met de weerstandscapaciteit van deelnemers afgedekt te worden.

Maximale weerstandscapaciteit

De ODRN heeft voldoende reserves nodig om het bedrag aan risico's af te kunnen dekken. De AGR adviseert een berekeningsgrondslag om het maximum van deze reserve te bepalen. Met het maximaliseren van de reserves willen onze deelnemers voorkomen dat we nodeloos middelen oppotten. Deze angst is begrijpelijk, zeker in tijden van tekorten en bezuinigingen. Om ons de ruimte te geven onze taken uit te voeren en om ons in staat te stellen bedrijfsvoeringsrisico's én strategische risico het hoofd te kunnen bieden, stellen we voor de berekeningsgrondslag en het maximale bedrag te actualiseren. Een eenvoudige en heldere vuistregel, die door Seinstra, onze adviseur en opsteller van het ontwikkelingsprogramma ODRN in 2019, wordt geadviseerd en ook door de GGD en de VRGZ wordt toegepast, is om de reserves te maximaliseren op 5% van de baten. Op basis van de begroting 2022 komt dit op: $5\% \cdot 22,6 \text{ mln} = \text{€ } 1,1 \text{ mln}$.

Vraag is wat we doen met een positief weerstandscapaciteit groter dan de benodigde weerstandcapaciteit en kleiner dan het maximale reservebedrag. Betalen we dat terug aan onze deelnemers of voegen we dat toe aan onze reserves tot de norm is bereikt? Met dit vraagstuk hebben ook de GGD en de VRGZ geworsteld. Om vragen en discussie bij de bij de resultaatbestemming in de jaarrekening te voorkomen, hanteren zij het uitgangspunt dat positieve resultaten toegevoegd worden aan de algemene reserve tot de norm bereikt is. Dit uitgangspunt zouden we graag overnemen.

Terugbetalen van vermogen dat groter is dan de benodigde weerstandscapaciteit, betekent dat we nooit meer middelen zouden hebben dan strikt noodzakelijk, het weerstandsvermogen (= de ratio aanwezige weerstandscapaciteit / benodigde weerstandscapaciteit) is dan maximaal 1. Het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement hanteert een waarderingstabel waarin een weerstandsvermogen van 1 op het snijvlak van matig en voldoende wordt geclassificeerd, zie bijlage 2. Scherp aan de wind dus. Met hetzelfde argument als de GGD en de VRGZ adviseren we daarom om het uitgangspunt: positieve resultaten toevoegen aan de algemene reserve tot de norm bereikt is over te nemen. Het feit dat we geen post onvoorzien ramen en daarmee geen structurele weerstandscapaciteit opbouwen (zie onderstaand) is een aanvullend argument hiervoor.

Structurele en a-structurele weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit, middelen om niet-begrote kosten te dekken, zonder dat de begroting en het beleid aangepast hoeven te worden, kan bestaan uit incidentele en structurele posten. Met incidentele weerstandscapaciteit kunnen eenmalige tegenvallers opgevangen worden en structurele weerstandscapaciteit gaat over permanent inzetbare middelen om structurele tegenvallers op te vangen:

- Post onvoorzien (structurele weerstandscapaciteit)
- Vrij besteedbare reserves (a-structurele weerstandscapaciteit)

De ODRN heeft geen post onvoorzien begroot. De weerstandscapaciteit van de ODRN is daarom gelijk aan de vrij besteedbare reserves. De vraag is of het niet begroten van een post onvoorzien wenselijk is. Nadat de ontwikkelbijdrage afloopt, hebben we behoudens een klein budget voor opleiding, geen budget voor aanvullende ontwikkeling en onvoorzien geraamd. We komen daar graag bij de behandeling van de begroting 2023 op terug.

Bijlage 1 Adviezen Seinstra en Hendriks

Hendriks Registeraccountant B.V. Advies inzake wijziging (financiële) relatie met opdrachtgevers 8 november 2019:

Weerstandsvermogen

Niet geheel ongebruikelijk is ODRN toegerust met een zeer bescheiden weerstandsvermogen. In de jaarrekening 2018 is € 675.000 verantwoord waar een nieuwe berekening op basis van risico-analyse een omvang van € 803.000 nodig maakt. Door het geleden verlies is de toevoeging achterwege gebleven.

Observatie:

Bij een totaalniveau aan kosten van bijna € 20 miljoen, waarvan ongeveer 20 – 25% bestaat uit kosten van inhuurkrachten, met alle daaraan verbonden kosten en risico's, lijkt mij een weerstandsvermogen van ongeveer € 800.000, zijnde 4% van de kosten, te laag.

Advies:

Verhoog het weerstandsvermogen tot ongeveer 1 maand bedrijfskosten, zijnde ongeveer € 1,5 miljoen. Dat voorkomt bij tegenslagen dat met de deelnemers onaangename discussies gevoerd moeten worden over de aanzuivering van tekorten. Daar komt bij dat de verhoging van het weerstandsvermogen ook de noodzaak tot het periodiek factureren van het J.C.M. onderhanden werk, dat mijns inziens voor alle partijen verstorend werkt, kan worden afgebouwd.

Seinstra

Advies: in ieder geval 5% van de omzet

Reden: aanwezigheid financiële risico's en zorg voor politieke rust

Vanzelfsprekend verantwoording via jaarrekening/ accountant

Bron: Masterclass Financiering omgevingsdiensten Ken je kwetsbaarheid en benut je potentieel

Bijlage 2 definities en begrippen

Weerstandscapaciteit De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen om niet begrote kosten te dekken, zonder dat de begroting en het beleid aangepast hoeven te worden. Weerstandscapaciteit kan bestaan uit incidentele en structurele posten. Met incidentele weerstandscapaciteit kunnen eenmalige tegenvaller opgevangen worden en structurele weerstandscapaciteit gaat over permanent inzetbare middelen om structurele tegenvallers op te vangen:

- Post onvoorzien (structurele weerstandscapaciteit)
- Vrij besteedbare reserves (a-structurele weerstandscapaciteit)

Risico Een risico is een onzekere en ongewenste gebeurtenis die een nadelig effect kan hebben op de ODRN, de doelen die zijn gesteld of de financiële positie van de ODRN.

Risicomanagement Integraal risicomanagement is een systematisch en cyclisch proces van identificeren, beoordelen en kwantificeren van risico's, het bepalen en uitvoeren van activiteiten en maatregelen die de kans van optreden en/of de gevolgen van risico's beheersbaar houdt en het evalueren en rapporteren over de verschillende stappen in het proces.

Risicomanagement is onderdeel van de planning- en controlcyclus. Dit betekent dat in de begroting en jaarverslag een paragraaf weerstandsvermogen is opgenomen en dat deze bij de bestuursrapportages indien nodig geactualiseerd worden.

Risicoanalyse. De jaarstukken bevatten een risicoanalyse. Deze omvat de volgende stappen:

1. **Indentificeren van risico's** We nemen onze risico's op met vermelding of het risico financieel [1] dan wel niet financieel [2] zijn vervolgens gegeven we aan wat de gevolgen zijn als het risico zich voordoet en wat de te nemen beheersmaatregel dient te zijn.
2. **Bepalen van beheersmaatregelen** Deze maatregelen moeten leiden tot risicobewustzijn van medewerkers en management van de ODRN en daarna tot bepaalde vaardigheden binnen de ODRN. Voorbeelden hiervan zijn pro-activiteit of continu monitoring. Soms kan een risico makkelijk worden ondervangen door een verzekering, voor andere risico's dienen meer ingewikkelde oplossingen te worden gezocht. Ook kan het zijn we bewust een risico aanvaarden omdat de kosten van de beheersmaatregel in de buurt komen van het feitelijke risico. Feit is dat [bijna] elke beheersmaatregel geld kost en het dan ook noodzakelijk is dat we voor elke maatregel een kosten/baten analyse maken.
3. **Kwantificeren van het restrisico** Ook al zijn er beheersmaatregelen genomen dan nog kan het zijn dat er een risico overblijft: het zogenoemde restrisico. Zaak is dan dit restrisico zo nauwkeurig mogelijk te kwantificeren:
Om tot een waardering van een risico te komen dienen ook de [financiële] gevolgen/ impact van een risico te worden geschat. Vaak is niet exact aan te geven wat de omvang van een risico in financiële zin zal zijn en zal met een schatting moeten worden volstaan.
4. **Inschatting van de kans dat het risico zich voordoet**
Voor elk risico is een inschatting gemaakt van de kans dat zich een risico voordoet. Daarbij is gebruik gemaakt van de volgende kans-klasse indeling:

klasse	waarschijnlijkheid	kans
1	zeer klein	10%

klasse	waarschijnlijkheid	kans
2	klein	25%
3	gemiddeld	50%
4	groot	75%
5	zeer groot	90%

5. **Bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit.** De benodigde weerstandscapaciteit bestaat uit de opstelsom van de restrisico's * de risicokans * een dempingsfactor van 0,6. Deze factor, die landelijk gehanteerd wordt, passen we toe omdat het niet aannemelijk is dat alle risico's zich in enig jaar gelijktijdig zullen voordoen.
6. **Bepaling van het weerstandsvermogen** De beschikbare weerstandscapaciteit afgezet tegen de benodigde weerstandscapaciteit noemen we 'weerstandsvermogen'. Het weerstandsvermogen is toereikend wanneer financiële tegenvallers goed opgevangen kunnen worden. Anders gezegd: Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de financiële positie van een organisatie is. Door voldoende aandacht aan het weerstandsvermogen te besteden, kan worden voorkomen dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigingen of hogere bijdrage van de deelnemers.

Om het weerstandsvermogen objectiever te kunnen beoordelen is door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement [NAR] een waarderingstabel ontwikkeld:

Waarderingcijfer	Ratio weerstandsvermogen				Betekenis
A	groter dan	2,0			uitstekend
B	groter dan	1,4	kleiner dan	2,0	ruim voldoende
C	groter dan	1,0	kleiner dan	1,4	voldoende
D	groter dan	0,8	kleiner dan	1	matig
E	groter dan	0,6	kleiner dan	0,8	onvoldoende
F	kleiner dan	0,6			ruim onvoldoende

Het weerstandsvermogen wordt als volgt berekend:

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}}$$

AGENDAPUNT

Aan : Het Algemeen Bestuur ODRN
Van : De secretaris
Onderwerp : Weerstandscapaciteit ODRN
Nummer : 6
Datum : 13 juli 2023

Samenvatting / concept besluit

Kennis te nemen van de nota ODRN - risico's en weerstandscapaciteit.

Inleiding

Ons weerstandsvermogen staat onder druk. In het Dagelijks bestuur zijn hier bij de behandeling van de jaarstukken 2022 vragen over gesteld. Twee jaar geleden stond dit onderwerp ook in de belangstelling. Ons algemeen bestuur heeft na een goede discussie op 30 september 2021 de nota 'ODRN – risico's en weerstandscapaciteit' vastgesteld.

In deze nota staat hoe we onze risico's inventariseren, kwalificeren en beheersen. Deze nota gaat specifiek in op de aard van de risico's en op de vraag wie deze zou moeten afdekken: onze deelnemers of de ODRN. Ook bevat de nota een norm voor het maximeren van de weerstandscapaciteit van de ODRN. Deze nota is, nu er na de verkiezingen in 2022 een nieuw bestuur aangesteld is, enigszins in de vergetelheid geraakt.

Het thema weerstandscapaciteit is actueel. De landelijke stuurgroep IBP VTH heeft op 9 juni 2023 zes criteria vastgesteld waaraan een robuuste omgevingsdienst zou moeten voldoen. Eén van de criteria is dat de dienst voldoende algemene reserves voor risico's en operationele tegenvallers dient aan te houden. De landelijke werkgroep Financiën werkt dit criterium nader uit. We wachten dit af en zullen onze uitgangspunten over de weerstandscapaciteit daarna naast de landelijke lat leggen. Dit kan aanleiding zijn de nota 'ODRN – risico's en weerstandscapaciteit' aan te passen. In afwachting hiervan voeren we nu geen aanpassingen door en is dit voorstel alleen ter informatie.

Aanleiding

Onze weerstandscapaciteit (algemene reserve), bedraagt na verwerking van de resultaatbestemming 2022 nog maar € 1 ton. Het weerstandsvermogen, de weerstandscapaciteit afgezet tegen de risico's, is onvoldoende. In de aanbiedingsbrief van de begroting 2024, vragen we onze deelnemers daarom bij de bepaling van hun weerstandscapaciteit rekening te houden met de risico's die wij niet kunnen afdekken. Daarmee zijn onze risico's afgedekt, maar daarmee is ons vermogen niet aangevuld. Dat roept de vraag op hoe we hier mee omgaan.

Inhoud

Bij het vaststellen van de nota 'ODRN – risico's en weerstandscapaciteit' heeft ons algemeen bestuur ingestemd met de volgende spelregels over risicobeheersing en weerstandscapaciteit:

- Geen onderscheid maken tussen strategische en bedrijfsvoeringsrisico's;
- Alle risico's van de ODRN in beginsel afdekken met weerstandscapaciteit van de ODRN;
- Risico's die deze capaciteit overschrijden dienen met weerstandscapaciteit van deelnemers afgedekt te worden.
- De vrij besteedbare reserves van de ODRN maximeren op 5% van de begrote baten;
- Positieve resultaten aan de algemene reserve van de ODRN toevoegen tot deze norm bereikt is.

Het weerstandsvermogen is voldoende als we hiermee ten minste onze risico's kunnen afdekken¹. Kunnen we, zoals nu het geval is, onze risico's niet zelf afdekken, dan scoren we onvoldoende. En bij een negatief vermogen, zal onze toezichthouder, het ministerie van BZK, vragen stellen en eventueel ingrijpen. Een negatieve algemene reserve is niet toegestaan. Wat is boven dit minimale niveau een acceptabele ondergrens? Daarop geeft de nota 'ODRN – risico's en weerstandscapaciteit' geen antwoord. We gaan daar daarom nu op in.

In de begroting 2024 geven we inzicht in de meerjarenbalans. We geven meerjarig een sluitende begroting af en ramen geen aanvullende bijdrage van onze deelnemers of post onvoorzien² om het vermogen aan te vullen. Het meerjarig beeld is dus dat we de algemene reserve op € 1 ton handhaven. Een blijvend laag niveau dus. Om de buffers aan te vullen tot een gewenst niveau is een optie om niet alleen een bovengrens, maar ook een ondergrens voor de algemene reserve af te spreken. Komt de reserve onder dit niveau, dan dienen de deelnemers bij te storten. Daar is nu (nog) niet voor gekozen. We willen bij tekortsituaties niet steeds bij onze deelnemers aankloppen om extra financiële middelen. En met de afspraak dat deelnemers de risico's, die onze weerstandscapaciteit te boven gaan, afdekken zijn onze risico's altijd gedekt, hetzij met ons vermogen, hetzij met vermogen van onze deelnemers.

Maar het thema weerstandscapaciteit is actueel. De landelijke stuurgroep IBP VTH heeft zes criteria vastgesteld waaraan een robuuste omgevingsdienst zou moeten voldoen. Eén van de criteria is dat de dienst voldoende algemene reserves voor risico's en operationele tegenvallers dient aan te houden. Een concrete boven of ondergrens van de algemene reserve wordt landelijk (nog) niet gegeven. De landelijke werkgroep Financiën werkt dit criterium nader uit. We wachten dit af en zullen onze uitgangspunten over de weerstandscapaciteit daarna naast de landelijke lat leggen. Dit kan straks aanleiding zijn de nota 'ODRN – risico's en weerstandscapaciteit' aan te passen.

Argumenten en beoogd effect

Risicomangement, sturen op weerstandscapaciteit in relatie tot risico's, is een aangelegenheid van directie en bestuur van de ODRN. Gezien de lage stand van het weerstandsvermogen en de forse risico's is dit onderwerp actueel. Daarom is het belangrijk het beleid en de te volgen koers te delen.

Met een gedeeld risicobewustzijn sturen we actief op risico's. Doordat we anticiperen op wat komen gaat en niet in beslag genomen worden met het blussen van brandjes, kunnen we onze tijd efficiënt besteden. Het sturen op risico's betekent dat we de belangrijkste risico's in beeld brengen en deze beheersen. Dit kan het nemen van een maatregel zijn, maar ook het accepteren van een risico.

Financiële gevolgen

N.v.t.

¹ Zie bijlage 2 van de nota 'ODRN – risico's en weerstandscapaciteit' waarderingstabel weerstandsvermogen

² Het ramen van een post onvoorzien (structurele weerstandscapaciteit) is een mogelijkheid om weerstandscapaciteit op te bouwen. Met een post onvoorzien hebben we in onze meerjarenbegroting en tariefstelling nog niet expliciet rekening gehouden. De discussie daarover willen we graag voeren. We stellen voor dat we hier bij de begrotingsbehandeling 2024/2025 op terug komen.

Bevoegdheid

Uw bestuur is bevoegd besluiten te nemen over risicobeheersing en weerstandscapaciteit.

Voorstel

Uw bestuur wordt verzocht kennis te nemen van de nota risico's en weerstandscapaciteit.

Nijmegen, 13 juni 2023

Steve Kuils

Bijlage

Bijlage Nota ODRN - risico's en weerstandscapaciteit

WHS Registeraccountants

Kievitsven 24, 5249 JJ 's-Hertogenbosch

T: +31 (0)6 52 641 634

E: willem@whsregisteraccountants.nl

W: www.whsregisteraccountants.nl

Kvk: 64457931 BTW nr. NL855674738

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen
Mariënborg 75
6511 APS Nijmegen

's-Hertogenbosch, 17 april 2023

Referentie: OD 202303

Betreft: jaarrekening en controleverklaring 2022

Geacht bestuur,

Hierbij ontvangt u een gewaarmerkt exemplaar van de jaarrekening 2022 en onze getekende controleverklaring d.d. 17 april 2023.

De controleverklaring, die is voorzien van een originele handtekening, dient te worden opgenomen in de 'Overige gegevens' bij de originele, door het dagelijks bestuur ondertekende, jaarrekening. Dit origineel is ten behoeve van uw eigen archief. Een afschrift van de controleverklaring is voorzien van de naam van de externe accountant, echter zonder persoonlijke handtekening. Wij bevestigen u akkoord te gaan met het opnemen van een afschrift in de 'Overige gegevens' opgenomen bij een kopie van de jaarrekening 2022, die identiek is aan het bijgevoegde exemplaar.

Ondertekening en vaststelling van de jaarrekening

Eén exemplaar van de jaarrekening dient te worden ondertekend door het dagelijks bestuur voordat de jaarrekening (met daaraan toegevoegd het jaarverslag en de 'Overige gegevens') wordt aangeboden aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen. De jaarrekening dient te worden vastgesteld door het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen. Deze vaststelling dient te worden genoteerd. Indien de jaarrekening niet binnen 45 dagen na de datum van afgifte van onze controleverklaring wordt vastgesteld vervalt onze toestemming om onze controleverklaring in de 'Overige gegevens' bij de jaarrekening op te nemen. Wij verzoeken u in dat geval met ons contact op te nemen om de situatie te bespreken.

Graag verzoeken wij u om een kopie van het ondertekende exemplaar van de jaarrekening aan ons toe te sturen voor ons dossier.

Gebeurtenissen na balansdatum

Indien er, vóór vaststelling van de jaarrekening, omstandigheden met belangrijke financiële gevolgen voor de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen (gebeurtenissen na balansdatum) blijken, dient de jaarrekening te worden aangepast. Uiteraard vervalt in die situatie onze bovengenoemde toestemming.

Toestemming openbaarmaking controleverklaring en daaraan verbonden voorwaarden

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan om een afschrift van onze controleverklaring openbaar te maken tezamen met de volledige jaarrekening (met daaraan toegevoegd het jaarverslag en de 'Overige gegevens'), mits de opgemaakte jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen.

Indien u de jaarrekening en een afschrift van de verklaring opneemt op het internet, dient u te waarborgen dat deze goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarrekening in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarrekening verlaat ('U verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening').

Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,

WHS Registeraccountants

W.H. van Santvoort MSc RA

Bijlagen:

- getekende jaarrekening 2022
- getekende controleverklaring 2022
- getekende accountantsverslag 2022

JAAAR STUKKEN

jaarverslag en jaarrekening

2022

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

1. INLEIDING	4
JAARVERSLAG	
2. Kosten en klanttevredenheid	7
Klanttevredenheidsonderzoek	8
Wat hebben we geleverd en wat heeft het gekost	9
3. Programma vergunningen	10
BRIKS: bouwen, reclame, inritten, kappen en slopen	13
Milieu	14
4. Programma toezicht en handhaving	16
BRIKS toezicht	19
BRIKS handhaving	19
Milieu toezicht	21
Milieu handhaving	24
5. Programma Besluit risico zware ongevallen	25
6. Advies	30
7. Projecten en ontwikkelingen	34
Gebiedsgerichte aandacht Nijmegen West Weurt	35
Energiebesparing	36
Zeer Zorgwekkende Stoffen	37
Omgevingswet	38
8. Stelseltaken	39
9. Sociaal jaarverslag	42
10. Bedrijfsvoering en verplichte paragrafen	47
Verplichte paragrafen	54
Samenvatting financiële verantwoording	59
JAARREKENING	
Financiële verantwoording	59
Grondslagen waardering en resultaatbepaling	61
Het overzicht van baten en lasten	64
Toelichting op verschillen	66
Balans	71

Toelichting op de balans	72
Overige onderwerpen	78

BIJLAGEN

Bijlage 1 Sisa verantwoordingen	83
Bijlage 2 Accountantsverklaring	85
Bijlage 3 Wat heeft het gekost	89
Bijlage 4 Onze belangrijkste producten in aantallen of uren	90
Bijlage 5 Risicobeheersing	92

JAAK
VERBOD
2019

1. INLEIDING

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Een jaar met gemengde gevoelens, dat was 2022. De oorlog in Oekraïne heeft vergaande gevolgen met haar impact op de wereldeconomie. Wij kregen er ook mee te maken door de plotselinge en grote vraag naar opvanglocaties in de omgeving. Indirect zijn ook de financiële gevolgen voelbaar voor onze organisatie. En ook wij hebben de verwarming een graadje lager gezet. Om aan regels voor energiebesparing te voldoen maar ook met Oekraïne en de klimaatopwarming in gedachten.

In 2022 komen veel negatieve externe factoren samen die grote invloed hebben op onze bedrijfsvoering en ons resultaat. De naweeën van de coronapandemie, inflatie, stikstofcrisis, krapte op de arbeidsmarkt en het voortdurende uitstellen van de invoering van Omgevingswet zijn merkbaar. Ook de besluitvorming rond de BRIKS-taken houden onze gemoederen bezig. Ondanks deze factoren zien we dat door onze medewerkers toch uitstekend werk is geleverd in 2022.

We kunnen rekenen op een grote belangstelling voor ons werk, het is actueel en doet ertoe. Er komt schot in de verdere uitwerking van de rapporten van Van Aartsen en de Rekenkamer. Wij vinden dat belangrijk en staan achter de aanbevelingen.

We brengen in dit verslag een aantal mooie en kenmerkende voorbeelden van dat dagelijks werk naar voren. We lichten ons werk, de geleverde prestaties en bedrijfsvoering in 2022 toe, verantwoorden gemaakte keuzes en bijbehorende kosten. Het jaarverslag bestaat uit twee katernen, het verslag en onze jaarrekening. In het kort belichten we hier alvast een aantal zaken.

Nieuwe bestuursleden en directeur(en)

Na de gemeenteraadsverkiezingen in maart hebben we veel nieuwe bestuursleden welkom mogen heten in onze organisatie. En niet alleen de bezetting van ons bestuur is veranderd, ook de directeursfunctie is het afgelopen jaar door een viertal mensen invuld. Vanaf 1 november 2022 heeft Steve Kuils het stokje overgenomen.

Ontwikkelagenda en nieuwe ontwikkelingen

Een ijkpunt afgelopen jaar is de evaluatie en afronding van de ontwikkelagenda. Met deze agenda hebben we veel vooruitgang geboekt en goede resultaten behaald. We zijn in control en blijven werken aan een optimale bedrijfsvoering. Dit beleid van continue verbetering zetten we de komende jaren voort.

We kunnen en mogen niet stilzitten

Er staan ons veel nieuwe ontwikkelingen te wachten de komende tijd. Het rapport van de Commissie van Aartsen, de BRIKS-taken discussie en de invoering van de Omgevingswet zorgen voor de nodige dynamiek. Een van de leden van het bestuur heeft zich daarom ontfemd over een portefeuille "nieuwe ontwikkelingen".

Arbeidsmarkt

Wat ons zorgen baart is de grote krapte op de arbeidsmarkt. Onze vacatures kunnen we moeilijk invullen en ook het inhuren van externen is uitdagend. De kosten van inhuur zijn

met de inflatie gestegen, meer dan verwacht. Met creatieve oplossingen proberen we er een mouw aan te passen. We zijn gestart met een traineeprogramma en leiden nu zelf nieuwe vergunningverleners op. We zijn positief verrast door het grote aantal trainees dat zich bij ons heeft aangemeld.

Subsidies

Een belangrijke stap dit jaar is het binnenhalen van landelijke subsidies voor het versterken van onze vergunningverlening, toezicht en handhaving en energiecontroles. Met deze middelen werken we aan collectieve activiteiten van ODNL en mooie projecten als een pilot voor kennisdeling ZZS, het traineeprogramma, Circulaire economie en implementatie VTH-beleid. Deze projecten stemmen we af met andere omgevingsdiensten om het VTH-stelsel te versterken.

Ambitie

Dagelijks zetten we onze kennis in om de leefomgeving veiliger en gezonder te maken, we dragen daarmee bij aan ontwikkeling van het beleid van onze opdrachtgevers en de landelijke overheid. Onze ervaring en deskundigheid wordt ook gewaardeerd, blijkt uit klanttevredenheidsonderzoek. Meer dan 85% van onze klanten is tevreden.

We hebben al een grote ontwikkeling achter de rug, we doen het goed en gaan zo verder. Vooral op het gebied van de integrale aanpak en het nog effectiever inzetten van onze instrumenten willen we verder groeien. We zoeken de samenwerking, bundelen de krachten waar dat kan en willen de toon zetten in de uitvoering van ons werk. Met plezier en energie beginnen we aan deze opdracht in 2023.

Steve Kuils en Robert Kraan

JAAAR

STUKKEN

2. Kosten en klanttevredenheid

2022

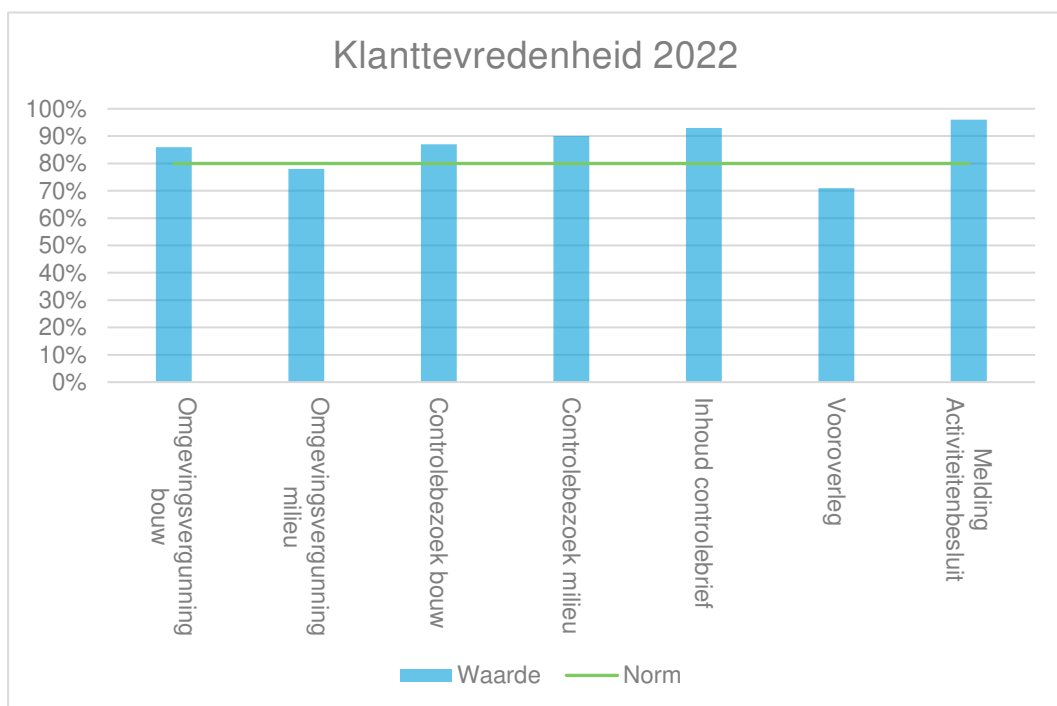

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Klanttevredenheidsonderzoek

Dagelijks hebben we te maken met initiatiefnemers en indieners van meldingen, zowel van ondernemers als bewoners. We vinden het belangrijk om te weten hoe zij onze dienstverlening ervaren. We onderzoeken dat bij alle klanten met een verleende omgevingsvergunning in de regiogemeenten en de provincie Gelderland. Uit het onderzoek over afgelopen jaar blijkt dat gemiddeld 85% tevreden is. Dat is boven de norm die binnen het Gelders Stelsel van de 7 omgevingsdiensten in Gelderland is afgesproken.

Natuurlijk is een klant met een verleende vergunning eerder tevreden, en daarmee geeft dit onderzoek misschien een vertekend beeld. We willen dat preciezer weten en daarom vragen we vanaf 1 januari 2023 ook klanten van geweigerde, ingetrokken of buiten behandeling gelaten aanvragen naar hun ervaring. Brzo-bedrijven en klanten buiten onze eigen regio worden niet meegenomen in het onderzoek.

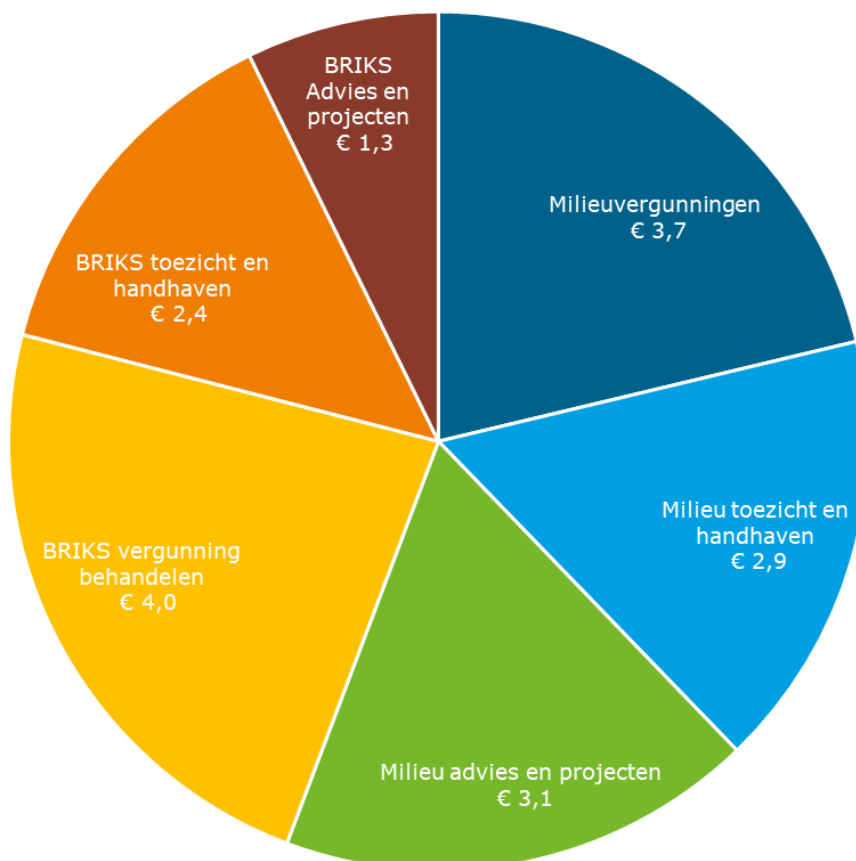
Uit de feedback halen wij op dat het woord 'vooroverleg' verschillende verwachtingen oproept. In de resultaten zien we dit probleem minder voorkomen als de opdrachtgever een balie heeft waar klanten terecht kunnen met vragen. De feedback nemen we wel mee in de communicatie op onze website.

Wat hebben we geleverd en wat heeft het gekost

We hebben alle zeilen bij moeten zetten om onze werkplannen uit te voeren. In de resultaten is terug te zien dat we daarin enigszins zijn achtergebleven met 7%. Samen met opdrachtgevers hebben we steeds gezocht naar de meest doeltreffende inzet van onze schaarse menskracht. De inflatie en een verandering in de CAO heeft ervoor gezorgd dat we rode cijfers schrijven, we komen uit op een tekort van € 6 ton. We hebben te weinig vet op de botten om de risico's voor 2023 zelf af te dekken en doen daarvoor een beroep op onze deelnemers.

De totale lasten in 2022 bedragen € 23,7 miljoen. Deze bestaan uit programmakosten € 17,3 miljoen en uit overhead € 6,4 miljoen. In volgende grafiek laten we de verdeling van de programmakosten over de verschillende programmaonderdelen zien. In de bijlage 'onze belangrijkste producten in aantallen of uren' geven we een nadere detaillering van onze inzet in 2022.

JAAAR VERSLAG 2022

3. Programma vergunningen

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Met vergunningen sturen op een schone en veilige leefomgeving

Vergunningen zijn een belangrijk instrument om bij te dragen aan het beschermen van onze leefomgeving. Activiteiten of handelingen die invloed hebben op de leefomgeving zijn gebonden aan vooral landelijke wetgeving zoals de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en MER (Wabo), Activiteitenbesluit, bodemwetgeving en gemeentelijk of provinciaal beleid.

Wat we doen

Het behandelen van milieuvergunningaanvragen en milieumeldingen is een basistaak die wij voor alle opdrachtgevers uitvoeren. We beoordelen milieuaanvragen of ze passen binnen de wettelijke kaders, of ze volledig zijn. In vergunningen nemen we regels op volgens de landelijke wetgeving en beleid.

Voor bouwen (BRIKS) toetsen we onder meer op veiligheid van constructies, sloop, asbest en brandveiligheid. We toetsen plannen aan beleid en de bestemmingsplannen van onze opdrachtgevers en verlenen op basis daarvan vergunningen voor bouwen, reclame, inritten, kappen en sloop.

Onze opdrachtverleners voor het verlenen van omgevingsvergunningen voor bouwen en milieu zijn de gemeenten Nijmegen, Beuningen, Berg en Dal, Heumen en provincies Gelderland en Overijssel voor de bedrijven die vallen onder hun bevoegd gezag. De gemeenten Druten en Wijchen hebben uitsluitend de milieutaak en de sloopmeldingen aan ons uitbesteed.

Voor de gemeenten Nijmegen en Berg en Dal verlenen we ook speciale vergunningen en ontheffingen voor woningonttrekking, leegstandsvergunningen en laden en lossen van vuurwerk. We toetsen plannen op grond van de APV, de Huisvestingswet en de Leegstandswet.

Planning

Het programma Vergunningverlening is afhankelijk van het aantal initiatieven van bewoners en bedrijven. De economische ontwikkeling en factoren als inflatie zijn daarbij indirect aanjager van het aantal aanvragen dat wij moeten afhandelen. Op basis van het VTH-beleid en een vastgesteld risicomodel leggen we onze opdrachtgevers prioriteiten voor in het werkplan.

Milieutaken zijn basistaken die landelijk door omgevingsdiensten uitgevoerd moeten worden. Bouwtaken zijn niet verplicht belegd bij omgevingsdiensten. BRIKS staat voor Bouwen, Reclame, Inritten, Kappen en Slopen.

Realisatie

Het is onvoldoende gelukt om, met name complexe, vergunningprocedures binnen de wettelijke termijn af te handelen. Dat geldt voor zowel milieu als bouwprocedures. We zien een aantal oorzaken:

- Complexe procedures kosten meer tijd dan binnen de termijnen mogelijk is, er zijn veel partijen betrokken
- Bedrijven krijgen veel ruimte om de aanvraag aan te passen als gegevens niet volledig zijn of niet passen binnen de regelgeving
- De koppeling met de Wet natuurbeheer bij vergunningaanvragen van bedrijven die onder provinciaal bevoegd gezag vallen blijkt problematisch bij 7 van de 14 afgeronde vergunningprocedures.
- We hebben te maken met lange termijnen bij het aanleveren van adviezen vanuit onze opdrachtgevers.

We willen beter sturen op tijdigheid. Daarom nemen we een aantal maatregelen in onze werkprocessen. Bedrijven worden nog maar één of twee keer in de gelegenheid gesteld om de aanvraag aan te vullen. Indien de aanvraag dan nog niet voldoet, wordt deze buiten behandeling gelaten.

Daarnaast hebben ook opdrachtgevers een aandeel in de lange termijnen. We voeren met onze opdrachtgevers gesprekken om intensiever te sturen op het tijdig aanleveren van adviezen.

	Tijdigheid	Aantal	
Bouwen	Reguliere vergunningen	98%	1.888
	Uitgebreide vergunningen	36%	53
	Slopmeldingen incl. asbest	91%	1.909
Milieu	Reguliere vergunningen	81%	62
	Uitgebreide vergunningen	21%	28
	Meldingen	60%	429

Norm is 90%

Vergunningverleners, specialisten en juristen werken intensief samen om een aanvraag te behandelen, ook met partners als de Veiligheidsregio en collega omgevingsdiensten.

BRIKS: bouwen, reclame, inritten, kappen en slopen

We hadden ingeschat dat het aantal bouwplannen terug zou lopen door de inflatie. Dat is niet het geval geweest. Het aantal aanvragen was in 2022 nagenoeg hetzelfde als het jaar ervoor. De groei is vooral te zien bij de bouwplannen tussen € 50.001,- t/m € 500.000,-. Niet alleen particulieren investeren, ook grotere bedrijven zien we volop bouwen. De uitspraak van de RvS inzake stikstof heeft er eind 2022 voor gezorgd dat een aantal bouwplannen zijn stilgevallen. Dit zal zijn doorwerking in 2023 hebben.

Minder vergunningen van rechtswege

Door wekelijks te sturen op fatale termijnen zijn in 2022 minder vergunningen van rechtswege ontstaan. In 2022 waren dat er 10 (2021: 32).

Bijzonder project: opvanglocaties voor vluchtelingen

Veel in het nieuws was natuurlijk de grote stroom vluchtelingen uit met name Oekraïne. We hebben meerdere opdrachtgevers ondersteuning geboden om in zeer korte tijd meerdere opvanglocaties voor vluchtelingen te realiseren. Er is een team samengesteld met onder andere collega's Toezicht en Vergunningen van Bouw, medewerkers van de gemeenten en de VRGZ. Dankzij de goede samenwerking zijn de opvanglocaties in zeer korte tijd tot stand gekomen

Milieu

Voor vergunningverlening milieu hebben we een realisatie van 100% op het aantal uren. Daarbij hebben we bij de vergunningaanvragen iets meer inzet geleverd dan begroot (108%) en bij de andere werkzaamheden wat minder dan begroot.

Het was een uitdaging om alle binnenkomende meldingen en vergunning aanvragen adequaat af te handelen met een krap personeelsbestand. Naast deze werkzaamheden is veel aandacht uitgegaan naar het actualiseren van het vergunningbestand en de organisatie van de werkprocessen.

De koppeling van de provinciale milieuvergunningaanvragen met de aanvragen voor de Wet natuurbescherming is complex en zorgt voor een langere afhandeling van de procedures. De koppeling blijkt tot nu toe problematisch bij 7 van de 14 afgeronde vergunningprocedures.

Afstemming Wabo en Wnb

Onze projectleiders en luchtadviseurs hebben in 2022 nauw samengewerkt met de afdeling Vergunningverlening/Handhaving Wet Natuurbescherming van de provincie Gelderland. Hierdoor worden de Wabo- en Wnb-proceduresporen nu goed op elkaar afgestemd en effectief afgehandeld.

Agrarische vergunningverlening

Voor dit type vergunningen werken we samen met Omgevingsdienst Rivierenland (ODR). ODR is robuust op het thema agrarische vergunningverlening. De samenwerking verloopt naar wens.

Actualiseren vergunningen

De actualiteit van milieuvergunningen is in beeld en wordt bij complexe vergunningen getoetst via het programma Complexe Vergunningverlening (provincie Gelderland) en de jaarlijkse toetsfrequentie (provincie Overijssel). De toets heeft opgeleverd dat diverse verouderde vergunningen zijn geactualiseerd.

Vanwege wijzigingen in wet- en regelgeving is het niet mogelijk om alle vergunningen actueel te krijgen. Zo is voor de toets op Best Beschikbare Technieken informatie nodig die door het bedrijf moet worden aangeleverd. Soms is ook sprake van overgangstermijnen en bestaande rechten. Voor een deel wordt efficiëntie voordeel gehaald door actualisatie van een vergunning direct mee te nemen in revisievergunningen.

Omgevingscommunicatie

Vanuit een betrokken omgeving is soms sprake van bedrijven die meer aandacht vragen. We proberen vaker aan de voorkant van vergunningprocedures aandacht te geven aan de communicatie om latere problemen te voorkomen. Om inzicht te geven in dossiers plaatsen we vaker informatie over inhoud en proces op onze website. Wat vraagt een

bedrijf bijvoorbeeld aan en hoe loopt de procedure? Vragen die we binnenkrijgen over een vergunningaanvraag zijn voor ons belangrijke signalen om meer aandacht te geven aan het vooraf publiceren van milieu informatie.

Deze lijn past in de bedoeling van het Verdrag van Aarhus, de Wet open overheid en de Omgevingswet. Vanuit communicatief oogpunt is het gewenst als overheid transparant te werken. Dit werken we de komende jaren verder uit om er zo voor te zorgen dat bijvoorbeeld burens zich gehoord voelen in hun vraag om informatie bij plannen van een bedrijf. Een mooi voorbeeld hiervan is het wijkoverleg in Nijmegen West en Weurt (zie 'Projecten en ontwikkelingen').

Vanuit de Omgevingswet zijn bedrijven straks ook zelf verantwoordelijk voor de communicatie met hun burens. In een vooroverleg besteden we daar ook aandacht aan. Dat is echter geen wettelijke verplichting. Daarom blijft onze rol als overheidsinstantie belangrijk om ervoor te zorgen dat de juiste informatie wordt gedeeld en inzicht wordt gegeven.

Bijzonder project: Radboud Universiteit en universitair medisch centrum

Voor het totale complex van gebouwen, opslagvoorzieningen en activiteiten van de Radboud Universiteit en het Radboud universitair medisch centrum is een nieuwe milieuvergunning opgesteld. In de dynamische omgeving van een universiteit en een medisch centrum blijven de ontwikkelingen komen. Dat vroeg naast de milieuvergunning ook om vergunningen voor verschillende gebouwen en de wijziging van het gebruik van het helioplatform.

De procedure heeft een intensieve en integrale samenwerking op gang gebracht met veel verschillende partijen. De grote verscheidenheid aan activiteiten, de daarmee samenhangende (milieu)aspecten en de mogelijke verbanden met andere wet- en regelgeving vroeg om een intensieve afstemming met de aanvrager en de diverse externe adviserende instanties. Daaronder waren ook instanties met wie we niet dagelijks te maken hebben zoals het RIVM, de Nederlandse emissieautoriteit, de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming.

In het spanningsveld van belangen bracht dit regelmatig verschillende, maar ook nieuwe inzichten. We zien het als onze taak om de verschillende partijen zoveel mogelijk op één lijn te krijgen en tijdig de procedures door te lopen. En dat is gelukt met extra tijd en inzet.

Radboud Universiteit

JAAAR VERSLAG

4. Programma toezicht en handhaving

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Toezicht en handhaving voor een beter naleefgedrag

We zorgen ervoor dat vergunningen en wet- en regelgeving voor milieu en bouw worden nageleefd door toezicht te houden en te handhaven waar dat nodig is.

Opdrachtgevers BRIKS toezicht en handhaving zijn de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Heumen, Nijmegen, de Gelderse omgevingsdiensten en provincies Gelderland en Overijssel (alleen bedrijven). We controleren op het bouwproces in nieuwbouw, bestaande bouw, asbestslopmeldingen, brandveilig gebruik, strijdigheden in ruimtelijke ordening, aanleg inrit en (uit)weg, handelsreclame, monumenten, aanlegstelsel en het vellen van houtopstanden. Ook adviseren we bij grote projecten.

Milieutoezicht en handhaving is een basistaak die wij uitvoeren voor alle opdrachtgevers in de regio en provincies Gelderland en Overijssel. Milieutoezicht is vooral gericht op het verbeteren van het naleefgedrag van ondernemers. Het creëren van meer bewustzijn of aandacht voor het gedrag van ondernemers dragen bij aan de naleving van regels. Handhavend optreden doen we als andere middelen geen effect hebben. We controleren op de regels in een verleende vergunning, de algemene regels uit het Activiteitenbesluit of op bepaalde landelijke of Europese richtlijnen. We doen zowel aspectcontroles op bijvoorbeeld emissies naar de lucht of de afgifte van afvalstoffen, als integrale controles waarbij op alle geldende regels wordt gecontroleerd.

		Aantal
Bouwen	Controles	1.950
	Handhavingszaken	274
	Afgehandelde klachten	624
Milieu	Controles	1.771
	Handhavingszaken	320
	Afgehandelde klachten	2.135

Werkwijze

We werken risico gestuurd en op basis van de Landelijke Handhavingstrategie (LHS) voor milieu en asbest. Door alle opdrachtgevers is deze werkwijze vastgesteld. De uitvoeringsprogramma's BRIKS en Milieu zijn opgesteld aan de hand van een risicoanalyse met verschillende variabelen en thema's. Thema's zijn bijvoorbeeld brandveiligheid, constructieve veiligheid, asbest, beeldkwaliteit, duurzaamheid, naleefgedrag en specifieke milieuthema's en bedrijfsbranches. De risicoanalyse levert een inschatting van het aantal controles en het budget dat nodig is voor de uitvoering.

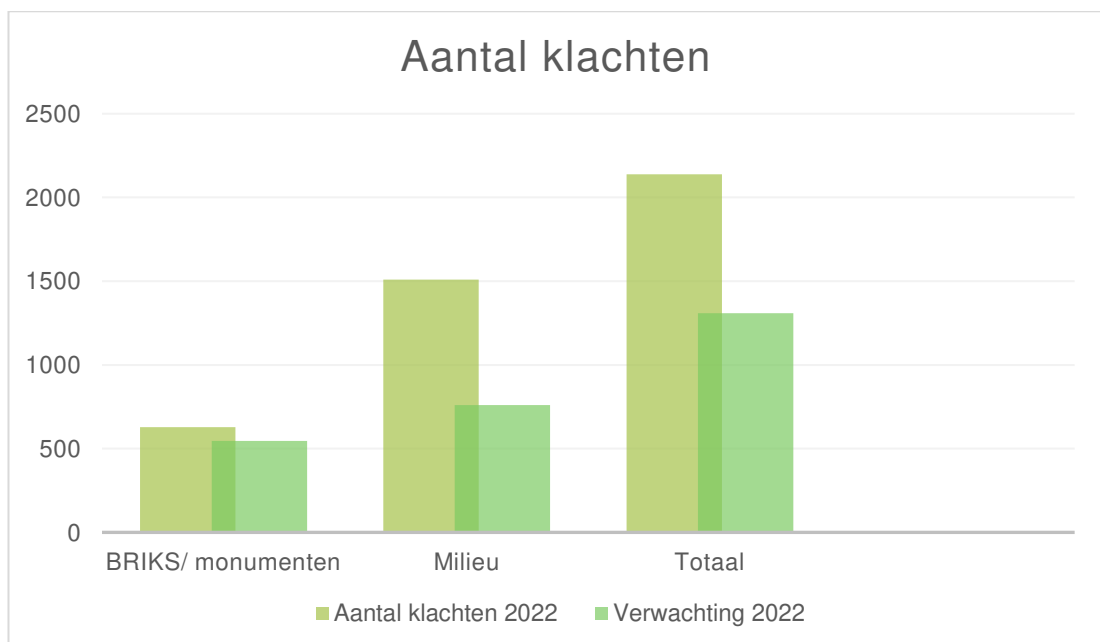
Bestuursrecht en strafrecht

We beschikken over twee instrumenten om te handhaven en ervoor te zorgen dat overtredingen ongedaan worden gemaakt. Meestal zetten we daarvoor bestuursrechtelijke instrumenten in zoals een (voornemen voor) Last onder Dwangsom. Daarnaast kunnen we het strafrechtelijke spoor inzetten. Daarvoor beschikken we over 3 milieu BOA's en 2 BOA's voor asbestzaken, de zogenaamde Bijzondere OpsporingsAmbtenaren.

Milieu- en BRIKS-klachten

Klachten zijn voor ons een belangrijk signaal. Ons gespecialiseerd klachtenteam zorgt ervoor dat op werkdagen altijd iemand beschikbaar is om meldingen snel op te pakken. In 2022 is een aantal medewerkers gecertificeerd om geur waar te nemen. Voor milieu handelen we alleen klachten af die te maken hebben met bedrijfsmatige activiteiten. Bij de BRIKS-taken kan het ook gaan over particuliere activiteiten.

Inwoners kunnen meldingen en klachten doorgeven via www.milieuklacht.gelderland.nl in de webapplicatie S@men van de provincie Gelderland. De provincie registreert de klachten en stuurt deze door naar de juiste instanties.

In 2022 zijn fors meer klachten ingediend dan waar op basis van trendanalyses rekening mee is gehouden in het werkplan. Met name bij milieu zien we een forse toename van klachten. Dit is waarschijnlijk deels toe te schrijven aan de problematiek rond luchtkwaliteit in Nijmegen-West en Weurt.

BRIKS toezicht

Toezicht BRIKS

Het aantal inspecties is lager dan begroot. Er was minder realisatie bij de grotere bouwwerken. De realisatie op niet-gepland toezicht door toezicht bestaand monument, woningonttrekking en advies/ toezicht evenementen is juist veel hoger dan begroot. We zien een duidelijke verschuiving. In totaal gaat het om een realisatie van 90%.

We zien dat het hoge ziekteverzuim op de afdeling een belangrijke rol speelt in het achterblijven van het aantal inspecties. Daarnaast was het lastig om direct inzetbaar gekwalificeerd personeel te vinden.

Verschuiving naar bedrijfsmatige sloopmeldingen

Er zijn 2.136 sloopmeldingen binnengekomen en behandeld. Daaronder valt ook de sloop van asbest. We zien in de aantallen met name een verschuiving van particuliere meldingen naar veel meer bedrijfsmatige asbestsloopmeldingen.

Het toezicht op de sloopmeldingen was in 2022 volgens planning. Dit hebben we bereikt door extra capaciteit op het toezicht.

BRIKS handhaving

In 2022 is er een afname van ingediende handhavingsverzoeken. Dit is een trend die zich duidelijk heeft ingezet na het Corona-tijdperk. Het waarnemen van illegaal gedrag en hierop actie vragen aan de Omgevingsdienst nam in Coronatijd steeds meer toe, maar zien we nu dus weer afvlakken.

Het aantal nieuwe (voornemens tot) last onder dwangsom is bij veel opdrachtgevers nagenoeg onveranderd ten opzichte van 2021, bij enkele opdrachtgevers zien we een daling. De toegenomen inzet op toezicht in het laatste kwartaal van 2022 zorgt waarschijnlijk wel voor meer handhavingsprocedures in het eerste kwartaal van 2023.

2022 was een bijzonder jaar. De nasleep van de coronapandemie, een hoog ziekteverzuim op de afdeling en de uitdaging om gekwalificeerd personeel te vinden. Maar ondanks dat hebben we een groot deel van ons werk kunnen uitvoeren. Voor de regiogemeenten hebben we het zogenoemde risicogericht toezicht ingevoerd. Dat helpt om onze middelen nog effectiever in te zetten. Wij hebben ook een bijdrage geleverd aan de opvang van Oekraïners in onze regio. Heel fijn dat we op die manier gezamenlijk onze maatschappelijke bijdrage kunnen leveren!"

Karo Velthoven
afdelingsmanager Toezicht & Handhaving BRIKS

Illegale asbestsaneringen

Er is meer inzet geweest op illegale asbestsaneringen dan was verwacht, er waren 11% meer zaken. De toezichthouder asbest ziet toe op de uitvoering van sloop en asbestverwijdering. De toezichthouder treedt handhavend op bij ernstige overtredingen van de wetgeving en afwijkingen van de sloopmelding.

Bijzonder project: de sloop van de Engie centrale

De skyline van Nijmegen is in 2022 zichtbaar veranderd door de sloop van de Engie-centrale. Voor ODRN en landelijk een uniek project omdat er met explosieven is gesloopt. Deze manier van slopen vraagt het uiterste van een goede samenwerking tussen veel partijen, meteen vanaf de voorfase. Tussen de eigenaar, het bevoegd gezag (de provincie Gelderland), de gemeente Nijmegen (vanwege het grondgebied en de aanvoer van explosieven), de gemeente Beuningen, Inspectie SZW, de aannemer en de ODRN. Begin september 2021 vond de eerste blowdown plaats: een gecontroleerde ontploffing om de oude kolencentrale te slopen. Dit verliep volgens planning. In 2022 is nog in twee stappen met explosies gewerkt met de laatste explosie in oktober 2022.

Bijzonder aan dit project is dat er met een minimum aan wetgeving voor slopen met explosies, toch een gecontroleerde sloop moet plaatsvinden. Dat betekent veel pionieren met de instrumenten die wel beschikbaar zijn. Dat heeft veel kennis opgeleverd die we graag landelijk inzetten waar dat nodig mocht zijn.

Milieu toezicht

De uitvoeringsprogramma's van vrijwel alle partners zijn gerealiseerd. De inzet voor Nijmegen is achtergebleven op de planning. Dat komt omdat Nijmegen extra middelen voor de uitvoering van milieutoezicht beschikbaar heeft gesteld. De inzetbare capaciteit is daarop echter achtergebleven door de overspannen arbeidsmarkt. De vraag naar ervaren milieutoezichthouders is in het hele land fors groter dan het aanbod.

Ongewone voorvallen en calamiteiten

Afgelopen jaar hebben we regelmatig calamiteiten opgepakt, zoals dumpingen van drugsafval en ongewone voorvallen die zich bij bedrijven voordoen, zoals brand en lekkage van chemicaliën. Daarbij werken we nauw samen met de VRGZ en het waterschap. We beschikken over een gespecialiseerd team van milieutoezichthouders dat een 24-uurs piketdienst in de lucht houdt.

Toezicht evenementen

Het was weer mogelijk om grootschalige publieksevenementen te organiseren. Onze inzet op evenementen is daarom groter geweest dan in 2021. Zo hebben we o.a. geluidsmetingen verricht bij festival Down The Rabbit Hole in Beuningen en het Emporium Festival bij De Berendonck in Wijchen.

Aanpak ondermijning

Een specialistische groep milieutoezichthouders heeft, samen met collega's van een gemeente en de politie, verschillende ondermijningscontroles uitgevoerd op een aantal specifiek uitgekozen adressen op een industrieterrein. Deze controles doen wij om na te gaan of sprake is van ondermijnende criminaliteit. Wij letten daarbij op de naleving van bouw- en milieuregels en regels uit het bestemmingsplan.

We leveren een actieve bijdrage aan de aanpak van ondermijnende criminaliteit door deel te nemen aan de gemeentelijke ondermijningsprojecten. Deze zijn gebiedsgericht of gericht op specifieke locaties of activiteiten. De regiogemeenten werken samen in het kader van de Ondermijningsaanpak Tweestromenland. De gemeente Nijmegen heeft een eigen aanpak, waarbij we ook zijn aangesloten. We zien dat de ondermijningsaanpak steeds professioneler wordt. In 2022 zijn betrokken medewerkers extra geschoold. Ook werken we op basis van een in 2022 vastgesteld Veiligheidsprotocol.

Vuurwerk

Jaarlijks voeren we minimaal drie controles uit per vuurwerkverkooppunt. De controles dragen bij aan het tegengaan van grote risico's voor de omgeving, klanten en medewerkers van deze bedrijven.

In oktober en november zijn de eerste controles gedaan. Daarbij controleren we of het verkooppunt voor vuurwerk in het bezit is van de juiste keuringsdocumenten. Ook gaan we na of er iets is gewijzigd dat invloed heeft op de veiligheid. De tweede controle is gedaan tijdens de vuurwerkverkoopdagen en gericht op de kennis en opleiding van de

verkoopmedewerkers, de hoeveelheden en soorten opgeslagen vuurwerk en de wijze van opslag.

Alle 18 vuurwerkverkooppunten in de regio Nijmegen (gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Nijmegen en Wijchen) zijn gecontroleerd. Bij de eerste ronde controles zijn op twee locaties overtredingen geconstateerd. In beide gevallen is handhavend opgetreden en een last onder dwangsom opgelegd. Beide overtredingen zijn ook kort daarna beëindigd. Mogelijk wordt nog wel strafrechtelijk opgetreden.

Tijdens de tweede ronde zijn geen overtredingen geconstateerd waarbij het nodig was om handhavend op te treden. Wel waren er hier en daar enkele kleine tekortkomingen, die ter plekke in goed overleg met de ondernemer zijn opgelost.

De derde controleronde vindt plaats in februari/maart 2023. Dit is de eindcontrole om te constateren of het vuurwerk is verwijderd.

Zeer Zorgwekkende Stoffen

Bij milieucontroles besteden we bijzondere aandacht aan het verminderen van de uitstoot van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS).

Over ZZS zijn in het Activiteitenbesluit regels opgenomen. Dit verplicht bedrijven hun lozingen en uitstoot van ZZS naar lucht en water te vermijden. Als dat niet haalbaar is moeten de emissies zoveel mogelijk worden beperkt (minimalisatieverplichting). Bedrijven moeten zelf in beeld brengen welke (potentiële) zorgwekkende stoffen ze in hun bedrijfsvoering gebruiken.

Wat zijn Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)?

ZZS zijn chemische stoffen die gevaarlijk zijn voor mens of milieu omdat die bijvoorbeeld kankerverwekkend zijn, de voorplanting verstoren of zich in de voedselketen ophopen. (p) ZZS zijn zogenaamde potentiële ZZS, stoffen die ervan verdacht worden een ZZS te zijn.

We kennen op dit moment ongeveer 2.000 ZZS. Er worden continu stoffen ontwikkeld waarbij niet altijd direct duidelijk is welke gevolgen ze kunnen hebben.

Het overheidsbeleid voor ZZS is vastgelegd in het Activiteitenbesluit. In dit besluit is vastgelegd dat bedrijven verplicht zijn om lozingen en uitstoot van ZZS naar lucht en water te voorkomen. En als dat niet haalbaar is, moeten de lozingen en uitstoot zoveel mogelijk worden beperkt. Dat heet de minimalisatieverplichting. Een aantal stoffen kent nog geen duidelijke norm zodat handhaving niet altijd eenvoudig is. Daar wordt landelijk aandacht voor gevraagd.

Een bekend voorbeeld van een ZZS is de stof PFAS, die voor diverse toepassingen wordt gebruikt (bijv. bij het waterafstotend maken van regenkleding of het produceren van anti-aanbaklagen voor pannen).

Bedrijven met emissies van ZZS moeten een vermijdings- en reductieprogramma opstellen. Dat programma laat zien hoe het bedrijf blijft onderzoeken welke maatregelen het moet nemen om de uitstoot en gebruik van ZZS te verminderen. Het opstellen van een plan van aanpak is hiervan een onderdeel. Zo nodig wordt door middel van handhaving afgedwongen dat een vermijdings- en reductieprogramma wordt opgesteld.

Bijzondere projecten: lekkage ammoniak Triavium

De ijsbaan Triavium heeft een met ammoniak gevuld vriessysteem in gebruik. Er is een lekkage ontstaan van ammoniak in een belangrijk onderdeel, de badverdamer. Ammoniak is een brandbare en giftige stof.

Triavium heeft het hele systeem leeggehaald om verdere lekkage te voorkomen. De afgetapte ammoniak (1.485 kg) is veilig opgeslagen in 4 cilinders. Deze zijn in afwachting van afvoer eerst op de ijsbaan gestald (zie foto). Dat was mogelijk omdat de ijsbaan op dat moment niet in gebruik en niet vrij toegankelijk was. Echter onder hetzelfde dak is ook restaurant Wereldkeuken gevestigd en dat kan wel een risico opleveren. In geval van brand is de aanwezigheid van ammoniak een groot probleem. Door de vakantieperiode bleek het voor Triavium erg lastig om een geschikte afvoerlocatie te vinden.

In goed overleg met Triavium, gemeente en brandweer is gezorgd voor een tijdelijke opslaglocatie op de gemeentewerf aan de Nieuwe Dukenburgseweg. De gemeente heeft hiervoor als eigenaar een melding gedaan in het kader van het Activiteitenbesluit. Deze is door de ODRN binnen 1 dag afgehandeld, zodat de opslag was toegestaan. Dit terrein was voldoende beveiligd tegen onbevoegden en daarmee voldeed de opslag van de cilinders aan de eisen die hieraan worden gesteld. De cilinders zijn eind 2022 definitief afgevoerd.

Milieu handhaving

Het afgelopen jaar zien we dat er genoeg speelt op het gebied van milieuhandhaving. De begroting op dit specifieke onderdeel wordt waargemaakt en bij het afhandelen van handhavingsverzoeken zelfs behoorlijk overschreden. Dit speelt bij de meeste opdrachtgevers. Op een aantal dossiers zorgt onrust onder inwoners ervoor dat vaker gebundeld handhavingsverzoeken worden ingediend.

We zien in 2022 veel opgelegde voornemens, lasten onder dwangsom en lasten onder bestuursdwang. We zien daarbij ook dat de ingezette handhaving regelmatig succesvol is, veel bedrijven maken niet de gang naar de rechter.

Strafrechtelijk

De BOA-capaciteit voor de strafrechtelijke aanpak van milieuovertredingen is in 2022 weer op voldoende sterkte gebracht. Daarnaast hebben we enkele BOA's in dienst die vooral bezig zijn met de strafrechtelijke aanpak op het gebied van illegale asbestverwijdering.

Wpg audit

Bij de uitvoering van onze BOA-taken verwerken we politiegegevens. Daaraan worden strenge eisen gesteld in de Wet op de Politiegegevens (Wpg) om bijvoorbeeld de privacy van verdachten te beschermen. In 2022 hebben we zowel de interne als de externe audit uitgevoerd. De verplichte rapportages zijn eind december door ons ingediend bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Waar nodig wordt een plan van aanpak opgesteld om gesignaleerde verbeterpunten in de praktijk te brengen.

5. Programma Besluit risico zware ongevallen

Minder risico's door een excellente uitvoering Brzo

Als 1 van de 6 landelijke omgevingsdiensten hebben we een speciale verantwoordelijkheid voor 61 grote risicovolle bedrijven in de provincies Gelderland en Overijssel. We werken gezamenlijk aan uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving voor bedrijven die vallen onder het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo) en categorie 4 van Bijlage 1 van de Richtlijn industriële emissies (RIE4).

Zowel landelijk als regionaal werken we als Brzo-omgevingsdiensten ook samen met andere partners, de Inspectie SZW, veiligheidsregio's, waterschappen, Rijkswaterstaat, Inspectie Leefomgeving en Transport, Staatstoezicht op de Mijnen en het Openbaar Ministerie.

We houden gezamenlijk toezicht, delen kennis en kunde met elkaar en geven één boodschap af aan de risicovolle bedrijven. De samenwerking is gericht op de continuïteit van de wettelijke uitvoeringstaken, toekomstige ontwikkelingen en een excellente uitvoering van taken.

Brzo		Tijdigheid		Tijdigheid	
		Provincie Overijssel		Provincie Gelderland	
Bouwen	Melding	1	100%	6	67%
	Vergunning regulier	5	60%	13	100%
	Vergunning uitgebreid	5	0%	1	100%
Milieu	Melding	2	100%	2	50%
	Vergunning regulier	5	60%	7	100%
	Vergunning uitgebreid	4	25%	0	0

Alleen procedures waarvoor een wettelijke termijn geldt

Vergunningverlening milieu

Afgelopen jaar zijn diverse vergunningprocedures behandeld. Er lopen meerdere revisie trajecten en een paar oprichtingsvergunningen voor Brzo-bedrijven. De complexiteit van deze procedures zorgt voor een lange doorlooptijd. Aanvragen wijzigen vaak tussentijds en het duurt lang voordat aanvullende gegevens worden geleverd door bedrijven. Zoals eerder beschreven gaan we daarop scherper sturen.

Toezicht Brzo milieu

De Brzo inspecties voor 2022 zijn in oktober 2021 met de inspectiepartners gepland. Bij drie bedrijven met specifieke problematiek is een extra Brzo-inspectie ingepland. De geplande inspecties zijn allemaal uitgevoerd.

Volgens de risicoanalyse wordt elk Brzo- of RIE4 bedrijf tenminste eenmaal ingepland. Bijna de helft van de bedrijven heeft ook een tweede controle gekregen. Bedrijven worden meestal ook bezocht na een ongewoon voorval of bij klachten. De ongewone voorvallen worden volgens afspraak gemeld aan de Inspectie L&T.

Controles volgens het programma Brzo bestaan in twee soorten: systeemcontroles in het kader van de naleving van het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (gericht op veiligheid en risicobeheersing) en reguliere milieucontroles (Wabo)

Nieuwe inspectiemethode Brzo-toezicht

Onder de naam Landelijke Benadering Risicobedrijven (LBR) is de gezamenlijke inspectiemethode herzien door meer op de uitvoering van veiligheid op de werkvloer te inspecteren. Hiervoor wordt een risicovolle installatie gekozen die vanuit de verschillende disciplines wordt geïnspecteerd. De nieuwe LBR-inspectiemethode is in 2022 voor het eerst toegepast en lijkt tot meer overtredingen te leiden. De aard van de overtredingen leidden vervolgens tot meer Wabo-hercontroles.

Nieuwe software

Begin 2022 is na enkele jaren van ontwikkeling het nieuwe softwaresysteem voor de Brzo-inspecties, GIR 2.0, in gebruik genomen. GIR staat voor Gemeenschappelijke Inspectie Ruimte. Alle samenwerkende partners werken met dit systeem voor de planning, uitvoer en het rapporteren van de Brzo-inspecties.

Programmaplan Brzo Oost

Ook in 2022 is een programmaplan Brzo Oost opgesteld met daarin onze inzet op landelijke en regio Oost projecten. Daarin staan de volgende projecten:

1. *Versterking integrale samenwerking* door interne bijeenkomsten en opstellen van doelen en ambities
2. *Implementatie van behandelteams als werkwijze*: snel schakelen tussen betrokken disciplines.
Afgelopen jaar heeft de meerwaarde van een behandelteam zich reeds bewezen. Vanuit andere onderdelen binnen de Odrn en OD's is er interesse voor deze werkwijze.
3. *Scholing procesbegeleiding en implementatie dilemmatafel*: met opgeleide procesbegeleiders dilemmagesprekken vormgeven.
Afgelopen jaar zijn binnen de ODRN acht procesbegeleiders opgeleid. De eerste dilemmatafels zijn opgestart.
4. *Dilemmatafel PGS15 opslagvoorzieningen*: gezamenlijk bepalen voor het beoordelen van PGS15 voorzieningen
5. *Data analyse, Brzo monitor, Wabo naleefgedrag en project Bedrijf in beeld*: problematische bedrijven vroegtijdig in kaart te brengen door data-analyse.

In de tweede helft van 2022 is gestart met de analyse van toezichtdata van Brzo en RIE4-bedrijven. Dit is nog niet afgerond.

6. *Leren van incidenten* door toepassen 5WHY-analyses en aanpassen informatiebladen. In oktober 2022 heeft binnen de ODRN het eerste deel van onderzoek van een drietal incidenten plaatsgevonden. De concept informatiebladen van deze incidenten zijn gereed en worden in 2023 definitief gemaakt.
7. *Werkwijze zorgbedrijven*: gezamenlijk ontwikkelen van een aanpak voor Brzo-bedrijven die de regels structureel onvoldoende naleven. In 2021 is een landelijke werkwijze opgesteld en in 2022 vastgesteld. Op basis daarvan zijn in 2022 twee bedrijven in pilotvorm als mogelijk zorgbedrijf in het RMO BRZO+ Oost besproken. Daarbij komt één bedrijf in aanmerking voor een aanvullende interventie. In 2023 geven we de inspecteurs nadere uitleg en instructie over de werkwijze.
8. *AADV*: De Altijd Actuele Digitale Vergunning heeft als doel de Wabovergunningverlening efficiënter en effectiever te maken. Een applicatie geeft per Brzo-bedrijf inzicht in de geldende voorschriften. Er is een handboek en een opzet van een wijzigingsregister uitgewerkt om het proces van een aanvraag te optimaliseren. In 2022 is gestart met een onderzoek hoe verbreding en verdere adoptie van AADV vorm kan krijgen. De resultaten worden halverwege 2023 verwacht. In 2022 hebben de 6 Brzo-diensten onder ons voorzitterschap de doelen voor dit project in 2023 geïnventariseerd.

Aandacht voor energie

Voor de provincie Overijssel en de provincie Gelderland heeft de ODRN in 2022 diverse milieuvergunningen geactualiseerd op energiebesparing. In 2022 zijn geen nieuwe procedures opgepakt omdat in de komende omgevingswet energie voldoende dekkend is opgenomen zodat actualisatie niet nodig is.

Voor de provincie Overijssel zijn alle Brzo-vergunningen op één na geactualiseerd voor energie. Voor één vergunning loopt er nog een actualisatie-procedure.

We hebben alle BRZO/RIE4 bedrijven in Overijssel en een aantal in Gelderland, waar dat mogelijk was, gecontroleerd op het aspect energie.

Landelijke programma's

Wij hebben een bijdrage geleverd aan verschillende landelijke activiteiten die zijn afgesproken in de Meerjaren Afspraak 6 Brzo OD's (MJA), het Meerjarenprogramma Versterking Omgevingsveiligheid Brzo (MVO Cluster 1) en Brzo+ via de BAC-MTH en het Bob. Naast de projecten die we in Brzo Oost hebben gedaan zijn dat bijvoorbeeld programmatisch actualiseren, communicatiestrategie BRZO OD's en communicatie BRZO+, financiële zekerheidstelling, bestuurlijke boete, melden ongewone voorvallen en afstemming en actualisatie reeks Publicaties Gevaarlijke Stoffen Nieuwe Stijl.

Bijzondere projecten: ongewoon voorval Interchem

Ons Brzo team heeft adequaat kunnen ingrijpen toen op 12 april 2022 een brand en explosie plaatsvond bij een Brzo bedrijf in Beuningen. In het bedrijf lag ongeveer 6 miljoen liter aan gevaarlijke (afval) stoffen opgeslagen. De aanwezige sprinklerinstallatie heeft goed gewerkt maar is vervolgens buiten werking geraakt. Het bedrijf heeft zijn activiteiten lange tijd moeten staken.

Het bedrijf heeft in 2022 lange tijd gebruik moeten maken van een ingehuurd bedrijfsbrandweer.

Dit was nodig omdat de aanwezige sprinklerinstallatie niet voldeed aan de gestelde eisen. Gedurende het jaar kon de productie langzaam worden opgestart. Wij hebben vele verzoeken van het bedrijf beoordeeld en hierover afgestemd met de Veiligheidsregio. Ook hebben we diverse keren de Last onder Dwangsom gewijzigd naar de omstandigheden. Op alle veranderingen is toezicht gehouden en heeft intern overleg plaatsgevonden.

Het bedrijf is geconfronteerd met het feit dat in Nederland recent is besloten dat geen blusschuim mag worden gebruikt waarin PFas en Fluor aanwezig is. Aan de installatie moet daarom veel worden aangepast om aan de wettelijke eisen te voldoen. Het gaat om een aanpassing waar landelijk veel bedrijven mee te maken hebben.

Bijkomend probleem was de opslag en afvoer van het vrijgekomen bluswater met PFas en Fluor. Het bluswater is tijdelijk opgeslagen in containers en in een mestzak voordat het naar een erkende verwerker kon worden afgevoerd.

JAAAR

VERSLAG

202

6. Advies

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Integrale samenwerking leidt tot beter advies

Vanuit verschillende inhoudelijke disciplines beschikken we over adviseurs die integraal adviseren voor vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Juridisch advies

De ODRN wordt herkend als een deskundige juridisch kennispartner, we worden vaker om advies gevraagd. Daarnaast is vaak juridische inzet nodig bij vraagstukken over vergunningverlening.

Juridische adviezen	Aantal
Bouwen	401
Milieu	90

BRIKS

In 2022 zien we bij rechtsbescherming BRIKS minder uren, maar niet minder aantallen. Vooral in het laatste kwartaal zijn er nieuwe zaken bij gekomen. De procedures kennen een relatief lange doorlooptijd en een aantal wachtmomenten. In die wachtmomenten besteden we nagenoeg geen tijd. Voor onze urenbesteding hangt het dus af van de fase waarin een procedure zich bevindt.

Milieu

Een aantal complexe dossiers blijven veel juridische aandacht vragen in 2022. Het aantal ingediende WOO-verzoeken blijft hoog, maar binnen de begroting. Tegelijkertijd constateren we dat de trend van ingediende WOO-verzoeken ook in 2022 aanhoudt.

Juridisch advies is in 2022 actief betrokken geweest bij programma's (bv BRZO, aandachtsbedrijven) en projecten (bv opvang vluchtelingen, kamerverhuur). We denken aan de voorkant actief mee over de juiste strategie. Door meer aan de voorkant mee te denken hopen we aan de achterkant meer bezwaar en beroep te voorkomen.

Overige adviezen

We hebben daarnaast juridisch advies gegeven over onderwerpen die niet rechtstreeks gerelateerd zijn aan onze vergunningverlenings- en handhavingsprocessen. Dit gaat bijvoorbeeld om adviezen over de inhoud van een gemeentelijke legesverordening voor de aan ons gemandateerde taken, de invoering van de Omgevingswet, de Wet Open Overheid (WOO) en de Wet Elektronische Publicaties (WEP).

Advies luchtkwaliteit

Ondanks de uitbreiding van het team luchtspecialisten en de hoeveelheid werk die er is verzet (ca.450 adviezen) blijft de werkdruk hoog. De blijvende aandacht voor het stikstofdossier is hier debet aan. Het team luchtkwaliteit heeft daarnaast veel bijgedragen aan de projecten van de gemeente Nijmegen rondom het industriegebied Nijmegen West en Weurt (zie Projecten en ontwikkelingen).

Advies bodem

Bij het team bodemspecialisten is er, naast het reguliere advieswerk, veel aandacht geweest voor het goed overdragen van bodemdossiers van provincie naar gemeenten. Vanuit de Omgevingswet wordt de bevoegdheid van bodemlocaties van de provincie naar gemeenten overgedragen.

Vooruitlopend op de Omgevingswet heeft de gemeente Nijmegen de uitvoering van een aantal bodemtaken bij ons neergelegd. Dit heeft ons de kans gegeven om te onderzoeken hoe we deze taken het best kunnen vormgeven en wat daarvoor nodig is. Om de continuïteit van de bestaande taken zoveel mogelijk te borgen, werken we nauw samen met de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA). Op basis van de ervaringen hebben we een inschatting gemaakt van de impact van de nieuwe taken op onze organisatie. Zodra duidelijk is wanneer de Omgevingswet in werking treedt (en ook andere gemeenten deze taken bij ons kunnen onderbrengen), komen we met een structurele oplossing voor de benodigde capaciteit.

Bijzonder project: bodemsanering Koningsdaal Nijmegen

Eind 2022 zijn de laatste twee bouwblokken van het project Koningsdaal in Nijmegen opgeleverd. Koningsdaal is één van de zes deelgebieden van het project Waalfront. De locatie is gelegen in een gebied dat in de periode van 1915 tot 1950 is opgehoogd met verontreinigd (oorlogs)puin en grond.

Het totale opgehoogde gebied bedraagt ongeveer 15 ha. Door deze ophooglaag en door voormalige bedrijfsactiviteiten op de locatie is een bodemverontreiniging ontstaan van met name zware metalen en PAK.

Om de locatie geschikt te maken voor het gebruik "wonen met tuin" is op de locatie een functiegerichte bodemsanering uitgevoerd. Voordat is ontgraven is de bodem eerst gesaneerd en tijdens de bouwwerkzaamheden is een leeflaag en verharding aangebracht.

Samen met de afdeling Bodem van de gemeente Nijmegen hebben we toezicht gehouden op de saneringswerkzaamheden (Wet bodembescherming) en de toepassing van grond en bouwstoffen (Besluit bodemkwaliteit).

Advies water

Vanuit onze adviseurs op het gebied van water en ZZS is afgelopen jaar veel expertise ontwikkeld en gedeeld. We zetten onze adviezen in bij vergunningverlening en toezicht, zoals bij de sloop van de Engiecentrale, en bij projecten als de ZZS rapportage voor de provincie Gelderland (zie Projecten en ontwikkelingen). We zien dat deze kennis steeds vaker gevraagd wordt, we ontwikkelen hierop komend jaar verder door.

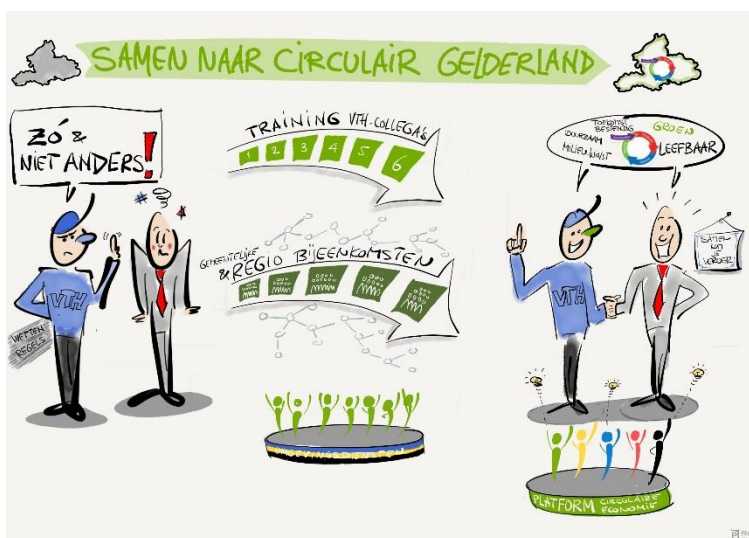
Circulaire economie, afval en duurzaamheid

Al enkele jaren bouwen we aan onze expertise op het gebied van circulaire economie, afval en duurzaamheid. We werken samen met de gemeente Nijmegen om voortijdig initiatieven te ondersteunen. Onze kennis zetten we integraal in bij vergunningverlening en toezicht bij (afval) bedrijven.

In 2022 heeft de ODRN voor de Gelderse omgevingsdiensten een trainingsprogramma Circulaire Economie opgezet en uitgevoerd. Doel van dit programma is om per dienst enkele CE-ambassadeurs op te leiden. De eerste lichter is in 2022 afgezwaid. De tweede lichter rondt de training in 2023 af. De CE-ambassadeurs hebben als taak binnen hun eigen dienst het onderwerp CE op de agenda te zetten. Het moet een regulier aspect worden waaraan vergunningverleners en toezichthouders in hun werkzaamheden aandacht besteden.

Communicatieadvies

In 2022 is communicatie verschillende keren ingezet om advies bij het primaire proces. Het gaat daarbij over omgevingscommunicatie bij bedrijven waarvoor meer aandacht is in de omgeving. Dat kan bij zowel vergunningprocedures of bij handhaving het geval zijn. In samenwerking met provincie Gelderland en de ODRA is aandacht geweest voor het verder ontwikkelen van communicatieadvies bij projecten, niet alleen bij bedrijven die al onder aandacht staan maar bij bedrijven waarvan we kunnen verwachten dat er veel aandacht voor kan ontstaan vanwege de problematiek, actuele thema's, groeiend aantal klachten of slecht naleefgedrag.

J A A R
V L L E N D I G
2 0 2 1

7. Projecten en ontwikkelingen

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Gebiedsgerichte aandacht Nijmegen West Weurt

De gemeente Nijmegen heeft een Schone Lucht Akkoord gesloten en ons opdracht gegeven om het milieutoezicht op de luchtkwaliteit in Nijmegen West Weurt te versterken. Daarnaast is voor de gemeente Nijmegen en de provincie Gelderland een inventarisatie afgerond van relevante bedrijven met luchtmissies op bedrijventerrein Nijmegen West en Weurt.

We hebben afgelopen jaar nauw samengewerkt met de gemeente Nijmegen, de gemeente Beuningen, de ODRA en de provincie Gelderland. De luchtkwaliteit hebben we beter in beeld en de vergunningverlening en het toezicht zijn verscherpt. We richten ons in dit project op een aantal prioritaire bedrijven die al eerder in een inventariserend onderzoek naar voren waren gekomen. Het doel is de naleving van voorschriften op gebied van emissies naar de lucht te verbeteren. We hebben emissiemetingen laten doen door het gespecialiseerde Team milieumetingen van de ODRA. Eén van de bedrijven waar metingen zijn uitgevoerd, is de asfaltcentrale in Nijmegen. Daarbij zijn geen overschrijdingen van de wettelijke emissiegrenswaarden vastgesteld.

Voor het bedrijf Smit Draad is een ontwerp vergunning opgesteld dat in 2023 wordt gepubliceerd. Emissie van het bedrijf worden beter gekanaliseerd zodat hier beter op gecontroleerd en gehandhaafd kan worden. Ook andere bedrijven zijn aangeschreven en gecontroleerd op de geconstateerde gebreken en die zijn voor een belangrijk deel hersteld of er lopen procedures om tot herstel te komen.

Wijkoverleg

Vanaf 2019 wordt regelmatig een wijkoverleg gevoerd over het industrieterrein Nijmegen West Weurt met vertegenwoordigers van 7 omliggende wijken. In 2022 heeft 5 keer een wijkoverleg plaatsgevonden. De agenda van het overleg wordt met de gemeente Nijmegen en de provincie Gelderland besproken.

Samen met de wijkvertegenwoordigers wordt overlast in kaart gebracht, worden zorgen besproken en toegelicht hoe daar in vergunningverlening, toezicht en handhaving mee wordt omgegaan.

Wij vinden deze communicatie met de omgeving belangrijk. De gesprekken leveren veel informatie op die richting geeft aan onze vergunningverlening, het toezicht en de handhaving. We laten ook graag zien hoe vergunningverlening, toezicht en handhaving werkt. Bijvoorbeeld over met welke dilemma's we te maken hebben, hoe ingewikkeld wetgeving kan zijn en hoe we onze taken uitvoeren.

Energiebesparing

Hét thema van 2022 is energie en vooral de besparing daarop. Het heeft veel aandacht gekregen in de pers. We zien dat er meer middelen beschikbaar komen en dat geeft ons de mogelijkheid daarop meer te controleren.

EML controles

We controleren bedrijven of zij maatregelen uit de Erkende Maatregelenlijsten energiebesparing (EML) hebben genomen. In deze lijsten staan verplichte energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar of minder. Dit programma komt tot stand met cofinanciering van de provincie (ongeveer 30%). Alle gemeenten in onze regio doen aan dit project mee.

In 2022 hebben we 148 van de 150 geplande EML energiecontroles uit kunnen voeren. Dat is 99% van de geplande controles. De rest schuift door naar 2023. De controles factureren we op basis van de werkelijk bestede uren. We pakken dat efficiënt aan en hebben daardoor gemiddeld minder tijd nodig gehad. Het budget is daardoor voor de meeste gemeenten niet volledig besteed.

Vanaf 2023 zetten we nog meer capaciteit in voor de energiecontroles vanuit de Specifieke Uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht (SPUK).

Toezicht geactualiseerde energievoorschriften type C bedrijven

Voor gemeente Nijmegen hebben we vergunningplichtige bedrijven, waar dat mogelijk was, gecontroleerd op het aspect energie. Daarbij heeft een energietoezichthouder het energiebesparingsonderzoek en bijbehorende plan van aanpak beoordeeld. Ook is er een uitgebreide controleronde door het bedrijf gemaakt om alle energiebesparende maatregelen door te nemen. Waar zaken niet in orde waren is het bedrijf aangeschreven en voor een tweede keer gecontroleerd.

Bij een deel van de vergunningplichtige bedrijven was nog geen energietoezicht mogelijk omdat de vergunningvoorschriften recent zijn geactualiseerd. Het bedrijf krijgt dan een jaar de tijd om een energiebesparingsonderzoek met plan van aanpak op te stellen. Deze bedrijven worden in 2023 gecontroleerd, zodat uiteindelijk 100% aan de energiebesparingsplicht voldoet.

Versterkte uitvoering energietoezicht

Voor dit project is budget beschikbaar vanuit het Ministerie van EZK. Dit geld hebben we op twee manieren besteed.

We hebben van een groot aantal potentieel energiebesparingsplichtige bedrijven het energiegebruik opgevraagd. Deze gegevens laten ons zien welke bedrijven onder de energiebesparingsplicht vallen.

En we hebben 100 hercontroles op de energiebesparingsplicht uitgevoerd. Door het budget van EZK hiervoor te gebruiken hebben de gemeentelijke opdrachtgevers hieraan minder kosten.

CO2 prestatieladder

Op verzoek van gemeente Nijmegen zijn wij deelnemer van de CO2 Prestatieladder. We maken daarmee onze CO2 uitstoot, door bijvoorbeeld onze bedrijfswagens en kantoorgebouw, inzichtelijk te maken. Zo kunnen we sturen op het onderzoeken en toepassen van maatregelen die de CO2 uitstoot verminderen. Een maatregel van afgelopen jaar is bijvoorbeeld het verlagen van de binnentemperatuur in ons kantoorpand. Meer energiebesparende acties volgen in 2023. We hebben ook een energiecontrole uitgevoerd in ons kantoorpand op basis van het Activiteitenbesluit. Via die weg worden ook energiebesparende maatregelen toegepast.

SPUK extra toezicht en handhaving energiebesparingsplicht

In 2022 hebben we een subsidieaanvraag gedaan voor de Specifieke Uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht (SPUK). De aanvraag is goedgekeurd zodat we vanaf 2023 nog meer capaciteit kunnen inzetten voor energiebesparing.

Zeer Zorgwekkende Stoffen

In 2022 hebben we de ZZS inventarisatie voor de provincie Gelderland en Overijssel afgerond. In samenwerking met communicatie is een publieksvriendelijke rapportage opgeleverd. Deze wordt in 2023 gepubliceerd door de provincie en onze website .

Alle vergunningprocedures voor actualisatie ZZS zijn opgepakt. Over de ZZS bij afvalbedrijven bestaat nog geen duidelijk beeld. Landelijk worden (bots)proeven gedaan om daar wel inzicht in te krijgen, de ODRN neemt daaraan deel. Het doel van de botsproeven is om te bepalen waar, hoe en hoeveel ZZS kan vrijkomen bij afval.

Voor de provincie Overijssel hebben we deelgenomen aan het project Harmonisatie risicovolle stoffen. Het doel van dit project is dat de provincie met alle OD's (en betreffende gemeenten) en Waterschappen komen tot een harmonisatie van de ZZS-aanpak die weer leidt tot een gewenste versnelling in de aanpak van ZZS. Dit project is geïnitieerd door de provincie Overijssel. Er is inmiddels een advies Plan van aanpak opgesteld, waarbij de ODRN als trekker is aangewezen voor het verbreden van het kennisniveau en het opzetten van een kennisprogramma.

Omgevingswet

Inmiddels is verschillende keren toegewerkt naar een nieuwe invoeringsdatum van de Omgevingswet. Op dit moment weten we dat gestreefd wordt naar invoering per 1 januari 2024. In 2022 is er grote inzet geweest op de voorbereidingen van de wet. Dat doen we in een brede regionale samenwerking om alles goed af te stemmen met elkaar.

In 2022 hebben we het volgende gedaan:

- De mandaten zijn Omgevingswet-proof gemaakt.
- Er zijn met gemeente Berg en Dal, Beuningen en Heumen procesafspraken gemaakt over het omgevingsoverleg en buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (BOPA).
- We hebben werkafspraken gemaakt met onze ketenpartners zoals de VRGZ en het Waterschap. De werkafspraken beschrijven onder andere de situaties wanneer de ketenpartners om advies worden gevraagd en de termijnen voor advisering.
- We hebben de gemeenten Berg en Dal, Beuningen en Heumen ondersteund met het opstellen van hun Omgevingswet-legesverordening. Via een ander spoor hebben we dat ook met de provincie Gelderland gedaan.
- We hebben de provincie Gelderland begeleid in het proces van de verschuiving van het bevoegd gezag, van provincie naar gemeente en andersom. Daarnaast zijn we begonnen met het omzetten van de provinciale inrichtingen naar mba's.

J A A R

V E R S L A G

8. Stelseltaken

2022

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Samen werken in het Gelders Stelsel

Advies

We adviseren de zes andere Gelderse omgevingsdiensten voor de aanvragen om omgevingsvergunningen van complexe gemeentelijke bedrijven (categorie 4.2 en hoger) in de hele provincie Gelderland.

Samen sterk

In het kader van 'Samen Sterk' hebben we bijgedragen aan de provinciale programma's Aandachtsbedrijven en Complexe vergunningverlening. Bij het programma complexe vergunningverlening is de focus gericht op een adequate vergunningverlening. Hieronder wordt verstaan vergunningen die tot stand zijn gekomen in één werkproces met een integrale beoordeling, waarin de actuele wet- en regelgeving is verwerkt en die handhaafbaar zijn. Dit schept structurele voorwaarden voor een houdbare, duurzame aanpak. Onderdeel van het programma complexe vergunningverlening is ook het wegwerken van achterstanden van vergunningen die niet meer actueel zijn.

Arbeidsmarktcommunicatie

Met de Gelderse Omgevingsdiensten hebben we in 2022 veel aandacht gegeven aan onze arbeidsmarktcommunicatie. We hebben medewerkers bereid gevonden in verschillende filmpjes, op posters en een TV uitzending iets te laten zien van ons werk. Op drie grote treinstations zijn posters verschenen die de aandacht moeten creëren voor het werken bij de Gelderse Omgevingsdiensten. Door de enorme krapte op de arbeidsmarkt is het op dit moment moeilijk te bepalen wat het effect is van de campagne. We zijn gezamenlijk als werkgever wel beter zichtbaar via social media, RTL4 en drukbezochte ontmoetingspunten.

Ketentoezicht

De Gelderse omgevingsdiensten werken nauw met elkaar samen in het kader van de stelseltaak ketentoezicht. Ketentoezicht is gericht op het in beeld brengen van de schakels in de keten van afvalverwijdering. Dit soort ketens trekt zich niets aan van gemeente- of regiogrenzen. De brede samenwerking is belangrijk om hier goed zich op te houden en de zwakke schakels in de keten tijdig op te sporen, zodat passende interventies ingezet kunnen worden. Vanuit ketentoezicht controleren we of afvalstromen op de juiste manier worden verwerkt. In de afvalsector ligt het risico van milieucriminaliteit altijd op de loer doordat in de afvalsector de baat voor de kost uitgaat in plaats van andersom.

Bij de uitvoering van het provincie brede programma Ketentoezicht hebben we in 2022 een bijdrage geleverd aan de uitvoering van de ketenprojecten e-waste (elektronica-afval), co-vergisting, asbest en verontreinigde grond.

Ook hebben we een belangrijke bijdrage geleverd aan het Syndru-project, dat is gericht op de aanpak van de productie van synthetische drugs. Daarbij werken we nauw samen met onze ketenpartners (RIEC, Politie, OM, Belastingdienst, waterschappen,

Rijkswaterstaat en Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW)) en andere omgevingsdiensten binnen en buiten Gelderland.

Theseus

Project Theseus is gestart in mei 2021 op initiatief van de Gelderse Omgevingsdiensten, provincie Gelderland, Openbaar Ministerie, politie en diverse gemeenten in Gelderland. De deelnemende partners hebben het gezamenlijke doel om ondermijning op bedrijventerreinen te ontdekken, te voorkomen en tegen te gaan. Het projectteam ondersteunt gemeenten bij controles op bedrijventerreinen, helpt bij preventieve controles en data-analyse.

Wij leveren met name data aan die samen met andere data kunnen wijzen op mogelijk ondermijnende activiteiten. Ook in 2022 hebben wij daar een bijdrage aan geleverd.

JAAAR VERSLAG 2022

9. Sociaal jaarverslag

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

De mens in de organisatie

Strategisch personeelsplan

De problemen die we nu kennen op de arbeidsmarkt vragen om een strategische personeelsplanning voor nu en in de toekomst. De personeelsbezetting moet op orde zijn voor ontwikkelingen zoals Omgevingswet en Wkb. We zijn afhankelijk van onze kennis en blijven daarom investeren in trainingen en opleiding van onze medewerkers. We richten ons daarbij ook op de benodigde competenties voor nu en in de toekomst. Het vinden van nieuwe medewerkers, of het nu vast is of inhuur, is een grote uitdaging. We zetten daarom stevig in op onze arbeidsmarktcommunicatie vanuit onze eigen organisatie en in samenwerking binnen het Gelders Stelsel. Daar waar nodig maken we gebruik van een headhunter.

HR-Gesprekcyclus

De huidige formele HR-gesprekcyclus past niet goed meer in deze tijd. Met een vertegenwoordiging van medewerkers en de OR hebben we een pilot opgestart waarbij het zogenaamde persoonlijke gesprek centraal staat. In 2023 wordt de pilot verbreedt en verder vervolgd.

Medezeggenschap

Iedere zes weken is er een medezeggenschapsoverleg en ook buiten deze overleggen om is er regelmatig afstemming om de medezeggenschap goed vorm te geven en verder te ontwikkelen. In 2022 zijn er meerdere thema's aan de orde geweest in de informele en formele overleggen tussen de OR en de Directeur, zoals: werving en selectie nieuwe directeur, nieuwe Arbo-beleid, het traineeproject, Pilot HR gesprekcyclus ed.

Focus op aantrekken en behoud personeel

Met een 'Aanvalsplan Aantrekken, Binden en Boeien van personeel' hebben we 10 pijlers opgesteld die ons moeten helpen om op voldoende sterkte te blijven in onze personeelsbezetting. Belangrijke factoren zijn goede arbeidsvoorwaarden, hybride werken, ontwikkelmogelijkheden, focus op werkplezier en betrokkenheid bij de organisatie. Een aantal van deze onderwerpen is al goed uitgewerkt en geïmplementeerd. In 2023 pakken we een volgend aantal op.

"Het is ons gelukt met een beperkte capaciteit alle aanvragen te verwerken. Onze zorg is wel dat collega's deze hoge werkdruk niet altijd aan blijven kunnen. Afgelopen jaar is er te weinig tijd geweest voor achterstallig werk, studie en ontwikkelingen. Dat moet aankomend jaar anders. We staan vaker stil bij wat er misgaat, maar we mogen niet vergeten dat het meeste zo goed gaat! Daar put ik veel energie uit."

Esther Janssen
afdelingsmanager Vergunningverlening BRIKS

Onboarding

Met onboarding geven we nieuwe collega's een goede start. Om ervoor te zorgen dat zij zich snel thuis voelen bij de ODRN, gebruiken onze leidinggevenden de checklist 'Nieuwe medewerker in Dienst'. aangeschaft. Nieuwe medewerkers krijgen via de onboardingtool 'Happynizr' periodiek een vragenlijst over hoe zij hun start ervaren. Een dashboard laat de antwoorden op medewerkersniveau en per afdeling zien. De ervaringen leren ons de onboarding verder te verfijnen.

Traineeprogramma

We hebben een traineeship voorbereid waarmee we jonge afstudeerders klaarstomen voor een baan binnen de ODRN. Zo willen we ook voor jongeren een aantrekkelijke werkgever zijn en hopen we bovendien iets te doen aan het tekort aan personeel. Bij de afdeling Milieu zijn vijf junioren gestart met een basisprogramma van een halfjaar. De trainees maken kennis met diverse aspecten van ons werk, zoals vergunningverlening, wet- en regelgeving, luchtmissies en geluid. Na een halfjaar is er ruimte voor specialisatie.

Met dit traineeprogramma sluiten we aan op de wensen van jonge afstudeerders binnen het ruimtelijk domein. Zij geven aan het liefst te werken binnen een jong team en graag van elkaar te leren. Ook vinden zij opleidingsmogelijkheden belangrijk. Met een opleidingsprogramma, coaching en intervisie zorgen we ervoor dat onze starters snel mee kunnen draaien op de werkvloer.

Het Hybride Werken

Om de toekomstige manier van werken optimaal te ondersteunen, hebben we de kantooromgeving aangepast. We hebben een visie ontwikkeld op het Nieuwe Werken en samen met de Ondernemingsraad hebben we principes en kaders geformuleerd waarbinnen we het plaats- en tijdonafhankelijk werken verder vorm gaan geven. Er zijn gezamenlijke afspraken gemaakt hoe we het hybride werken in de praktijk verder vorm geven. Wanneer zijn we op locatie om elkaar te ontmoeten, samen te werken en te overleggen, hoe zorgen we ervoor dat collega's weten hoe en wanneer we bereikbaar zijn en wanneer werken we thuis.

Om de thuiswerkplek goed en arbo-proof in te richten hebben medewerkers de mogelijkheid om extra faciliteiten op ICT en facilitair gebied te bestellen.

Vitaliteitsbeleid

We willen als goede werkgever bijdragen aan gezonde en vitale medewerkers. En daarmee investeren in de ontwikkeling en het werkgeluk van medewerkers. Het resultaat daarvan moet zijn dat we een aantrekkelijke werkgever zijn, dat we minder verzuim kennen en medewerkers zich verbonden voelen met onze organisatie. Het MT heeft ja gezegd en de ODRN Vitaliteitsaanpak 2022 vastgesteld. In juni vond de feestelijke kick-off plaats. De aanpak bestaat uit een reeks van activiteiten die in de loop van 2022 plaats hebben gevonden. Thema's variëren van gezond eten, meer bewegen tot een betere balans tussen werk en privé. Op basis van de ervaringen van de komende tijd gaan we in 2023 aan de slag met het ontwikkelen van een duurzaam vitaliteitsbeleid.

Ziekteverzuim

Ziekteverzuim heeft onze continue aandacht. We blijven sturen op een zo laag mogelijk verzuim. Zeker nu uit de cijfers over de laatste twee jaar weer een lichte stijging zichtbaar is.

In onze uurtarieven 2022 houden we rekening met een norm van 5% voor ziekteverzuim. Het werkelijke verzuim in 2022 was 6,48%. Daarmee komen we boven de norm uit en is ook een lichte stijging te zien ten opzichte van 2021, toen het ziekteverzuim gemiddeld 6,10 % was. Uitgesplitst naar verzuimduur ziet het ziekteverzuim er over 2022 in vergelijking met 2021 als volgt uit:

Verzuimduur	2022	2021
Kort (t/m 7 dagen)	1,03 %	0,40 %
Middel (8 t/m 42 dagen)	1,57 %	1,80 %
Lang (43 t/m 365 dagen)	2,82 %	3,30 %
Bijzonder lang (366 t/m 730 dagen)	0,53 %	0,30 %
Verzuim > 2 jaar	0,52 %	0,30 %
Totaal	6,48 %	6,10 %

De meldingsfrequentie blijft relatief laag. Dat wijst erop dat er geen echte verzuimcultuur bestaat binnen de ODRN. Het kort verzuim is ten opzichte van 2021 gestegen. Kort verzuim wordt gezien als een voorbode voor langverzuim en is vaak gerelateerd aan stress op werk.

Het meeste verzuim is niet werk gerelateerd. Het verzuim is vaak (middel)lang. Dit kan duiden op een hoge ervaren drempel bij de terugkeer naar werk. Daaraan geven we extra aandacht. We houden daarom regelmatig contact en bieden zoveel mogelijk extra ondersteuning.

Productiviteit

De productiviteit in 2022 was voor ons eigen personeel 71,3% (norm 72%) en voor inhuur 98,4% (95%). De productiviteit van ons eigen personeel is lager dan de norm. Dat komt door het hoge ziekteverzuim.

Personele bezetting

Op 31 december 2022 was onze personele bezetting 219,1 fte (eigen 171,4 fte en inhuur 47,8 fte). De bezetting is ten opzichte van de stand ultimo 2021 van 214,7 fte (eigen 168,7 fte en inhuur 46,0 fte) met 4,6 fte toegenomen.

Nieuwe directeur

In 2022 heeft het directeurschap van de ODRN een bijzondere plaats gehad. Het contract met Marieke Prins liep af op 1 mei 2022. In Hans van der Noord is per 1 april 2022 een vervanger gevonden via een wervingsbureau. Helaas heeft hij kort daarop onze organisatie weer verlaten om een functie als wethouder in te vullen. Er is een nieuwe

procedure gestart en daaruit is Steve Kuils naar voren gekomen. Steve is op 1 november 2022 als directeur van de ODRN begonnen. In de tussenliggende periode heeft Robert Kraan waargenomen als directeur.

Kwartiermaker milieu

Afgelopen jaren is onze milieutak sterk gegroeid en we verwachten dat deze verder zal groeien. Met de komst van de Omgevingswet en met de opvolging van de aanbevelingen van de commissie VTH neemt ook de complexiteit toe. Dat brengt de vraag met zich mee hoe we de inrichting en sturing van onze organisatie op deze ontwikkelingen kunnen aanpassen. Om deze vraag te beantwoorden hebben we een kwartiermaker milieu aangetrokken.

Eedaflegging en integriteit

Nieuwe medewerkers in 2022 hebben in de raadzaal van Nijmegen gezamenlijk de ambtseid of belofte afgelegd. Na de eed volgt ritueel een bespreking over integriteit in navolging van het citaat van Ien Dales' "Een beetje integer bestaat niet". Aan de hand van voorbeelden wordt met elkaar besproken over dilemma's en integriteitskwesaties.

JAAAR VERSLAG

10. Bedrijfsvoering en verplichte paragrafen

2022

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Focus op ontwikkeling

Ontwikkelagenda

In 2020 zijn we gestart met een doorontwikkeling van de organisatie na een analyse door adviesbureau Seinstra & Partners. Dat is benoemd in een ontwikkelagenda tot 2022. Ons Algemeen Bestuur heeft in de vergadering van maart 2022 besloten om de ontwikkelagenda formeel af te ronden. In deze vergadering hebben we verantwoording afgelegd over de resultaten tot en met 2021. Een aantal onderdelen liep in 2022 nog door.

Belangrijk onderdeel van de agenda was het klaarstomen van onze organisatie voor de Omgevingswet. Dit kost door het uitstel van de invoeringsdatum meer geld dan voorzien. Ons Algemeen Bestuur besloot daarom in juli 2022 over een bestemmingsreserve 'Invoeringskosten Omgevingswet' van € 3,4 ton. Omdat we dit budget in 2023 nodig hebben, heeft ons Algemeen Bestuur in december 2022 besloten deze reserve in 2023 vrij te laten vallen.

Dienstverleningsovereenkomsten

In nauw overleg met onze deelnemers zijn we gestart met de uniformering van de specificaties die onderdeel uitmaken van de dienstverleningsovereenkomsten. Dit ronden we in 2023 af.

Begroting en werkplannen 2023 en jaarstukken 2021

Het Algemeen Bestuur heeft op de vergadering van 13 juli 2022 de jaarstukken 2021 en de begroting 2023 vastgesteld. Deze stukken hebben we naar het Ministerie van BZK gestuurd. Zij hebben ons laten weten dat wij onder het repressieve toezicht blijven vallen. Dat houdt in dat wij de uitgaven mogen doen zoals in de begroting opgenomen en niet vooraf toestemming hoeven te vragen.

Werkplannen 2023

We hebben in 2022 werkafspraken voor 2023 met onze opdrachtgevers gemaakt. Dat was geen makkelijke opgave. De effecten van de Omgevingswet en de wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) zijn nog moeilijk te voorspellen. De werkplannen zijn voor het eerst opgesteld op basis van de vereenvoudigde bedrijfsvoering met minder producten en uniforme uurtarieven. Deze plannen leveren input voor de begroting van ons en die van onze opdrachtgevers. In 2023 leggen we ons Algemeen Bestuur een actualisatie van de begroting 2023 voor.

Kadernota 'Actualisatie begroting 2023 en begroting 2024'

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 13 oktober 2022 is de Kadernota 'Actualisatie begroting 2023 en begroting 2024' vastgesteld. We hebben deze nota voor zienswijzen aan onze deelnemers verzonden. Digitale raadsbijeenkomst hebben we de kadernota toegelicht en vragen van raadsleden beantwoord.

Bestuurs- en klantrapportages

In de bestuurs- en klantrapportages (van 1 april en 1 augustus 2022) hebben we ons bestuur en onze opdrachtgevers geïnformeerd over de tussentijdse cijfers en ontwikkelingen in 2022. In de rapportage van 1 augustus 2022 prognosticeerden we een tekort van € 4 ton. Beide bestuursrapportages zijn met de bestuursleden gedeeld zodat zij daarmee de colleges, raden en staten kunnen informeren.

Informeel stemmen we veel vaker voortgang en resultaten van ons werk af. Zo overleggen onze accountmanagers regelmatig met ambtelijk opdrachtgevers van onze deelnemers.

Communicatie

De nasleep van de gebeurtenissen in 2021 was in 2022 nog duidelijk voelbaar. Duidelijk is dat ons werk niet onbelangrijk wordt gevonden. Dat grijpen we dan ook aan in onze communicatie. Niet om een mooier beeld te scheppen, daar heeft niemand iets aan, maar te laten zien wat we dagelijks doen. Als organisatie moeten we meer laten zien van ons werk, de dilemma's, de kaders en verwachtingen. In ons regelmatig contact met bewoners in het wijkoverleg blijkt ook dat deze zichtbaarheid werkt in het onderlinge vertrouwen. Vast staat dat we kwaliteit willen leveren en dat we ons betrokken voelen bij onze opdracht.

Werken aan zichtbaarheid en transparantie

In 2022 hebben we 2 keer de deur opengezet voor raadsleden en statenleden uit onze regio om persoonlijk kennis te kunnen maken met onze medewerkers en hun werk. In totaal zo'n 35 raadsleden hebben ons bezocht. Veel raadsleden hebben zeer positief gereageerd op deze mogelijkheid elkaar beter te leren kennen. Er zijn veel vragen gesteld aan onze medewerkers en ook voor onze organisatie was het een prettige ervaring. De open dagen worden daarom nu jaarlijks op de kalender gezet voor alle raadsleden in de regio.

Vanaf begin 2022 hebben we gewerkt aan het ontwikkelen van een aantal boegbeelden van onze organisatie. Een aantal medewerkers en hun werk worden uitgelicht om onze expertises zichtbaar te maken. Zo creëren we aandacht voor onze expertises, zoals legionella, onze bijdrage aan de circulaire economie en een thema als water.

Naast de samenwerking met de Gelderse Omgevingsdiensten hebben we zelf ook veel aandacht besteedt aan onze vacatures, de teksten en plaatsing in social media.

We hebben het jaar 2022 aangegrepen om onze social media weer nieuw leven in te blazen. Om nieuwe medewerkers te vinden maar ook onze verhalen te vertellen. Er is daarvoor een contentkalender ontwikkeld die in 2023 verder verfijnd en aangevuld wordt.

In tegenstelling tot 2021 bracht 2022 minder persvragen met zich mee. Er is meer aandacht geweest voor kleinere regionale zaken, vooral gericht op bouwen. Daarnaast is er meer tijd besteed aan het voorkomen van pers aandacht door een goede voorbereiding van enkele dossiers. Er is meer dan voorheen proactief gepubliceerd met aandacht voor

het beantwoorden van vragen vooraf (QenA's). De website wordt in 2023 verder uitgebreid om dit beleid voort te zetten.

Brieven

Al enige tijd werken we toe naar het naar buiten brengen van onze nieuwe beter leesbare brieven. De implementatie van de nieuwe brieven in de ICT-systemen blijkt daarbij verloopt niet optimaal zodat de invoering van nieuwe brieven vaker is uitgesteld. Eind 2022 is een eerste deel van de brieven die horen bij vergunningverlening gelanceerd, we hopen in 2023 het overige deel te kunnen gebruiken. Een Klinkende Taal Tool in de tekstverwerking helpt medewerkers direct in hun taalgebruik in brieven.

In 2021 sloten we een Direct Duidelijk Deal. Dat gaf ons in 2022 de gelegenheid gebruik te maken van "Cafe Bep" tijdens de Libelle Zomerweek om onze brieven te testen en verschillende mensen te vragen naar onze leesbaarheid. De reacties op onze nieuwe brieven waren zeer positief. Café Bep introduceren we ook op de open dagen voor raads- en statenleden zodat we blijven monitoren op de leesbaarheid van onze brieven.

Formatie communicatie

Er is afgelopen jaren veel sprake geweest van wisselingen en inhuur van personeel om de continuïteit op peil te houden. Eind 2022 is de formatie van inhuur naar een vaste formatie omgezet zodat vanaf 2023 een structureel team staat.

Openbaar maken en publiceren

Wet elektronische publicaties (Wep)

De Wep is uitgesteld tot 1 januari 2023. Dit heeft ons de ruimte gegeven om het digitaal ter inzage leggen van voorgenomen besluiten verder te automatiseren.

Wet open overheid (Woo)

Er worden onverminderd stukken opgevraagd op basis van de Woo. Om dat aantal te verminderen en omwille van de toegankelijkheid willen we vanuit de ODRN meer en gericht stukken actief openbaar maken. We zijn hierover in gesprek met onze opdrachtgevers.

Onze verslaggevingsrichtlijnen schrijven voor dat we jaarlijks in de begroting aandacht moeten besteden aan beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en in de jaarlijkse verantwoording verslag moet doen van de uitvoering van de Woo in relatie tot die beleidsvoornemens. We kunnen hier nog niet aan voldoen. Er is namelijk nog geen inschatting te geven over kwaliteit en aantal documenten. Dat komt omdat onze opdrachtgevers nog geen keuzes gemaakt hebben over wat we openbaar gaan maken. We weten ook nog niet wanneer we beginnen met openbaar maken. PLOOI, het platform waarop wij de documenten moeten plaatsen die onder de actieve openbaarmaking vallen, is nog niet beschikbaar. We maken in 2023 een keuze: wachten op de ontwikkelingen rondom PLOOI of openbaar maken op een eigen platform. Hieraan zijn extra kosten verbonden. En we lopen het risico dat we later alsnog moeten omzetten naar PLOOI.

Anonimiseren

We zien dat burgers en pers de weg naar het archief goed weten te vinden. Ook voor architecten en bedrijven die stukken opvragen moeten deze geanonimiseerd worden. Dat is erg tijdrovend. Vanaf 2023 gaan we daarom leveranciers van rapporten en bijlagen bij aanvragen vragen om ook geanonimiseerde stukken aan te leveren waar dat mogelijk is.

Processen en informatievoorziening

In 2022 hebben we op ICT-gebied verder gewerkt aan een efficiënte inzet van middelen en een goede bestuurbaarheid van de organisatie. We sturen aan op een procesgerichte inrichting van de werkzaamheden. Bij Informatievoorziening gaan we over het reguliere beheer van de workflows en hebben we doorontwikkeld op de volgende punten:

- Implementatie en inbouwen nieuwe, op Omgevingswet aangepaste, werkprocessen in het WRS zaaksysteem.
- Nieuwe processen voor de Bestuurlijke Boete
- Aanpassen Wob-proces naar Woo
- Koppeling tussen ons zaaksysteem WRS en het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

Proces-analist

We hebben het team versterkt met een proces-analist om de informatievoorziening sneller te verbeteren en uit te bouwen. Dit is onder andere belangrijk vanwege de invoering van de Omgevingswet.

I-GO

Binnen I-GO is er in 2022 nog geen vernieuwd programmaplan opgesteld. Wel is gekeken naar een efficiënte en effectieve uitvoering van het programma voor data gestuurd werken. Besloten is om dit in 2023 als stelsel verder op te pakken in relatie tot het Interbestuurlijk programma (IBP).

Informatieveiligheid

We hebben het informatieveiligheidsbeleid vastgesteld. Uit een inventarisatie is gebleken dat we met de implementatie van de Baseline Informatieveiligheid Overheden (BIO) en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) maatregelen in control zijn. Om dit te blijven monitoren hebben we een applicatie aangeschaft, Cybermanager.

Daarnaast zijn wij voor onze informatieveiligheid voor een groot deel afhankelijk van IRvN. Zij hebben op basis van een analyse voorstellen gedaan om de regionale informatieveiligheid aanzienlijk te verbeteren.

Project digitaal verzenden

We gaan vergunningen en bijbehorende stukken niet meer fysiek, maar digitaal versturen. In 2022 hebben we een besparing ingeboekt op de reprocosten vanwege de overgang naar het digitaal verzenden van onze besluiten met bijlagen. Vanwege onderbezetting bij IRvN (ESB) is dit project tijdig afgerond waardoor de besparing niet is

gerealiseerd. Het ziet er naar uit dat we onze stukken wel vanaf het eerste kwartaal in 2023 digitaal kunnen versturen.

Vervangen bedrijfsapplicaties

Ons onderzoek naar een nieuw zaakstelsel is nagenoeg afgerond. In het voorjaar 2023 neemt het MT hierover een besluit. Gezien de noodzakelijke vervanging van andere applicaties zoals ons financiële stelsel, wordt ook een integrale afweging gemaakt over het tidsplan van de vervanging van ons zaakstelsel.

Inmiddels heeft het bestuur van de ODRN besloten om eigen softwarepakketten voor onze bedrijfsvoering (financieel, tijdschrijven en HRM) aan te schaffen en niet mee te gaan met het vervangingstraject van de gemeente Nijmegen (gastheerschap). Inmiddels zijn wij gestart met het traject van een Europese aanbesteding.

Dashboard

Ons dashboard, dat we met behulp van Power BI weergeven, is in het eerste kwartaal van 2022 live gegaan. In het dashboard kunnen afdelingsmanagers en coördinatoren algemene overzichten van heel ODRN en gedetailleerde overzichten van hun eigen afdeling vinden. We delen informatie over productiviteit, formatie en bezetting, productiecijfers en werkvoorraden en voegen steeds nieuwe informatie aan het dashboard toe. Dit stelt ons in staat om beter te sturen.

Manual master

We hebben Manual Master aangeschaft en inmiddels volledig geïmplementeerd. In Manual Master staan rond de 750 procesbeschrijvingen, werkinstructies, werkafspraken en hulpdocumenten. In 2023 starten wij reviewcycli om te zorgen dat de documenten actueel en volledig zijn en blijven.

Centrale planningstool

We zijn met onze coördinatoren in gesprek over een centrale planningstool. Deze voeren we vanaf 2023 in. Met deze tool gaan we de inzet van ons primaire personeel over de afdelingen verdelen en plannen. We gebruiken hiervoor de afspraken in de werkplannen als uitgangspunt.

Kwaliteit

Professionele kwaliteit in de uitvoering van VTH

De samenleving vereist professionele kwaliteit in de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). VTH-kwaliteitscriteria dragen bij aan borgen en bevorderen van de kwaliteit van onze dienstverlening. Daarbij wordt gekeken naar werkervaring, kennis (opleiding) en 'vlieguren' waar een medewerker binnen het VTH-domein van de ODRN aan moet voldoen, gekoppeld aan de specifieke uitvoeringstaken van de functie van de medewerker.

In 2020 hebben we hiervoor een nieuw borging- en monitoringstelsel aangeschaft. Deze tool, het Leerplein Omgevingsrecht, helpt ons om de robuustheid op medewerker-

niveau in kaart te brengen, de ontwikkelpunten te inventariseren en de medewerkers te stimuleren tot verdere ontwikkeling om te voldoen aan de eisen.

In 2022 hebben we per medewerker beoordeeld of de informatie in het Leerplein Omgevingsrecht overeenkomt met de werkelijkheid. Eind 2022 was de status van deskundigheid van medewerkers die onder de Kwaliteitscriteria vallen weer up-to-date. Het gemeten beeld is als volgt:

Van de 60 deeldeskundigheidsgebieden die binnen de Kwaliteitscriteria VTH benoemd zijn, zijn er 41 onze partners aan ons overgedragen. 10 van deze deeldeskundigheidsgebieden voeren we samenwerking met onze partners in het Gelders stelsel uit. Zo voert de ODR voor ons de ketentoezichtstaken uit, de ODRA de emissiemetingen lucht en de veiligheidsregio voert de taken m.b.t. brandveiligheid voor ons uit. De resterende 19 deeldeskundigheidsgebieden zijn niet aan ons overgedragen. Dit betreft taken als: Groen en ecologie en planeconomie en stedenbouwkundig advies. Van de 41 deeldeskundigheidsgebieden die wij voor onze partners uitvoeren wordt 80% uitgevoerd door medewerkers die 100% voldoen aan de kwaliteitscriteria. Daar waar nog niet voldaan wordt, zijn inmiddels acties opgezet om dit ook naar het 100% niveau te brengen. We streven om al onze VTH medewerkers te laten voldoen aan de Kwaliteitscriteria. Dit met uitzondering van nieuwe instroom en trainees.

Van een beperkt aantal deskundigheidsgebieden is nog niet in beeld wat de status van deskundigheid van de betreffende medewerkers is. Het betreft deskundigheidsgebieden die nieuw in de 2.2 versie van de Kwaliteitscriteria zijn opgenomen zoals bodemtoezicht op de complexe zaken en het deskundigheidsgebied m.b.t. energie en duurzaamheid. Van dit laatste deskundigheidsgebied wordt ook afstemming gezocht binnen het Gelders stelsel. In 2023 zullen we dit verder uitwerken.

Procescriteria

In 2022 heeft geen audit van de procescriteria plaatsgevonden. Dat betekent niet dat we geen aandacht voor de kwaliteit van onze processen hebben gehad. Integendeel. We hebben ManualMaster, een kwaliteitsmanagementsysteem, in gebruik genomen. In dit systeem beheren we onze primaire en ondersteunende processen. We maken jaarlijks afdelingsplannen en we monitoren onze bedrijfsvoering en ook niet financiële KPI's in een dashboard. De resultaten bespreken we intern in een stuurgroep kwaliteit. Verder heeft ODNL in het kader van het landelijke IBP programma een visitatiemethodiek ontwikkeld. De visitatie van de ODRN is in 2024 gepland. We zullen de uitkomsten en verbeterplan naar aanleiding van de bevindingen met ons bestuur delen.

Verplichte paragrafen

Algemeen

Het jaarverslag van de ODRN moet minimaal de volgende paragrafen bevatten:¹

- Financiering
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Bedrijfsvoering
- Openbaarheidsparagraaf in het kader van de Wet open overheid

Het verslag over bedrijfsvoering en Wet open overheid is in voorgaande paragraaf al gedaan. De overige paragrafen zijn hieronder terug te vinden.

Financiering

Deze paragraaf bevat de beleidsvoornemens over het risicobeheer van de financieringsportefeuille en geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte. De uitgangspunten zijn nader uiteengezet in het Treasurystatuut Omgevingsdienst Regio Nijmegen 2021. Dit statuut bepaalt dat elk jaar verslag wordt gedaan van de ontwikkelingen gedurende het jaar. We geven enkele aandachtspunten weer:

Ons beleid is om geen eigen financieringsportefeuille te hebben. De gelden die we niet nodig hebben voor onze exploitatie staan op de rekeningcourantrekening bij de Bank van Nederlandse Gemeenten (BNG) en het Rijk (schatkistbankieren).

We financieren onze activiteiten met eigen middelen. We hebben geen vreemd geld aangetrokken en de kasgeldlimiet is in 2022 niet overschreden.

De rente-risiconorm is vanwege het ontbreken van leningen niet van toepassing. In de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing nemen we alle risico's op en lichten deze toe.

Volgens de BBV-voorschriften mag alleen met werkelijke rente worden gerekend. Het rentepercentage in de jaarrekening bedraagt 0%.

Voor het bepalen van ons uurtarief hanteren we een extracomptabele kostentoerekening. Hierbij betrekken we naast de directe kosten, de overheadkosten en de rente van de inzet van vreemd vermogen, ook reserves en voorzieningen voor de financiering van de activa die in gebruik zijn.

Het renteresultaat over 2022 bedraagt € 0.

1. Dit is conform artikel 9 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Het BBV schrijft ook de paragrafen lokale heffingen, onderhoud kapitaalgoederen, verbonden partijen en grondbeleid voor. Deze zijn niet van toepassing voor de ODRN.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf bespreken we de volgende onderwerpen:

- de weerstandscapaciteit
- een inventarisatie van de risico's
- het beleid voor de weerstandscapaciteit en de risico's

Weerstandscapaciteit

Met weerstandscapaciteit bedoelen we de middelen en de mogelijkheden waarover we beschikken of kunnen beschikken om niet-begrote kosten te dekken.

Een batig saldo kunnen we toevoegen aan onze reserves tot een maximum dat nodig is conform het door het algemeen bestuur bepaalde weerstandsvermogen. Dit maximum is met AB-besluit van 30 september 2021 vastgesteld op 5% van onze begrote baten. Voor 2022 gaat het om € 1.182.724 (€ 23.654.483* 5%).

Onze risico's dekken we in beginsel af met ons weerstandscapaciteit. Risico's die deze capaciteit overschrijden dienen met weerstandscapaciteit van deelnemers afgedekt te worden.

Inventarisatie van risico's

In Bijlage 5 Risicobeheersing vindt u een tabel met een risico-inventarisatie. Hierin geven we een overzicht van onze risico's, met vermelding of het risico financieel [1] of niet-financieel [2] is. Vervolgens geven we aan wat de gevolgen zijn als het risico zich voordoet en gaan we in op de te nemen beheersmaatregel. Het totaal van de risico's becijferen we op 2022 € 2.860.000 (2021: € 1.222.500).

We hebben de inventarisatie geactualiseerd. Daarvan ziet u in volgende tabel een samenvatting:

Risico	2022	2021
Inflatie	1.575.000	250.000
Achterblijvende omzet	526.500	100.000
Begrotingsrisico	10.000	10.000
WEP	37.500	37.500
Uitval automatisering	37.500	37.500
Ziekteverzuim	75.000	75.000
Wet Deregulering beoordeling arbeidsrelatie	25.000	25.000
Krapte op de arbeidsmarkt	175.000	100.000
Privatisering van bouwregelgeving (WKB)	250.000	250.000
Omgevingswet	100.000	250.000
Complexiteit van de stelseltaken	vervalt	62.500
COVID-19	vervalt	25.000
Totaal	2.811.500	1.222.500

Het totale risicobedrag is fors verhoogd van € 1,2 miljoen in 2021 naar € 2,8 miljoen in 2022. Meest opvallend zijn toegenomen risico's voor inflatie en het risico op achterblijvende omzet waardoor dekking voor onze overhead en indirect productieve inzet

wegvalt. Op basis van de CAO-onderhandelingen 2023 en de ontwikkeling van de CPI-index, gaan we uit van een aanzienlijke kostenstijging in 2023. Hiermee hebben we in de begroting 2023 onvoldoende rekening gehouden. Het risico op achterblijvende omzet is verhoogd vanwege de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt. We proberen reële werkafspraken te maken, maar we hebben moeite met het aantrekken van personeel. In 2022 bleef de realisatie daardoor achter. Dit vormt ook voor 2023 een reëel risico.

Het financiële risico van de Omgevingswet is verlaagd. Er is een risico dat de invoeringskosten hoger zijn dan begroot. Maar als de wet is ingevoerd, betalen onze opdrachtgevers de structurele kosten. We rekenen immers al onze productie af op nacalculatie van uren.

Het risico krapte op de arbeidsmarkt hebben we verhoogd. Dit risico doet zich in toenemende mate voor. Om aan personeel te komen, moeten we vaker inhuren of arbeidsmarkttoelages betalen.

Een aantal risico's vervalt omdat we beter afstemmen en onze processen beter op orde hebben. De risico's programma aanpak stikstof en COVID-19 zullen zich naar verwachting niet meer voordoen.

Risico's die samenhangen met het terughalen van de BRIKS taken door de gemeente Nijmegen zijn niet in onze risico inventarisatie meegenomen. We gaan ervan uit dat de gemeente Nijmegen de hieraan gerelateerde kosten betaalt en zelf met de risico's rekening houdt bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit.

Weerstandsratio

De weerstandsratio geeft de verhouding weer tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie. Het gaat om een momentopname. Risico's veranderen immers voortdurend.

Het totaal van de risico's voor 2022 bedraagt € 2.811.500. Omdat niet alle risico's zich gelijk zullen voordoen, passen we een dempingsfactor toe van 0,6.² Dit geeft een benodigd weerstandsvermogen van € 1.686.900.

De weerstandscapaciteit bestaat uit vrij besteedbare reserves. Eind 2022 gaat het om € 104.177 (totaal eigen vermogen € 443.177 min de bestemmingsreserve voor invoeringskosten van de Omgevingswet € 339.000).

De weerstandsratio ultimo 2022 bedraagt $(€ 104.177 / 1.686.900) = 0,06$. Volgens de waarderingstabel die is opgenomen in de nota 'risico's en weerstandscapaciteit'³ is dit ruim onvoldoende. We zullen onze deelnemers aangeven dat ze hiermee bij de bepaling van hun benodigde weerstandscapaciteit rekening houden zodat een deel van onze risico's bij onze deelnemers afgedekt wordt.

² Deze factor is conform 2020 en wordt landelijk gehanteerd.

³ Het Algemeen Bestuur heeft op 30 september 2021 met deze nota ingestemd.

Om de risico's te kwantificeren hebben we de financiële impact ingeschat. Vervolgens hebben we een inschatting gemaakt van de kans dat een risico zich voordoet. Daarbij gebruiken we de volgende kans-klasse indeling:

Klasse	Waarschijnlijkheid	Kans
1	Zeer klein	10%
2	Klein	25%
3	Middel	50%
4	Groot	75%
5	Zeer groot	90%

Kengetallen

In deze paragraaf geven we u inzicht in een aantal kengetallen die een indicatie geven van onze financiële uitgangspositie.

Netto-schuldquote en netto-schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken.

Omschrijving	2021	2022
A Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)	0	0
B Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	2.234.107	2.941.087
C Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	1.497.170	966.588
D Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)	0	
E Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	3.588.537	3.954.294
F Liquide middelen (cf art. 40 BBV)	376.389	135.295
G Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	76.609	43.137
H Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (excl. mutaties reserves))	23.599.040	23.061.013
<i>De netto schuldquote = (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%</i>	-1,31%	-1,08%

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. Een laag percentage is gunstig. De netto-schuldquote van de ODRN is ruim voldoende.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de ODRN in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen.

Het eigen vermogen, gedeeld door het totaal van de passiva is ultimo 2022:

€ 443.177/€ 4.986.297 = 8,9% (2021: 20,6%).⁴

Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de ODRN. Met een ratio van 8,9 % scoort de ODRN onvoldoende.⁵

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is niet van toepassing, omdat er binnen de ODRN geen structurele exploitatieruimte aanwezig is.

4. Het eigen vermogen zoals bedoeld in artikel 42 van het Besluit begroting en verantwoording (BBV)

5 Voor de solvabiliteitsratio wordt uitgegaan van de signaalwaarden 20% en 0%. Bij een ratio onder de 0% (negatief eigen vermogen) staat de organisatie financieel onder water. Een ratio tussen 0% en 20% is onvoldoende en boven 20% is deze voldoende.

JAAAR REKENING

Financiële verantwoording

2022

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Samenvatting financiële verantwoording

In 2022 realiseren we € 23,1 miljoen baten en we sluiten het jaar af met een tekort van € 6,1 ton (-2,7%). Vooral krapte op de arbeidsmarkt, inflatie en een nieuwe voorziening voor bovenwettelijk verlof en verlofsparen hebben weerslag gehad op het financiële resultaat. Dat we rode cijfers schrijven betekent niet dat we niet in control zijn. We hebben al in de bestuursrapportages van 2022 een tekort voorspeld. Ons Dagelijks Bestuur heeft naar aanleiding hiervan een winstwaarschuwing afgegeven.

Weerstandscapaciteit

Het tekort van € 6,1 ton kunnen we met onze reserves dekken. Maar dit is wel een flinke aanslag op onze weerstandscapaciteit. We hebben nagenoeg geen vet meer op de botten. We houden eind 2022 € 1 ton aan vrij besteedbare reserves over. En de risico's zijn fors. De grootste bijstelling betreft de inflatie 2023. De verwachte kostenstijging is nog niet in onze begroting vertaald. Ook hebben we het risico op achterblijvende omzet waardoor dekking voor de overhead wegvalt opgehoogd. Gezien de krapte op de arbeidsmarkt is dit een reëel risico. Deze en andere risico's hebben we gekwantificeerd op € 1,7 miljoen. Veel meer dus dan onze reserves. We vragen onze deelnemers om bij het bepalen van hun benodigde weerstandscapaciteit, rekening te houden met het deel van risico's die wij niet kunnen afdekken.

Realisatie

Personeelstekort maakt dat we alle zeilen hebben moeten bijzetten om de werkplannen van 2022 te realiseren. In overleg met onze opdrachtgevers hebben we ons personeel zo efficiënt en effectief mogelijk ingezet. Doen wat echt nodig is en helaas soms ook nee-verkopen. We hebben door het personeelstekort de werkplannen 2022 voor € 1,6 miljoen (7%) niet kunnen realiseren. Doordat de focus erg gericht is geweest op productie hebben we, net als in 2022, weinig besteed aan opleiding. Het budget hiervoor is maar deels ingezet en dat is zorgelijk. Personeelstekort heeft er ook voor gezorgd dat we, meer dan we zouden willen, hebben moeten inhuren. We begroten 20% inhuur en komen uit op 26%. De meerkosten van inhuur hebben een negatief effect op het resultaat gehad.

Ook de inflatie heeft bijgedragen aan het tekort van 2022. De kosten van ons personeel zijn afgelopen jaar met zo'n 3% toegenomen. Hier stonden geen extra baten tegenover. Deze hebben we in 2022 niet geïndexeerd.

Voorziening

Nieuw is dat we in 2022 een voorziening van € 4 ton voor bovenwettelijk verlof en verlofsparen hebben gevormd. Medewerkers kunnen verlofuren sparen om, met behoud van salaris, een langere periode vrij te nemen. Dat legt een latente claim op onze organisatie. De verslaggevingsrichtlijnen schrijven voor dat we hiervoor een voorziening dienen te treffen. Ook dit heeft bijgedragen aan het tekort in 2022.

Factureren

In 2022 hebben we het onderhanden werk definitief met onze opdrachtgevers afgerekend. Vanaf 2023 zijn we overgegaan op afrekenen op basis van geschreven uren. We hebben afscheid genomen van onze vaste prijs producten en daarmee ook van het onderhanden werk (nog niet afgerekende inzet op vaste prijs producten).

Meevallers

We hebben in 2022 ook enkele meevallers gerealiseerd. Zoals genoemd is het budget voor opleiding niet volledig ingezet. Verder waren er voordelen op het budget voor stelseltaken, de kosten gastheerschap Nijmegen en we boekten een vrijval op de voorziening harmonisatietoelage. Door deze meevallers en ook door goed op onze uitgaven te sturen, hebben we de overheadkosten beperkt weten te houden. Het aandeel overhead van de totale kosten is in 2022 27% (begroot 29%).

Grondslagen waardering en resultaatbepaling

De waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op de volgende grondslagen:

- De jaarrekening is opgesteld volgens de voorschriften van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten.
- Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.
- Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.
- Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.
- Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Materiële vaste activa

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. We nemen duurzame waardeverminderingen van vaste activa onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking. We schrijven annuïtair (jaarlijks) af. De looptijden zijn afhankelijk van het soort investering:

Inrichting	10 jaar
ICT: applicaties	5 jaar
ICT: pc's e.d.	3 jaar

Uitzettingen en overlopende activa

We waarderen vorderingen tegen de nominale waarde. Met eventuele oninbaarheid hebben we in de waardering rekening gehouden.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn tegen de nominale waarde opgenomen en omvatten het banksaldo.

Bestemmingsreserve

Met een bestemmingsreserve bedoelen we een reserve waaraan het bestuur een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Nog te bestemmen rekeningresultaat

Het nog te bestemmen rekeningresultaat is het resultaat in het boekjaar. Dit leggen we ter bestemming voor aan het Algemeen Bestuur.

Voorzieningen

Hieronder vallen voorzienbare verplichtingen, verliezen en/of risico's voor zover de omvang hiervan redelijkerwijs is in te schatten, dan wel van derden verkregen middelen die specifiek moeten worden besteed. We hebben de voorzieningen opgenomen tegen nominale waarde

Vaste schulden

De leningen met een looptijd langer dan een jaar nemen we hieronder tegen de nominale waarde op, verminderd met de al gedane aflossingen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva hebben een looptijd korter dan een jaar. We hebben de vlottende passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Buiten de balanstelling wordt – voor zover van toepassing – het bedrag genoemd waarvoor er borg- of garantstellingen zijn afgegeven.

Resultaat na bestemming

Het resultaat na bestemming is het resterende resultaat na al bestemde mutaties in de reserves. Het resultaat leggen we ter besluitvorming voor aan het Algemeen Bestuur.

Afronding op hele euro's

Tenzij anders vermeld zijn alle bedragen in de jaarrekening afgerond op hele euro's.

Het overzicht van baten en lasten

We geven het overzicht van baten en lasten op twee manieren weer: naar programma en met een categoriale indeling.

Staat van baten en lasten – programma-indeling

In het volgende overzicht ziet u de indeling naar taakveld en programma.

Omschrijving	Begroting		Realisatie	
	Lasten 2022	Baten 2022	Lasten 2022	Baten 2022
7.4 milieubeheer				
Vergunning behandelen	4.086.932	5.434.127	3.675.631	4.887.247
Toezicht en handhaven	2.744.915	3.649.734	2.854.843	3.795.898
Advies en projecten	3.165.342	4.208.749	3.104.368	4.127.675
Totaal milieubeheer	9.461.012	13.292.610	9.634.842	12.810.819
8.3 bouwen & wonen				
Vergunning behandelen	3.876.704	5.154.599	4.020.875	5.346.295
Toezicht en handhaven	3.211.887	4.270.636	2.376.284	3.159.590
Advies en projecten	704.432	936.637	1.253.403	1.666.568
Totaal bouwen & wonen	7.375.061	10.361.873	7.650.562	10.172.453
Vrijval voorziening harmonisatietoelage Overhead	6.818.409		6.389.502	77.742
Totaal lasten en baten	23.654.483	23.654.483	23.674.906	23.061.013
Resultaat negatief		-		-613.893

De baten 2022 van € 23,1 miljoen betroffen voor € 12,8 miljoen oftewel 56 % (2021: 55%) taakveld milieubeheer en voor € 10,2 miljoen oftewel 44 % (2021: 45%) taakveld bouwen & wonen.

We realiseren een tekort van € 6 ton. Dit lichten we toe in de staat van baten en lasten in de categoriale indeling.

Specificatie van de overhead

In volgende tabel ziet u een specificatie van de overheadkosten 2022.

nr.	Omschrijving	Begroting 2022	Rekening 2022
2	Salariskosten management en staf	2.353.538	2.245.843
3	Opleidingskosten	291.881	175.808
4	Piofah taken gastheer	2.763.369	2.650.733
5	Kapitaallasten	325.000	300.364
6	Overige materiele kosten	728.825	747.036
7	Bijdrage regionaal stelsel	355.796	269.719
Totaal overhead		6.818.409	6.389.502
Totaal lasten		23.654.483	23.674.906
Overhead als percentage van de totale lasten		29%	27%

Het gerealiseerde percentage overhead als percentage van de lasten is met 27% lager dan begroot (29%) en ook lager dan in 2021 (28%). Het totaal van € 6,4 miljoen overhead blijft € 4 ton achter bij de begroting van € 6,8 miljoen. Dat komt vooral doordat we het opleidingsbudget niet volledig inzetten, we een aantal voordelen op de gastheerschap realiseren en doordat we een meevaller op de stelseltaken boeken. Deze vallen deels goedkoper uit en deels schuift de uitvoering hiervan door naar 2023.

Staat van baten en lasten – categoriale indeling

De volgende staat van lasten en baten gaat uit van categorieën:

nr.	Omschrijving	begroting 2022	werkelijk	verschil
Lasten				
1	Salarissen en sociale lasten	14.594.071	13.721.822	872.249
2	Opleidingskosten	291.881	175.808	116.073
3	Kosten ontwikkelprogramma	774.052	730.601	43.451
4	Inhuur	3.721.488	4.797.432	-1.075.944
5	Materiële kosten tbv opdrachtgevers	100.000	281.391	-181.391
6	Piofah gastheer	2.763.369	2.650.733	112.636
7	Kapitaallasten	325.000	300.364	24.636
8	Overige materiele kosten	728.825	747.036	-18.211
9	Bijdrage regionaal stelsel	355.796	269.719	86.077
Totaal lasten		23.654.483	23.674.906	-20.424
Baten				
10	Deelnemersbijdragen	20.345.609	20.153.567	-192.042
11	Ontwikkelbijdrage	699.052	655.601	-43.451
12	Baten bovenregionale taken	2.097.804	1.816.597	-281.207
13	Subsidies en overige	512.018	357.507	-154.511
14	Vrijval voorziening harmonisatietoelage		77.742	77.742
Totaal baten		23.654.483	23.061.013	-593.469
Resultaat 2022, verschil tussen baten en lasten			-613.893	

Toelichting op verschillen

Salarissen en sociale lasten

Ten opzichte van de begroting geven we € 9 ton minder uit aan salarissen en sociale lasten. Door krapte op de arbeidsmarkt lukt het ons onvoldoende om vast personeel aan te trekken. We moeten daarom meer inhuren, zie onder inhuur. Een deel van de salariskosten, € 2 ton, is inzet voor het ontwikkelprogramma en is verantwoord onder kosten ontwikkelprogramma. De bezetting aan het eind van 2022 bedraagt 219,1 fte (vast personeel: 171,4 fte en inhuur: 47,8 fte). Eind 2021 was de bezetting 214,7 fte. Er is in 2022 een toename van 4,4 fte.

Opleidingskosten

We begroten 2% van de begrote salarissen en sociale lasten voor opleidingskosten. De krappe bezetting maakt dat er weinig tijd is voor opleidingen. De focus is erg gericht geweest is op productie en te weinig op opleiding en ontwikkeling. We hebben het budget dan ook niet volledig ingezet.

Kosten ontwikkelprogramma

De inzet in 2022 bedroeg € 7,3 ton. We hebben hiermee op € 43.451 na de begrote middelen ingezet. De inzet dekken we deel uit budget van de ODRN en voor en deels uit bijdragen van de deelnemers. Dit ziet u ook in het volgende overzicht.

	Saldo 31 12 2021	Besteding 2022	Saldo 31 12 2022
Bijdrage deelnemers	800.052	655.601	144.451
Budget ODRN		75.000	0
Totaal	800.052	730.601	144.451

De niet-bestede bijdrage van deelnemers bedraagt aan het einde van 2022 € 144.451. Dit verantwoordt we op de balans als verplichting. Hiermee dekken we de inzet in 2023.

Inhuur

De overschrijding van inhuur met € 1,1 miljoen hangt vooral samen met krapte op de arbeidsmarkt. Hierdoor weten we onvoldoende vast personeel aan ons te binden. Een deel van de inhuurkosten, in totaal € 2 ton, betreft inzet voor het ontwikkelprogramma en is verantwoord onder kosten ontwikkelprogramma. De inhuurkosten in 2022 van € 4,8 miljoen zijn € 5 ton gestegen tov 2021 (€ 4,3 miljoen). Dat komt door uitbreiding van het aantal fte inhuur gemiddeld + 3,6 fte en door inflatie. We blijven ernaar streven ons aandeel inhuur te beperken, waarbij we rekening houden met de wenselijke flexibele schil vanwege toekomstige ontwikkelingen.

De volgende tabel laat het percentage inhuur van de salariskosten en inhuur zien.

Omschrijving	Begroting 2022	Rekening 2022
Salariskosten	14.594.071	13.721.822
Inhuur	3.721.488	4.797.432
Totaal	18.315.560	18.519.254
Aandeel inhuur van totaal	20%	26%

We begroten een aandeel inhuur van 20%. Met een realisatie van 26% halen we deze ambitie niet. Het percentage van 26% is overigens wel in lijn met 2021 (25%).

Materiële kosten voor opdrachtgevers

Dit betreft diverse materiële kosten die we aan onze opdrachtgevers doorbelasten. Het gaat bijvoorbeeld om de inkoop van specialistisch adviezen over onder andere milieueffectrapportages en asbestonderzoeken. Ook hebben we ambtshalve wijzigingen bouwbesluittoetsen door derden laten uitvoeren. De hogere realisatie hangt ook weer samen met onze krappe personele bezetting waardoor we ondersteuning moeten inkopen.

PIOFAH-taken

We realiseren een voordeel van € 1 ton, doordat vanaf medio 2022 een procesanalist Basis- en GEO-informatie heeft opgezegd. Verder valt de rekening voor facilitaire kosten lager uit als gevolg van het nieuwe werken en door een herberekening.

Kapitaallasten

We realiseren een klein voordeel doordat we hebben minder hebben geactiveerd dan voorzien. Met het oog op voorgenomen vervanging van WRS zijn we behouden om ontwikkelkosten WRS te activeren. Verder kopen we veel software af met licenties en deze activeren we niet.

Overige materiële kosten

Overige materiële kosten betreft diverse uitgaven.

Omschrijving	Begroting	Realisatie	Verschil
Communicatiekosten	89.999	151.627	-61.628
Overige specifieke k	57.456	75.060	-17.604
Reiskst zakelijk	57.424	74.954	-17.530
Advieskosten	95.042	56.359	38.683
Controle kosten accountant	52.362	45.200	7.162
Software en ov ICT	30.902	41.689	-10.787
Parkmobile/fietsstal	40.971	38.437	2.534
Arbokosten en thuiswerken	55.916	36.915	19.002
Verzekeringen	27.787	32.637	-4.849
Ov personeelskosten	31.181	31.886	-705
Personeelsact ext locatie	39.410	29.682	9.728
Leasekosten	28.678	27.782	896
Overig < € 25.000	121.695	104.808	16.887
Totaal	728.825	747.036	-18.211

We lopen met een overbesteding van € 18.211 nagenoeg in de pas met de begroting. Binnen de kostenposten zien we wel wat verschillen. We boeken een overschrijding op communicatiekosten doordat we als gevolg van onderbezetting op de afdeling communicatie communicatiediensten hebben ingekocht. Onder overige specifieke kosten hebben we onder andere de aanschaf van klein meubilair geboekt. Reiskosten nemen, nu de COVID pandemie voorbij is, weer toe.

Bijdrage regionaal stelsel

We boeken een voordeel van € 86.077 doordat diverse stelseltaken lager uitvallen dan begroot. Zo is er, in afwachting van een besluit, geen inzet geweest op de datagestuurde werken. Dit leverde een voordeel op van € 37.751.

Deelnemersbijdragen

De in 2022 gerealiseerde bijdragen van € 20,2 miljoen blijven achter op de begroting van € 20,3 miljoen. De werkplannen geven een actueler inzicht in onze productieafspraken en zijn daarom relevanter dan de begroting. In de volgende tabel ziet u daarom per deelnemer de gerealiseerde bijdrage versus de werkplannen

Deelnemer	Werkplan 2022	Afrekening 2022	Verschil	
Provincie Gelderland	6.840.159	6.596.540	-243.619	-4%
Gemeente Berg en Dal	2.146.097	2.073.657	-72.439	-3%
Gemeente Beuningen	1.546.724	1.730.511	183.787	12%
Gemeente Druten	539.787	546.267	6.480	1%
Gemeente Heumen	843.583	803.621	-39.961	-5%
Gemeente Nijmegen	8.503.373	7.478.134	-1.025.239	-12%
Gemeente Wijchen	958.971	924.835	-34.136	-4%
Totaal	21.378.694	20.153.567	-1.225.127	-6%

We hebben werkafspraken gemaakt voor in totaal € 21,4 miljoen. Met een realisatie van € 20,2 miljoen, lopen we € 1,2 miljoen (6%) achter. Opvallende uitschieters zijn de gemeente Beuningen +12% en de gemeente Nijmegen -12%. In Beuningen hebben we vooral meer ingezet op bouwen. Omdat de woningbouwmarkt daar sterk in ontwikkeling is, hebben we meer vergunningen afgegeven en toezicht gehouden. Ook hebben we bij Beuningen veel werk verricht voor projecten bij Bunswaard en Geertjesgolf. Krapte op de arbeidsmarkt en het beperkt aantal geconstateerde overtredingen maken dat de realisatie bij Nijmegen achter is gebleven. Ook zijn er gedurende het jaar een aantal budgetten aan de werkplannen van Nijmegen toegevoegd. Deze hebben we niet helemaal uit kunnen voeren. In bijlage 3 geven we een nadere detaillering van de omzet.

Ontwikkelbijdrage

Zie hiervoor bij Kosten ontwikkelprogramma.

Baten bovenregionale taken

Dit gaat om werkzaamheden die we voor andere omgevingsdiensten en de provincie Overijssel uitvoeren. In de volgende tabel ziet u de uitsplitsing hiervan:

	Werkplan 2022	Afrekening 2022	Verschil	
Provincie Overijssel	861.951	890.010	28.059	3%
Omgevingsdiensten Gelders Stelsel	1.276.954	906.102	370.853	-29%
Overige Omgevingsdiensten	33.072	20.486	12.586	-38%
Totaal	2.171.977	1.816.597	355.380	-29%

Bij de inzet voor de omgevingsdiensten van het Gelders stelsel blijven we € 3,5 ton (29%) op de werkplannen achter. Dat komt vooral doordat er minder om advies is gevraagd. Ook komt het achterblijven van de omzet door een pilot in de laatste drie maanden van 2022. In deze pilot hebben lokale OD's zelf aanvragen behandeld van instellingen die in het kader van de Omgevingswet overgaan van provinciaal naar gemeentelijk bevoegd gezag.

Subsidies en overige opbrengsten

In totaal gaat het om € 357.507 waarvan € 288.137 subsidies en € 69.370 overige opbrengsten.

In de volgende tabel ziet u een uitsplitsing van de subsidiebijdragen 2022:

Subsidie Nederlandse overheidslichamen	Besteed in 2022
DCMR	181.028
ODNL	75.431
Specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH	14.838
Specifieke uitkering Extra ondersteuning toezicht en handhaving energiebesparingsplicht	16.839
Totaal	288.137

Voor de inzet van subsidies van DCMR en ODNL hebben we over 2022 afspraken gemaakt. De volgende tabel laat de in 2022 beschikte en bestede bedragen zien:

Subsidie Nederlandse overheidslichamen	Beschikking 2022	Besteed in 2022	Beschikt minus besteed in 2022
DCMR	117.523	181.028	-63.505
ODNL	125.577	75.431	50.146

Bij DCMR is er sprake van een overbesteding. De inzet op een aantal MJA-projecten is groter geweest dan begroot. Met name het project ZZS heeft veel meer landelijke afstemming gevraagd. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in het opzetten van een brede landelijke werkgroep onder het Interbestuurlijk programma 'Versterking VTH' van het ministerie I&W. Die werkgroep richt zich niet meer alleen op het Brzo-werkveld. Ook is vanwege onderbesteding op het totale landelijke MJA-programma besloten om de inzet op communicatie niet vanuit de reservering bij de zes Brzo-diensten te financieren maar ten laste te laten komen van het MJA-programma. De subsidiebijdrage van ODNL is in 2022 niet volledig ingezet.

Bij de twee specifieke uitkeringen (SPUK) gelden meerjarige afspraken. De niet in 2022 bestede bijdrage verantwoorden we op de balans als vooruit ontvangen bijdragen.

De overige opbrengsten van € 69.370 betreft een meevaller uit 2021 van € 22.325 en baten van diverse kleinere opdrachtgevers € 47.045.

Vrijval voorziening harmonisatietoelage

Het vertrek van vier medewerkers met harmonisatierechten leidt bij de voorziening harmonisatietoelage tot een vrijval van € 77.742. Deze reservering hoeven we niet meer aan te houden, omdat we voor de vervangers van die vertrokken medewerkers geen toelage verschuldigd zijn. Deze vrijval is als eenmalige opbrengst in het resultaat opgenomen.

Balans

Activa			Passiva	bedragen in euro's	
	ultimo 2021	ultimo 2022		ultimo 2021	ultimo 2022
VASTE ACTIVA			VASTE PASSIVA		
Materiele vaste activa			Eigen vermogen		
Investeringen met een economisch nut	1.086.898	853.572	Algemene reserve	457.704	718.070
TOTAAL VASTE ACTIVA	1.086.898	853.572	Bestemmingsreserve	0	339.000
			Resultaat boekjaar	599.366	-613.893
VLOTTENDE ACTIVA			Totaal eigen vermogen	1.057.070	443.177
Voorraden			Voorzieningen		
Onderhanden werk	0	0	Voorziening harmonisatietoelage	293.473	178.703
Uitzettingen met een rentetypische looptijd <1 jaar			Voorziening verlof stuwmeren	46.613	456.742
-Vorderingen op openbare lichamen	2.613.532	973.544	Totaal voorzieningen	340.085	635.445
-Uitzettingen in 's Rijks schatkist	975.005	2.980.750	TOTAAL VASTE PASSIVA	1.397.155	1.078.622
-Overige vorderingen					
Liquide middelen	376.389	135.295	VLOTTENDE PASSIVA		
			Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1 jaar		
Overlopende activa			-Schulden aan openbare lichamen	1.848.942	1.670.232
Nog te ontvangen bedragen	76.609	43.137	-Overige schulden	385.165	1.270.855
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	4.041.535	4.132.725	Overlopende passiva		
			-Verplichtingen	1.497.170	966.588
TOTAAL	5.128.433	4.986.297	TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	3.731.277	3.907.675
			TOTAAL	5.128.433	4.986.297

Toelichting op de balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

In het volgende overzicht ziet u het verloop van de materiële vaste activa in het boekjaar. Over de gedane investeringen in 2022 hebben we gerekend met een afschrijving van een half jaar en 0% rente. Over de eerdere investeringen hebben we met een heel jaar rente en afschrijving gerekend.

Investeringen met economisch nut	Boekwaarde			Boekwaarde
	31-12-2021	Investeringen	Afschrijvingen	31-12-2022
	I	II	III	I+II-III
Inrichting	770.835	67.038	137.411	700.462
ICT applicaties	291.123	-	150.257	140.866
ICT Pc's e.d.	24.940	-	12.695	12.244
Totaal	1.086.898	67.038	300.364	853.572

Vlottende activa

Onderhanden werk

0

In de omzet van 2022 is begrepen de afrekening van het ohw. We rekenen vanaf 2023 onze productie af op basis van nacalculatie van uren en kennen daarom geen ohw meer. We hebben de stand per 31 december 2022 onder aftrek van het vooruit gefactureerde saldo op 31 december 2021 met onze opdrachtgevers verrekend. Door een afname van het ohw in 2022, leidde dit tot een creditering van in totaal € 71.371. In volgende tabel ziet u de afrekening van het ohw:

	Deelnemers	Provincie Overijssel	Overige opdrachtgevers	Totaal
Vooruit gefactureerd 31 dec 2021	1.397.899	59.152	-	1.457.051
Ohw 31 december 2022	1.306.545	66.324	12.812	1.385.680
Eindafrekening 2022	-91.354	7.172	12.812	-71.371

Uitzettingen met een rentetypische looptijd van < 1 jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar waarden we tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid hebben we geen voorziening in mindering gebracht.

Vorderingen op openbare lichamen **973.544**

Dit gaat om het debiteurensaldo per ultimo 2022:

Deelnemers afrekening 4e kwartaal 2022	323.940
Stelsel OD's afrekening 4e kwartaal 2022	451.543
DCMR en ODNL afrekening 2022	128.985
Overige	69.075
Totaal	973.544

Uitzettingen in 's Rijks schatkist **2.980.750**

Met ingang van januari 2014 is de ODRN verplicht te 'schatkistbankieren'. Dit houdt in dat we alles boven € 1.000.000 op de rekening courant bij de BNG moeten afstorten bij het Rijk, die dit gebruikt als eigen financieringsmiddel. Bij behoefte kunnen we over dit tegoed beschikken. Zoals uit het volgende overzicht blijkt is in 2022 het drempelbedrag niet overschreden.

Omschrijving	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
Drempelbedrag	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	391.733	426.194	567.822	480.621
Ruimte onder het drempel bedrag	608.267	573.806	432.178	519.379
Overschrijding	0	0	0	0

Liquide middelen **135.295**

Eind 2022 bedroeg het saldo bij de BNG € 135.295.

Overlopende activa**Nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen** **43.137**

Deze post bestaat uit:

Afrekening stelseltaken 2022	30.650
Opdrachtgevers eindafrekening 2022	6.917
Diversen	5.570
Totaal	43.137

De afrekening van onze bijdrage aan de stelseltaken heeft geleid tot diverse terugvorderingen van in totaal € 30.650.

Begin januari 2023 hebben we de factuur over 2022 opgesteld. De omzet is, onder inhouding van betaalde omzet en voorschotten, bij de opdrachtgevers in rekening gebracht. De kwaliteitscontrole die we daarna hebben uitgevoerd leidde tot een aantal correcties, te vorderen € 6.719, die we alsnog gaan verrekenen.

Vaste passiva

Eigen vermogen **443.177**

Het eigen vermogen bestaat uit het saldo van de reserves van € 1.057.070 plus het gerealiseerde en nog te bestemmen resultaat over 2022 van – € 613.893. In de volgende tabellen geven we u een overzicht hiervan.

Overzicht reserves

in €	Saldo 31 december 2021	Resultaat bestemming 2021	Saldo 31 december 2022
Algemene reserve	457.704	260.366	718.070
Bestemmingsreserve invoeringskosten OW		339.000	339.000
Resultaat 2021	599.366	-599.366	-
Totaal reserves	1.057.070	-	1.057.070

Het gerealiseerde resultaat over 2021 van € 599.366 is door het Algemeen Bestuur bestemd bij vaststelling van de rekening 2021. Bij dit besluit heeft het Algemeen Bestuur een bestemmingsreserve voor invoeringskosten van de Omgevingswet gevormd. Aan deze reserve is € 339.000 toegevoegd. Het restant van € 260.366 is aan de algemene reserve toegevoegd. Het Algemeen Bestuur dient het gerealiseerde resultaat over 2022 nog te bestemmen.

Gerealiseerd resultaat

Gerealiseerd resultaat per 31-12-2021	599.366
Bestemd tgv de algemene bedrijfsreserve	-339.000
Bestemd tgv de bestemmingsreserve invoeringskosten Omgevingswet	-260.366
Gerealiseerd resultaat 2022	-613.893
Nog te bestemmen resultaat 2022	-613.893

Voorzieningen **635.445**

Het Dagelijks Bestuur heeft op 4 september 2014 besloten tot de instelling van drie voorzieningen. Dit was noodzakelijk omdat de provincie Gelderland de verplichtingen aan de ODRN, voortkomend uit het Gelders Sociaal Plan (GSP), heeft afgekocht. Het gaat om de afkoop van:

- Harmonisatietoelage: het verschil tussen werkelijk brutosalaris bij de provincie en het salaris volgens het functiehuis bij de ODRN tijdens het dienstverband van de medewerker.
- Verlofstuwmeer: verlofsaldi per 1 april 2013 maal het per medewerker betreffende uurtarief.
- Reiskosten woon- werkverkeer: Opgeheven per 1 april 2017.

We vormen in 2022 een nieuwe voorziening voor bovenwettelijk verlof en verlofsparen. De CAO 2023 biedt namelijk de mogelijkheid om bovenwettelijk verlof om te zetten naar verlofsparen. Verlofspaaruren blijven onbeperkt geldig. Medewerkers kunnen deze gebruiken om, met behoud van salaris, een langere periode vrij te nemen. Dat legt een latente claim op onze organisatie. De verslaggevingsrichtlijnen schrijven voor dat we hiervoor een voorziening dienen te treffen. We voorzien het saldo uren verlofsparen en bovenwettelijk verlof per 31 december 2022 voor 100%.

Mutatieoverzicht

	harmonisatie toelage	verlof stuwmeer	bovenwettelijk verlofsparen	totaal
saldo per 31-12-2021	293.473	46.613	0	340.086
bij: toevoegingen	0	0	423.119	423.119
af: onttrekkingen	114.769	12.990	0	127.759
-werkelijk uitbetaald	37.027	12.990		50.017
-vrijval	77.742			77.742
saldo per 31-12-2022	178.703	33.623	423.119	635.445

We onttrekken de werkelijke kosten aan de voorzieningen harmonisatietoelage en verlofstuwmeer. We brengen deze ten gunste van de exploitatie, waarmee deze kosten budgettair neutraal zijn. Het vertrek van vier medewerkers met harmonisatierechten leidt bij de voorziening harmonisatietoelage tot een vrijval van € 77.742. Voor de vervangers van de vertrokken medewerkers hoeven we geen harmonisatie te betalen. Deze vrijval boeken we als eenmalige opbrengst in het resultaat.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Schulden aan openbare lichamen **1.670.232**

Deze post bestaat uit:

BTW 4e kwartaal 2022	540.181
Loonheffing december 2022	931.864
Pensioenpremie december 2022	198.186
	1.670.232

Overige schulden **1.270.855**

Deze post bestaat uit:

Slotfacturen deelnemers	843.681
Afrekeningen met andere omgevingsdiensten	87.960

Overige crediteuren	339.214
	1.270.855

Overlopende passiva

Verplichtingen **966.588**

De verplichtingen bestaat uit de volgende bedragen:

Vooruitontvangen SPUK bijdragen	320.769
N.t.b. kosten inhuur 2022	304.184
Vooruitontvangen bijdrage ontwikkelprogramma 2022	144.451
Eindafrekening gastheerovereenkomst 2022	67.839
Eindafrekening 2022	51.379
Diverse nog te betalen kosten 2022	45.209
Vooruitontvangen bijdragen Provincie Gelderland	21.136
N.t.b. Afrekening stelseltaken	11.621
Totaal	966.588

Een aantal van de bedragen lichten we hierna toe.

Vooruitontvangen SPUK bijdragen

We hebben voor twee SPUK uitkeringen in 2022 € 352.446 ontvangen. In 2022 hebben we € 31.677 besteed. Het restant van € 320.769 verantwoorden we als vooruit ontvangen. Dit zetten we na 2022 in. In volgende tabel ziet u het verloop per uitkering:

	Saldo 31-12-2021	Ontvangen 2022	Besteed in 2022	Saldo 31-12-2022
SPUK Interbestuurlijk programma VTH	-	200.000	14.838	185.162
SPUK Extra ondersteuning toezicht en handhaving energiebesparingsplicht	-	152.446	16.839	135.607
Totaal	0	352.446	31.677	320.769

Vooruitontvangen bijdrage ontwikkelprogramma 2022

Het saldo vooruitontvangen ontwikkelbijdrage ultimo 2021 minus de besteding in 2022 nemen we op 31 12 2022 als verplichting op. Dat ziet u in volgende tabel:

Saldo 31 12 2021	800.052
Besteding 2022	655.601
Saldo 31 12 2022	144.451

Eindafrekening 2022

Begin januari 2023 hebben we de factuur over 2022 opgesteld. De omzet hebben we, onder inhouding van betaalde omzet en voorschotten, bij de opdrachtgevers in rekening

gebracht. Daarna hebben we een kwaliteitscontrole uitgevoerd. Dit heeft geleid tot een aantal correcties, na te betalen € 51.379.

Vooruitontvangen bijdrage provincie Gelderland

We hebben in 2021 € 83.271 ontvangen voor diverse in 2022 uit te voeren projecten. Deze bijdragen zijn in 2022 grotendeels besteed. Het resterende bedrag van het project IPPC van de provincie Gelderland zetten we in 2023 in.

In deze tabel geven we een overzicht hiervan:

	Saldo 31 12 2021	Besteed in 2022	Saldo 31 12 2021
IPPC Pr GLD	53.271	32.135	21.136
Circulaire ec Pr Gld	10.000	10.000	
Opleidingen BRZO Overijssel	20.000	20.000	
Totaal	83.271	62.135	21.136

Overige onderwerpen

In deze paragraaf lichten we een aantal overige onderwerpen toe: niet in de balans opgenomen verplichtingen, vennootschapsbelasting, inzicht in artikel 28 en de bezoldiging van onze topfunctionarissen en bestuurders op basis van de Wet Normering Topinkomens.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De gemeente Nijmegen voert als gastheer de PIOFAH-taken voor de ODRN uit.⁶ Deze taken zijn beschreven in de Samenwerkingsovereenkomst ODRN – Gemeente Nijmegen 2020-2023. Ons Dagelijks Bestuur heeft op 16 december 2020 deze overeenkomst vastgesteld voor de periode van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2023. De huur van ons kantoorpand is onderdeel van deze overeenkomst. De omvang van deze overeenkomst is voor 2023 € 2,5 miljoen (prijspeil 2022).

Vennootschapsbelasting

Nagenoeg alle taken van de ODRN zijn door wetgeving voorgeschreven. Deze overheidstaken zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting (VPB). De verrekening van de zeer geringe overige taken (bijvoorbeeld het geven een workshop) gebeurt tegen kostprijs, waardoor geen VPB verschuldigd is. In de financiële verordening is opgenomen dat resultaten voor commerciële activiteiten terugbetaald worden aan de opdrachtgever.

Inzicht artikel 28

Er is geen sprake van een structurele toevoeging/onttrekking van reserves en een post onvoorzien is in de begroting niet beschikbaar.

6. PIOFAH staat voor personeel, informatie, organisatie, financiën, automatisering en huisvesting.

Wet normering topinkomens

Op basis van de Wet normering topinkomens (WNT) publiceren wij de bezoldiging aan topfunctionarissen. Binnen de ODRN gelden de volgende personen als topfunctionaris: de directeur, de adjunct-directeur en de bestuursleden. We kennen geen toezichthouders (RvC/RvT) zoals in de WNT omschreven.

Onze bestuursleden zijn:

Naam	Functie	Periode in 2022
Dhr. J.W.M. van der Meer (provincie Gelderland)	Voorzitter Algemeen en Dagelijks Bestuur	Heel 2022
Dhr. S. Versluijs (Beuningen)	Algemeen en Dagelijks Bestuur	Heel 2022
Dhr. A. Springveld (Druten)	Algemeen Bestuur	Tot mei 2022
Dhr. R. Thoonen (Druten)	Algemeen Bestuur	vanaf mei 2022
Dhr. N.P. Vergunst (Nijmegen)	Algemeen en Dagelijks Bestuur	Tot mei 2022
	Algemeen Bestuur	Vanaf mei 2022
Dhr. T. van Elferen (Nijmegen)	Algemeen en Dagelijks Bestuur	Vanaf mei 2022
Dhr. J. Wijnia (Nijmegen)	Algemeen Bestuur	Tot mei 2022
Dhr. G.W.R. Gerrits (Wijchen)	Algemeen Bestuur	Tot mei 2022
Dhr. T. van Bronkhorst (Wijchen)	Algemeen Bestuur	Vanaf mei 2022
Dhr. N. Verheul (Berg en Dal)	Algemeen en Dagelijks Bestuur	Tot mei 2022
Dhr. A. ten Westeneind (Berg en Dal)	Algemeen Bestuur	Vanaf mei 2022
Dhr F. Eetgerink (Heumen)	Algemeen Bestuur	Tot mei 2022
Dhr. V. Arts (Heumen)	Algemeen en Dagelijks Bestuur	Vanaf mei 2022

Onze bestuursleden ontvangen geen bezoldiging

De overeenkomst met onze directeur Marieke Prins liep af op 1 april 2022. Zij is opgevolgd door Hans van der Noordt. Hans heeft onze organisatie al na een paar maanden verlaten. Hij is wethouder geworden voor de gemeente Berkelland. We zijn een nieuwe wervingsprocedure gestart waaruit Steve Kuils als beste kandidaat naar voren is gekomen. Steve Kuils is op 1 november 2022 als directeur van de ODRN aan de slag gegaan.

De bezoldiging van de directie heeft in 2022 de WNT-norm niet overschreden. Het voor ODRN toepasselijke bezoldigingsmaximum was in 2022 € 216.000. Het gaat om het algemeen bezoldigingsmaximum. De bezoldiging van de directie blijkt uit de volgende tabellen:

Gegevens 2022 bedragen x € 1	R.H.Kraan	M.M.C.Prins	Steve Kuils
Functiegegevens	Adjunct directeur	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 30/04	01/11 tm 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	ja	nee	nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	100.752,80	47.176,36	17.943,94
Beloningen betaalbaar op termijn	16.323,12	nvt	3.317,24
<i>Subtotaal</i>	<i>117.075,92</i>	<i>47.176,36</i>	<i>21.261,18</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000,00	71.013,70	36.098,63
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	117.075,92	47.176,36	21.261,18
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	Nvt	Nvt	Nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	Nvt	Nvt	Nvt

Gegevens 2021		
bedragen x € 1	R.H.Kraan	M.M.C.Prins
Functiegegevens	Adjunct directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 tm 31/12	01/01 tm 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	105.128,88	137.790,71
Beloningen betaalbaar op termijn	16.427,16	-
<i>Subtotaal</i>	<i>121.556,04</i>	<i>137.790,71</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000,00	223.904,37
Bezoldiging	121.556,04	137.790,71

bedragen x € 1	Hans van der Noordt	
Functiegegevens	Directeur	
Kalenderjaar	2022	2021
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/04 tm 15/06	nvt
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	2,5	nvt
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	1	nvt
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 206	€ 199
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	71.500,00	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)	31.270,00	nvt
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	31.270,00	nvt
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	31.270,00	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	nvt	
Bezoldiging	31.270,00	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	

JAAAR STUKKEN

bijlagen

2022

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Bijlage 1 Sisa verantwoordingen

Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa d.d. 30-1-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E93	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E93/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E93/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E93/03</i>
			€ 14.838	€ 14.838	Nee
			Naam activiteit	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E93/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E93/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E93/06</i>
			1 IPB VTH AADV act. 1	€ 195	€ 195
			2 IBP VTH Aanleveren data act. 2	€ 7.930	€ 7.930
			3 IBP VTH Traineeprogramma VV Milieu act. 3	€ 5.838	€ 5.838
4 IBP VTH AV-beleid opbouwen kennisinfrastructuur act.9	€ 438	€ 438			
5 IBP VTH Transitie opgaven in regionale strategien act.9	€ 438	€ 438			

Enmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa d.d. 30-1-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
EZK	F21	Enmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee)	Eindverantwoording (ja/nee)
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle D2</i>	<i>Aard controle R</i>
			<i>Indicator: F21/01</i>	<i>Indicator: F21/02</i>	<i>Indicator: F21/03</i>	<i>Indicator: F21/04</i>	<i>Indicator: F21/05</i>
			€ 16.839	€ 16.839	Nee	Ja	Nee

Bijlage 2 Accountantsverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen te Nijmegen

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de in deze jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022 van gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen te Nijmegen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in deze jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen op 31 december 2022 en het resultaat over 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2022;
- het overzicht van baten en lasten over 2022;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen;
- de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen;

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is het BBV.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022, het controleprotocol en het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur en de Regeling controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij Assurance opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op €236.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie voor fouten 1% bedraagt en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado. Op basis van paragraaf 4 van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde materiele afwijkingen rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring

over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmarekening en de paragrafen;
- Overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiele afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de voor de gemeenschappelijke regeling van toepassing zijnde vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag en de overige gegevens in overeenstemming met het BBV.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV, alsmede voor het opstellen van het programmaverslag in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, en voor
- de rechtmatige totstandkoming van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder de verordeningen van de gemeentelijke regeling, en ten slotte
- een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Wet Gemeenschappelijke regeling verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheid voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022, het controleprotocol inclusief het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur, de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel

belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

's-Hertogenbosch, 17 april 2023
WHS Registeraccountants

w.g. W.H. van Santvoort MSc RA

Bijlage 3 Wat heeft het gekost

De volgende tabel geeft een specificatie van de omzet van onze deelnemers en laat zien hoe deze aansluit op de werkplannen:

	Berg en Dal	Beuningen	Druten	Gelderland	Nijmegen	Heumen	Wijchen	Totaal deelnemers
Bouwen								
Advies	233.793	205.584	2.939	109.966	514.335	42.171	4.377	1.113.164
Handhaving	26.536	13.371	13.242	-	43.075	8.174	10.961	115.359
Toezicht	437.567	271.819	22.984	217.323	1.608.963	164.277	46.697	2.769.630
Vergunning	796.034	587.884	39.778	375.342	2.706.675	263.413	78.578	4.847.704
Totaal bouwen	1.493.929	1.078.659	78.943	702.631	4.873.048	478.035	140.613	8.845.857
Milieu								
Advies	52.345	97.142	137.255	595.226	257.599	45.619	157.796	1.342.982
Handhaving	673	673	-	18.569	10.119	4.195	8.288	42.516
Toezicht	282.511	308.807	190.679	764.625	1.097.534	162.861	361.470	3.168.486
Vergunning	125.889	116.151	111.283	2.675.566	452.017	69.559	177.823	3.728.289
Totaal milieu	461.418	522.773	439.217	4.053.985	1.817.269	282.235	705.377	8.282.274
Projecten	118.311	129.079	28.108	1.797.789	787.818	43.352	78.844	2.983.301
Werkplannen 2022	2.073.657	1.730.511	546.267	6.554.405	7.478.134	803.621	924.835	20.111.431
Vooruitontvangen in 2021				42.135				42.135
Totaal	2.073.657	1.730.511	546.267	6.596.540	7.478.134	803.621	924.835	20.153.567

Bijlage 4 Onze belangrijkste producten in aantallen of uren

<i>in aantallen producten of uren</i>	Planning 2022	Uitgevoerd in 2022		Uitgevoerd in 2021
	I	II	I/II	
Vergunningverlening milieu				
Vooroverleg Mileu (V5) <i>nacalculatie</i>	5.740 u.	5.431 u.	95%	4.870 u.
Melding besluit mobiel breken (V12) <i>vaste prijs</i>	19 u.	16 u.	84%	22 st.
Melding activiteitenbesluit (V13) <i>vaste prijs</i>	318 u.	268 u.	84%	331 st.
Melding besluit bodemkwaliteit (V14) <i>vaste prijs</i>	267 u.	230 u.	86%	249 st.
Melding besluit bodemkwaliteit (V14) <i>nacalculatie</i>	16 u.	0 u.	0%	18 u.
Milieuvergunning (V52, V53 en V55) <i>nacalculatie</i>	14.044 u.	16.951 u.	121%	13.503 u.
Milieu neutrale verandering (V54) <i>vaste prijs</i>	89 u.	93 u.	104%	94 st.
BRZO				
Aantal Brzo controles (T60) <i>vaste prijs</i>	54 u.	55 u.	102%	50 st.
Aantal Brzo hercontroles (T61) <i>vaste prijs</i>	24 u.	3 u.	13%	24 st.
Vergunningverlening Briks				
Bouwaanvragen (verleend) (V30) <i>vaste prijs</i>	1.557 u.	1.651 u.	106%	1.315 st.
Bouwaanvragen (verleend) (V30) <i>nacalculatie</i>	679 u.	1.261 u.	186%	1.367 u.
Sloophmeldingen (asbest) (V10) <i>vaste prijs</i>	2.484 u.	2.136 u.	86%	2.289 st.
Gebruiksmeldingen (V11) <i>vaste prijs</i>	255 u.	212 u.	83%	274 st.
Leegstandwetaanvragen (V87) <i>vaste prijs</i>	110 u.	31 u.	28%	37 st.
Aanvragen huisvestingswet (V88) <i>vaste prijs</i>	30 u.	6 u.	20%	75 st.
Kapaanvragen (V35) <i>vaste prijs</i>	204 u.	195 u.	96%	210 st.
Reclame aanvragen (V39) <i>vaste prijs</i>	98 u.	83 u.	85%	102 st.
Gebruiksvergunningen (V49) <i>vaste prijs</i>	44 u.	41 u.	93%	46 st.
Toezicht milieu				
Controles (T30) <i>vaste prijs</i>	1.069 u.	773 u.	72%	996 st.
Hercontroles (T32) <i>vaste prijs</i>	700 u.	668 u.	95%	493 st.
Voornemens Last onder dwangsom (T80) <i>vaste prijs</i>	207 u.	206 u.	100%	196 st.
Last onder dwangsom / bestuursdwang (T81/T82) <i>vaste prijs</i>	66 u.	78 u.	118%	69 st.
Aantal klachten milieu in S@men (T10C/T10D) <i>vaste prijs</i>	970 u.	2.135 u.	220%	761 st.
Aantal klachten milieu in S@men (T10C/T10D) <i>nacalculatie</i>	655 u.	1.033 u.	158%	842 u.
Toezicht Briks				

Geïnspecteerde bouwdoossiers (T34) <i>vaste prijs, vanaf 2022 nacalculatie</i>	0 u.	0 u.	0%	827 st.
Geïnspecteerde bouwdoossiers (T34) <i>nacalculatie</i>	13.228 u.	9.416 u.	71%	809 u.
Toezicht bestaande bouw (T35) <i>vaste prijs, vanaf 2022 nacalculatie</i>	35 u.	38 u.	109%	36 st.
Toezicht bestaande bouw (T35) <i>nacalculatie</i>	3.016 u.	2.942 u.	98%	2.484 u.
Toezicht sloopmelding (T36) <i>vaste prijs</i>	0 u.	0 u.	0%	435 st.
Toezicht sloopmelding (T36) <i>nacalculatie</i>	3.246 u.	3.023 u.	93%	611 u.
Toezicht monumenten (T37 en T38) <i>vaste prijs</i>	146 u.	113 u.	77%	122 st.
Toezicht monumenten (T37 en T38) <i>nacalculatie</i>	286 u.	453 u.	158%	147 u.
Toezicht brandveilig gebruik (T39) <i>vaste prijs</i>	12 u.	23 u.	192%	16 st.
Toezicht brandveilig gebruik (T39) <i>nacalculatie</i>	58 u.	30 u.	52%	0 u.
Toezicht reclame (T44) <i>vaste prijs</i>	29 u.	58 u.	200%	94 st.
Toezicht reclame (T44) <i>nacalculatie</i>	165 u.	66 u.	40%	51 u.
Voornemens Last onder dwangsom (T80) <i>nacalculatie</i>	1.458 u.	1.195 u.	82%	1.378 u.
Last onder dwangsom / bestuursdwang (T81/T82) <i>nacalculatie</i>	1.840 u.	1.058 u.	58%	1.829 u.
Aantal klachten bouw in S@men (T10A/T10B) <i>vaste prijs</i>	547 u.	624 u.	114%	431 st.

Bijlage 5 Risicobeheersing

nr	naam risico	beschrijving	soort risico ⁷	beheersmaatregel	Rest risico	in €	kans aanduiding	kans in %	weerstandcomponent
1	Achterblijvende omzet	Achterblijvende omzet waardoor dekking van overhead en indirect productieve inzet wegvalt. De omzet blijft achter door onvoldoende capaciteit als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt.	1	We maken zoveel als mogelijk reële werkafspraken met onze opdrachtgevers. Deelnemers dienen substantiële aanpassingen minimaal 1 jaar vóór aanvang boekjaar aan te geven. We monitoren de omzetontwikkeling waardoor we kunnen bijsturen.	ja	702.000	groot	75%	565.200
2	Begrotingsrisico	Tegenvallers door onvoorzienne omstandigheden	1	We monitoren onze uitgaven zodat we kunnen bijsturen. Onze belangrijkste uitgaven (loonsom, inhuur en gastheerschap) zijn contractueel vastgelegd en voorspelbaar.	ja	100.000	zeer klein	10%	10.000
3	Inflatie	Afwijkingen tussen de werkelijke kostenontwikkeling en de indexering. Waardoor we kostenstijgingen niet meer binnen onze begroting kunnen opvangen.	1	Op basis van de CAO onderhandelingen en de CPI-index, gaan we uit van een gemiddelde kostenstijging in 2023 van afgerond 10%. In de begroting 2023 hebben we rekening gehouden met een index 2023 van 1,98%. Een verschil van afgerond 8%.	ja	2.100.000	groot	75%	1.575.000
4	Wet Electronische Publicaties (Wep)	De Wet elektronische publicaties (WEP) verplicht bestuursorganen om officiële publicaties online te zetten via de website officielebekendmakingen.nl.	1	Handmatig anonimiseren vergt veel inzet en is kostbaar. Daarom gebruiken we software waarmee we dit automatiseren. Of dit gaat werken, weten we nog niet. De koppelingen met andere systemen zijn nog niet helemaal gerealiseerd.	ja	75.000	middel	50%	37.500
5	Uitval automatisering	Productieverlies door uitval van systemen	1	Evaluëren uitval en verbeteracties doorspreken met gastheer en IRVN.	ja	75.000	middel	50%	37.500
6	Informatieveiligheid	De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) stelt eisen aan de bescherming van natuurlijke persoonsgegevens. Daarnaast zijn de normen uit de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) op de ODRN van toepassing. Als we niet voldoen riskeren we boetes en schadelijkheidsstellingen.	2	Wij hebben de Cybermanager van Isastis geïmplementeerd om te monitoren of wij voldoen aan de AVG en de BIO, maar zijn daarbij ook afhankelijk van IRVN en Nijmegen (gastheerconstructie). Ter oplevering is een audit uitgevoerd met PVA als resultaat. In 2022 voeren wij dit PVA uit om de puntjes op de i te zetten.	nee				-

⁷ 1 = een financieel risico en 2 = een niet financieel risico, er bestaat dan bijvoorbeeld wel het risico op reputatieschade.

nr	naam risico	beschrijving	soort risico ⁷	beheersmaatregel	Rest risico	in C	kans aanduiding	kans in %	weerstandskomponent
7	WRS	WRS, ons zaaksysteem, is een maatwerkapplicatie en wordt niet door andere od's gebruikt. Dat maakt beheer en onderhoud kwetsbaar en duur.	2	We gaan WRS op korte termijn vervangen.	nee				-
8	Ziekteverzuim	Een verzuimpercentage dat onze norm (5%) overstijgt waardoor we de productiviteitsnorm niet realiseren	1	We monitoren het ziekteverzuim, we overleggen met het sociaal medisch team en sturen bij als we de norm (dreigen) te overschrijden. We nemen preventieve maatregelen om verzuim te voorkomen.	ja	150.000	middel	50%	75.000
9	Wet Deregulering beoordeling arbeidsrelatie	We kunnen volgens de Wet Deregulering beoordeling arbeidsrelatie (wet DBA) aangemerkt worden als schijnwerkgever als we zzp'ers inzetten voor structureel werk. We lopen dan het risico dat we alsnog loonheffing en premies verschuldigd zijn.	1	Wij gebruiken een online-tool waarmee we steekproefsgewijs toetsen of er sprake is van een opdrachtgever of arbeidsrelatie. Ook gebruiken we modelcontracten die zijn getoetst door de belastingdienst. Bij bureaus lopen we geen risico vanwege de arbeidsrelatie met het bureau.	ja	50.000	middel	50%	25.000
10	Krapte op de arbeidsmarkt	Krapte aan specialistisch, technisch en juridisch personeel waardoor we duur moeten inhuren of werk moeten laten liggen. Het zelf opleiden van medewerkers kost capaciteit.	1,2	We zetten in op arbeidsmarkt-communicatie en strategisch personeelsplanning. Vacatures krijgen extra aandacht en we maken ODRN als werkgever aantrekkelijker. We leiden ook medewerkers zelf op.	ja	350.000	middel	50%	175.000
11	Privatisering van bouwregelgeving (WKB)	Bouwregelgeving voor eenvoudige bouwwerken wordt bij andere private partners neergelegd. Hiermee verliest de ODRN een deel van haar taken. Er dreigen dan frictiekosten door het bovenformatief worden van medewerkers	1	We houden een flexibele schil aan voor met name bouwplantoetsers en toezichthouders bouw.	ja	500.000	gemiddeld	50%	250.000
12	Omgevingswet	Het werken met en wennen aan nieuwe wetgeving en nieuwe digitale systemen zal betekenen dat medewerkers de uitvoering van hun werkzaamheden minder efficiënt kunnen doen.	2	Vanaf 2023 rekenen we af op nacalculatie van uren. Het financiële risico hebben we daarmee grotendeels afgewenteld. Het risico op hogere invoeringskosten, door uitstel van de wet of door onvoorziene tegenvallers, blijft wel bestaan.	ja	200.000	middel	50%	100.000
13	Calamiteit bij bedrijf	ODRN kan het verwijs krijgen niet goed te hebben gehandeld of onvoldoende te hebben gecommuniceerd. Weinig vertrouwen bij opdrachtgevers en burgers, negatieve pers	2	Wij geven opdrachtgevers een advies en risico inschatting af. Communicatieplan/controleprotocol vanuit de gemeente geeft aan hoe te handelen. In DVO staat dat gemeenten/provincie een schade bij ons kunnen neerleggen bij calamiteiten. We hebben hiervoor een aansprakelijkheidsverzekering.	Nee				-
									2.811.500

Het jaar 2022 in één oogopslag

Een omgeving maak je samen

Omgevingsdienst Regio Nijmegen werkt aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Wij verlenen vergunningen, voeren controles uit en handhaven waar nodig. Daarnaast adviseren wij onze opdrachtgevers.

Wat hebben we gerealiseerd?

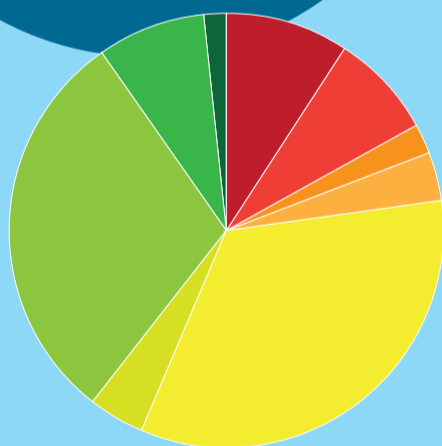
TEVREDEN KLANTEN

87%

Baten over 2022
€ 23 miljoen

bouwen 10 miljoen / milieu 13 miljoen

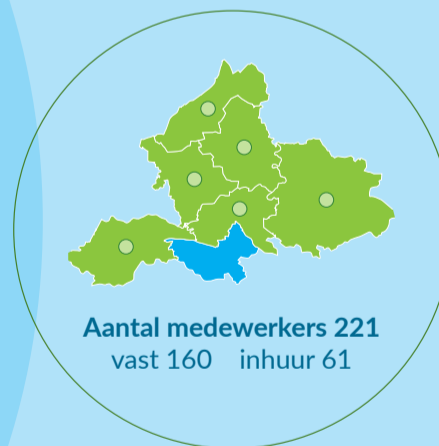

OMZET PER OPDRACHTGEVER

Berg en Dal	9,3%
Beuningen	7,7%
Druuten	2,4%
Heumen	3,6%
Nijmegen	33,6%
Wijchen	4,1%
Provincie Gelderland	29,7%
Stelsel OD's	7,9%
Subsidies en overige	1,6%

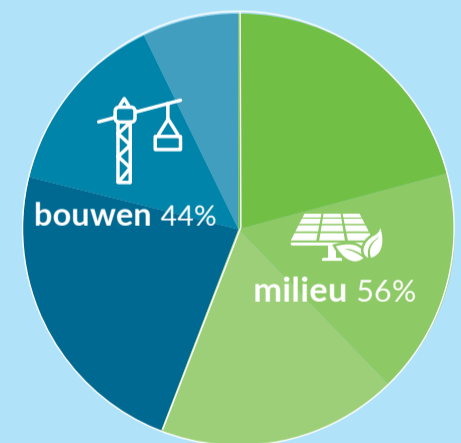

Goedkeurende
accountantsverklaring

in € x miljoen

● vergunningen	€ 4,9
● toezicht en handhaving	€ 3,8
● advies en projecten	€ 4,1
● vergunningen	€ 5,3
● toezicht en handhaving	€ 3,2
● advies en projecten	€ 1,7

OMZET PER CATEGORIE

MILIEU*

verleende vergunningen	170
verleende vergunningen Brzo	34
uitgevoerde controles	1771
uitgevoerde controles Brzo	58
afgehandelde klachten	2135
afgehandelde meldingen	649
handhavingszaken	320
juridische adviezen	90

* inclusief Besluit risico's zware ongevallen (Brzo-bedrijven)

BOUWEN

vergunde bouwactiviteiten*	3547
uitgevoerde controles	1950
afgehandelde klachten	624
afgehandelde sloopmeldingen (inclusief asbest)	2136
handhavingszaken	274
juridische adviezen	401

* een bouwactiviteit kan betrekking hebben op bouwen, reclame, inritten, kappen of slopen

Wat sprong eruit?

- Een incident heeft ervoor gezorgd dat we in korte tijd veel bijzondere expertise in huis hebben opgebouwd over PFAS in brandblusmiddelen en de gevolgen daarvan.
- We hebben in korte tijd veel ondersteuning geboden bij het realiseren van opvanglocaties voor vluchtelingen zoals in Beuningen.

In 2022 heeft de ODRN voor de Gelderse omgevingsdiensten een trainingsprogramma Circulaire Economie opgezet en uitgevoerd en daarmee nieuwe ambassadeurs voor circulaire economie opgeleid

We hebben in 2022 148 van de 150 geplande EML energiecontroles uit kunnen voeren. Dat is 99% van de geplande controles. Alle gemeenten in onze regio doen aan dit project mee.

Door schaarste op de arbeidsmarkt moeten we prioriteiten stellen en slimme keuzes maken.

Mariënburg 75
6511 PS Nijmegen
Telefoon (024) 751 7700
E-mail info@odrn.nl

Minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Postbus 1603
6501 BP Nijmegen

Datum
13-07-2023

Ons kenmerk
OD10/E23.000772

Contactpersoon
Jochem Jacobs

Onderwerp
Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve
van extra ondersteuning voor toezicht op en
handhaving van de energiebesparingsplicht
code F21/ Regeling specifieke uitkering
Interbestuurlijk programma VTH code E93

Datum uw brief

Direct telefoonnummer
024-7517700

Aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Hierbij treft u de verantwoording over de specifieke uitkeringen van 2022 aan. De verantwoording bestaat uit de jaarstukken, zijnde de jaarrekening en het jaarverslag als bedoeld in artikel 17a, eerste lid, onderdeel a van de Financiële- verhoudingswet, en de accountantsverklaring en het verslag van bevindingen als bedoeld in artikel 17a, eerste lid, onderdeel b van de Financiële- verhoudingswet.

De aangeleverde Excel-bestanden zijn inhoudelijk gelijk aan de SiSa-bijlage, zoals opgenomen in de jaarrekening en aan de tabel met fouten en onzekerheden in het verslag van bevindingen van de accountant.

De jaarstukken zijn d.d. 13 juli 2023 door het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen vastgesteld.

Namens het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen.

(naam) (handtekening)

(naam) (handtekening)

Voorzitter

Secretaris

AGENDAPUNT

Aan : Het Algemeen Bestuur ODRN
Van : De secretaris
Onderwerp : Jaarstukken ODRN 2022
Nummer : 7
Datum : 13 juli 2023

Samenvatting / concept besluit

In te stemmen met:

- *de jaarstukken ODRN 2022 (inclusief paragraaf kwaliteitscriteria);*
- *het bestemmen van het rekeningresultaat 2022 door dit in mindering te brengen op de algemene reserve;*
- *verzending van de jaarstukken ODRN 2022 aan het Ministerie van BZK onder gelijktijdige verzending aan de deelnemers.*

Wat laat 2022 zien

We zien dat in 2022 veel onvoorziene externe factoren (indirect) invloed hebben gehad op onze bedrijfsvoering en ons resultaat. De naweeën van de coronapandemie, de stikstofcrisis, krapte op de arbeidsmarkt en het voortdurende uitstellen van de invoering van Omgevingswet zijn merkbaar. Ons resultaat wordt getekend door inflatie, een hoge werkdruk en een hoog ziekteverzuim. Ook de besluitvorming rond de BRIKS-taken houdt onze gemoederen bezig.

We hebben alle zeilen bij moeten zetten om onze werkplannen volledig uit te voeren, maar zijn daarin uiteindelijk enigszins achtergebleven. Samen met opdrachtgevers hebben we steeds gezocht naar de meest doeltreffende inzet van onze schaarse menskracht. Ondanks deze factoren zien we dat door onze medewerkers toch uitstekend werk is geleverd in 2022. We gaan in het jaarverslag 2022 uitgebreid in op onze werkzaamheden in 2022.

Financieel resultaat 2022 en risico's

Met name de inflatie en een verandering in de cao, waardoor we een voorziening verlossing hebben moeten vormen, hebben ervoor gezorgd dat we rode cijfers schrijven, we komen uit op een tekort van € 613.893. We stellen voor dit tekort ten laste van onze algemene reserve te brengen.

De verwerking van dit voorstel ziet u in deze tabel:

in €	Saldo eigen vermogen 31 december 2022	Resultaat bestemming 2022	Saldo na resultaat bestemming
Algemene reserve	718.070	-613.893	104.177
Bestemmingsreserve invoeringskosten OW	339.000		339.000
Resultaat 2022	-613.893	613.893	-
Totaal reserves	443.177	-	443.177

Na bestemming van het tekort over 2022 is het saldo van onze algemene reserve € 104.177. We hebben daarmee te weinig vet op de botten om de risico's voor 2023 zelf af te dekken en doen daarvoor een beroep op onze deelnemers. We verwijzen hiervoor naar de stukken (voorblad en brief naar deelnemers) van de wijziging I begroting 2023 en de begroting 2024 (agendapunt 5 – Vergadering dagelijks bestuur van 13 april).

Accountantscontrole en accountantsverslag

De accountant heeft een goedkeurende controleverklaring verstrekt voor zowel de getrouwheid als voor de rechtmatigheid. Het accountantverslag waarin de accountant ingaat op resultaten, bevindingen en aanbevelingen naar aanleiding van de controle over 2022 is als bijlage bijgevoegd.

In dit verslag rapporteert de accountant over onze processen: 'Op basis van onze tussentijdse controle is gebleken dat de processen binnen ODRN in de basis op orde zijn. Wij hebben geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd in de interne beheersing, voor zover dat relevant is voor onze jaarrekeningcontrole. Wij constateren dat ODRN energie heeft gestoken in de verdere verbetering van het zelfcontrolerend vermogen van de organisatie. ... Wij zijn van mening dat ODRN afgelopen jaren mooie stappen heeft gezet. Bovenstaande ontwikkelingen dragen bij aan de verdere versterking van het zelfcontrolerend vermogen van de ODRN en de betrouwbaarheid van de tussentijdse rapportages'.

In dit verslag schetst de accountant ook een aantal actuele ontwikkelingen:

- De rechtmatigheidsverantwoording is met ingang van 2023 ingevoerd. We zijn vanaf 2023 zelf verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording en het dagelijks bestuur dient een (onderbouwde) mededeling te doen over de naleving van de rechtmatigheid. Hier komen we in de in het najaar bij u op terug. Ook zullen we in de loop van 2023 de acties, die de accountant in het rapport heeft benoemd, oppakken.
- Nieuw in deze jaarstukken is de SiSa-verantwoording bij de specifieke uitkeringen die we vanaf 2022 van het ministerie van I&W en EZK krijgen. Hiermee zullen we de inzet van deze middelen bij het CBS verantwoorden en wel vóór 15 juli 2023. Bijgevoegd is de formele aanbiedingsbrief die we namens het algemeen bestuur bij deze verantwoording dienen te voegen.

Zienswijzen bij de jaarstukken 2022

In volgende tabel ziet u een samenvatting van de zienswijzen van onze deelnemers (grijs is nog in concept omdat deze nog niet door de raden behandeld zijn).

	Datum vergadering raad/provinciale staten	Instemmend
Gemeente Berg en Dal	22 juni 2023	Ja
Gemeente Beuningen	20 juni 2023	Ja
Gemeente Druten	15 juni 2023	Ja
Provincie Gelderland	31 mei 2023	Voor kennisgeving aangenomen

Gemeente Heumen	29 juni 2023	Ja
Gemeente Nijmegen	7 juni 2023	Ja
Gemeente Wijchen	15 juni 2023	Ja

De gemeente Nijmegen vraagt ons om het jaarverslag 2022 aan te vullen met een mededeling over de naleving van de kwaliteitscriteria en voor zover deze niet zijn of konden worden nageleefd, daarvan gemotiveerd opgave te doen. De gemeente Nijmegen vraagt hier terecht om en om die reden is in de jaarstukken een paragraaf kwaliteitscriteria toegevoegd.

Procedure

We hebben onze deelnemers gevraagd om hun zienswijze op het concept-jaarverslag. Uw bestuur stelt het jaarverslag met inachtneming van de reacties vast. Daarna sturen we het verslag naar het ministerie van BZK. De uiterste termijn daarvoor is 15 juli 2023. De partners kunnen zich dan nog – indien gewenst - een keer bij het ministerie melden om eventuele zienswijzen in te dienen.

Voorstel

Uw bestuur wordt verzocht in te stemmen met:

- de jaarstukken ODRN 2022 (inclusief paragraaf kwaliteitscriteria);
- het bestemmen van het rekeningresultaat 2022 door dit in mindering te brengen op de algemene reserve;
- verzending van de jaarstukken ODRN 2022 aan het Ministerie van BZK onder gelijktijdige verzending aan de deelnemers.

Nijmegen, 13 juni 2023

Dagelijks bestuur

Bijlagen

Bijlage Jaarverslag en rekening 2022 versie AB 13 7 2023 incl verklaring WHS

Bijlage ODRN-Infographic-jaarverslag-2022-V5

Bijlage ODRN - Aanbiedingsbrief WHS Accountants 2022

Bijlage sisa_2022_050783_Aanbiedingsbrief

AGENDAPUNT

Aan : Het Algemeen Bestuur ODRN
Van : De secretaris
Onderwerp : Kaders ontvlechting BRIKS taken gemeente Nijmegen
Nummer : 8
Datum : 13 juli 2023

Samenvatting/concept besluit

1. *In te stemmen met de navolgende kaders:*
 - a. *de ontvlechting van de BRIKS taken mag de ODRN geen financieel nadeel opleveren;*
 - b. *de ODRN moet als een sterke organisatie uit de ontvlechting komen, in staat om haar taken volledig te vervullen, ook met het oog op de toekomst;*
 - c. *de ODRN ontslaat geen medewerkers; eventuele boventaligheid verdwijnt in de loop der tijd door herplaatsing, uitbreiding van werk of natuurlijk verloop;*
 - d. *de ODRN richt zich in dit proces in eerste instantie op haar eigen organisatie en personeel, en heeft in principe geen betrokkenheid bij het implementeren/organiseren van het BRIKS-takenpakket door/bij de gemeente Nijmegen.*
2. *In te stemmen met het verstrekken van de opdracht aan de directeur van de ODRN om:*
 - 1.1. *alle benodigde acties te ondernemen om binnen de kaders de ontvlechting vorm te geven;*
 - 1.2. *regelmatig het bestuur te informeren over de ontwikkelingen en vorderingen in het ontvlechtigingsproces.*

Inleiding

De ontvlechting van de BRIKS taken van de gemeente Nijmegen is een voor de ODRN ingrijpende operatie met veel veranderingen voor de financiën, personeel, deelnemers, taakuitvoering, robuustheid enz. Om ervoor te zorgen dat al die veranderingen de nodige aandacht krijgen, en binnen de gestelde randvoorwaarden kunnen worden geïmplementeerd zodat deze niet leiden tot nadelige gevolgen voor ODRN en alle andere belanghebbenden, is het nodig om kaders te stellen waarbinnen de ontvlechting vormgegeven kan worden.

Aanleiding en inleiding

Op 29 november 2022 heeft de gemeente Nijmegen de ODRN een brief gestuurd waarin wordt voorgesteld om de tussen de gemeente en de ODRN gesloten dienstverleningsovereenkomst (DVO) te wijzigen zodanig dat de BRIKS-taken (vergunningverlening, toezicht en handhaving op de onderdelen: Bouwen, Reclame, Inrit, Kappen en Slopen) worden overgeheveld van de ODRN naar de gemeente Nijmegen. Naar aanleiding van het bovenstaande zijn de benodigde acties in gang gezet om te komen tot een goede voorbereiding en uitvoering.

Het nu voorliggende voorstel beoogt de kaders vast te leggen, waarbinnen de gewenste uitkomst voor de ODRN in dit proces kan worden gerealiseerd en gewaarborgd.

Inhoud

Het verzoek van de gemeente Nijmegen heeft grote gevolgen voor de ODRN, haar medewerkers, en overige deelnemers. Door uw bestuur is daarom eerder besloten om te onderzoeken wat die gevolgen zijn en in overleg met de gemeente Nijmegen tot afspraken over de ontvlechting te komen.

Om afspraken te kunnen maken is er behoefte aan kaders waarbinnen de ODRN kan meewerken ten behoeve van de ontvlechting en de aanpassing van de DVO.

Argumenten en beoogd effect

Het ontvlechten van een deel van de taken, gekoppeld aan een vermindering van de personele omvang, is altijd een ingewikkeld proces waarbij zorgvuldig gekeken moet worden naar de gevolgen voor klanten (de inwoners en bedrijven), de deelnemers in de ODRN (gemeenten en provincie), de eigen organisatie en, niet in de laatste plaats, de medewerkers. De Ondernemingsraad van de ODRN heeft hier in een brief ook al aandacht voor gevraagd. De kaders zijn vooral bedoeld om houvast te bieden bij de personele, financiële en de organisatorische gevolgen. Uitgangspunt is dat de ODRN er financieel noch functioneel op achteruit gaat. Robuust blijven op alle toegewezen deskundigheidsgebieden en passende voorzieningen voor de medewerkers waarvoor de ontvlechting rechtstreeks gevolgen heeft voor hun functie.

Financiële gevolgen

Het onderzoek van de gevolgen, door de ODRN uit te voeren, kost tijd en geld. Naast de vele uren inzet die van management en medewerkers wordt gevraagd, is er ook externe deskundigheid en ondersteuning nodig. Ook de feitelijke ontvlechting zal leiden tot (frictie)kosten. Alle kosten worden in beeld gebracht en met de gemeente Nijmegen worden afspraken gemaakt over het vergoeden daarvan.

Bevoegdheid

Het wordt van groot belang geacht dat binnen de ODRN op geen enkel niveau onduidelijkheid bestaat over de te volgen koers en de te hanteren randvoorwaarden. Verder is het essentieel om ook aan de medewerkers te laten zien waar de ODRN staat als het gaat om hun belangen. Onzekerheid over hun toekomst door een niet zelf gewenste keuze moeten zo klein mogelijk blijven en zo kort mogelijk duren. Een besluit van het AB is daarvoor de juiste basis. Daarnaast maken de mogelijke financiële consequenties dit tot een thema voor het AB.

Voorstel

Uw bestuur wordt verzocht:

1. In te stemmen met de navolgende kaders:
 - a. de ontvlechting van de BRIKS taken mag de ODRN geen financieel nadeel opleveren;
 - b. de ODRN moet als een sterke organisatie uit de ontvlechting komen, in staat om haar taken volledig te vervullen, ook met het oog op de toekomst;
 - c. de ODRN ontslaat geen medewerkers; eventuele boventaligheid verdwijnt in de loop der tijd door herplaatsing, uitbreiding van werk of natuurlijk verloop;
 - d. de ODRN richt zich in dit proces in eerste instantie op haar eigen organisatie en personeel, en heeft in principe geen betrokkenheid bij het implementeren/organiseren van het BRIKS-takenpakket door/bij de gemeente Nijmegen.
2. In te stemmen met het verstrekken van de opdracht aan de directeur van de ODRN om:
 - 1.3. alle benodigde acties te ondernemen om binnen de kaders de ontvlechting vorm te geven;
 - 1.4. regelmatig het bestuur te informeren over de ontwikkelingen en vorderingen in het ontvlechtigingsproces.

Nijmegen, 13 juni 2023

Steve Kuils